

REGNET SOM ALDRI KOMMER

DAVID ÅLESKJÆR

REGNET
SOM ALDRI
KOMMER

OM HVORFOR VEKST ER
BEDRE ENN VEKKELSE

FLÅTT FORLAG

REGNET SOM ALDRI KOMMER

Copyright © David Åleskjær 2010

Norsk copyright © 2010 Flått Forlag
Urtegata 32 A, 0187 Oslo
hqfilm@gmail.com

Alle rettigheter reservert. Materialet er vernet etter åndsverksloven. Uten uttrykkelig samtykke er eksemplarframstilling bare tillatt når det er hjemlet i lov eller avtale med Kopinor (www.kopinor.no)

Omslag og sats: Verner Landfastøyen
Trykk: Scandinavian Book AS

Bibelsitater er hentet fra *Norsk Bibel – 88*, Bibelselskapet, samt Det norske bibelselskaps oversettelse av 1995.

ISBN: 978-82-998-5440-5

1. opplag 2010

INNHOOLD

Forord	7
1 Et konsept tatt ut av det blå	10
2 Opp til oss	31
3 Bølger som kommer og bølger som går	53
4 Kopier av det ekte	67
5 Forbønnskøer og loviskhet	88
6 I dag hjelper Herren	102
Sluttord	117
Takk	120
Fotnoter	121

*The hours all spent
on killing time again
All waiting for the rain*

(«Prayers for rain» av The Cure)

FORORD

Det er med gode tekster som med gode viner – de har som regel hatt litt tid på seg.

Men så finnes det også noe som heter matvin, vin som kun har en praktisk funksjon som en del av saus eller lignende. Kvaliteten på slike viner er mindre viktig. Selv om de ikke anbefales *til* maten, gjør de stor nytte *i* maten.

Denne teksten er som en matvin. Den er blitt til på svært kort tid, faktisk bare noen ganske få dager, under et anfall av sterk inspirasjon.

Men forhåpentligvis er den matnyttig for den som tar budskapet til seg, til tross for manglende lagringstid.

Boka er hovedsaklig skrevet til troende som er på jakt etter noe *mer* enn det tradisjonell kristen virksomhet kan tilby. For det vil være nok av kristne som vil nikke på hodet og være svært enige i det meste som kommer av kritikk av såkalte vekkelse, men som i realiteten bare er enige fordi de setter snusfornuften høyere enn alt som finnes av åndskraft. Denne boka er verken skrevet for dem eller av en av dem.

Ja, om det kan få noen i målgruppen til å senke skuldrene litt her i starten, så la meg opplyse om at dette er skrevet av en som er *meget* karismatisk av natur. Jeg tror på Åndens kraft. Jeg tror at Han ønsker å friske opp våre menneskelige systemer med sitt overnaturlige nærvær.

Men jeg tror også at vi i vår tid står overfor til dels skumle forførelser i Kristi kropp, og at det er viktig å bevare sunnheten til tross for hungeren etter at *noe* skal skje i menighetene.

Derfor tror jeg også at denne boka inneholder en hilsen fra selveste Gud. Det sier jeg med frimodighet, siden jeg føler at det er Han som har lagt dette på mitt hjerte. Men jeg sier det også med all mulig

forsiktighet, siden vi i denne boka skal se på hvor feil det blir å bruke utsagn som «så sier Herren» som hersketeknikk. Denne boka er selv sagt også full av forfatterens helt personlige meninger og tanker. Og alle som kjenner ham, vet at han absolutt ikke er i noen posisjon til å kritisere eller mene altfor mye om andre troende, da han i høyeste grad har nok av ting å jobbe med i sitt eget liv!

Likevel er det altså min overbevisning at Ånden ønsker å få fram *hovedbudskapet* i boka du nå holder i hendene, og da har jeg ikke annet valg enn å forsøke å formidle det. Så får dere heller tilgi at skatten kommer i et leirkar med ganske mange sprekker i.

Nå er det jo sånn, at omtrent hver gang det skjer noe nytt i kristenheten, så kommer det bøker som forsøker å ta et oppgjør med det. Jeg føler det ubekvemt å komme med en bok som på et vis inngår i en slik tradisjon. For bøker mot «kjettere» har det i grunnen vært altfor mange av opp gjennom kirkehistorien, helt fra tidlig kristen tid. Er det noe kristenheten trenger, så er det større mangfold, og derfor er det trist med alle bøkene som forsøker å degradere alt som er litt annerledes enn det godt vante. Jeg husker for eksempel en tid da det kom en rekke bøker mot rock i religiøs sammenheng. Mens disse bøkene fikk en rekke selvrettferdige lesere til å sitte i sofaene sine og riste på hodet over «verdsligheten i Kristi kropp», var en rekke av de omtalte musikerne ute og kommuniserte evangeliet.

Men jeg tør likevel påstå at den boka du nå holder i hendene tar opp ting som dreier seg om mer enn litt kulturelle forskjeller. Jeg tror det er snakk om langt mer grunnleggende og viktigere ting enn litt ulike syn på uvesentligheter. Jeg tror nemlig det vi her skal snakke om går på selve *evangelieforkynnelsen* løs.

Ofte har det også vært slik at bøker som har forsøkt å «avsløre» ditt og datt i nyere tid, har kjent forholdsvis dårlig til de miljøene de har tatt for seg. Det har jeg selv fått oppleve, da jeg har vært i kristne miljøer som ble stemplet som sekteriske av andre. Det var nemlig

ikke rent få bøker som i sin tid ble skrevet mot det man definerte som «trosbevegelsen». Og selv om jeg i dag kan forstå langt mer av kritikken, og ikke lenger regner meg som en del av disse kretsene, husker jeg likevel godt at jeg der og da opplevde den som urettferdig, fordi jeg ikke kjente meg igjen i enkelte av beskrivelsene som ble gitt.

Kanskje vil noen oppleve kritikken i denne boka på samme måte. Dere vil kanskje mene at jeg har misforstått «det nye Gud gjør», eller at jeg aldri har smakt det dere har smakt. Og det siste er jo mulig. Jeg kjenner selvsagt ikke alle mine lesere og deres bakgrunn. Føler du at din tro blir stemplet på en urettferdig måte, så beklager jeg. Samtidig ber jeg deg tenke nøye over og be over innholdet, og ikke slå det fra deg som surmaget kritikk. For det er det ikke ment som. Dette kommer fra et hjerte som brenner for Guds sak. Om du legger inn litt velvilje, vil du kanskje oppdage at jeg faktisk har et poeng eller tre, til tross for dårlige formuleringer eller provoserende enkeltsetninger.

Selv om enkelte kjente «vekkelsesbølger» blir adressert i denne boka, er den absolutt ikke ment som noe oppgjør med enkeltkretser, men med hele den kristne vekkelsesmentaliteten – som svært mange troende er farget av i større eller mindre grad, og som jeg tror er et hinder for at menighetene kan vokse og flere mennesker komme til tro. At jeg har måttet navngi enkeltpersoner, føles på sett og vis unødvendig for budskapets skyld, men ifølge flere rådgivere var jeg nødt til å kunne dokumentere enkelte av påstandene om falske profetier, dersom innholdet skulle virke troverdig.

Mitt håp er likevel at denne boka ikke først og fremst skal oppleves som kritikk av noe, men som en inspirasjon *til* noe. Jeg håper den vil inspirere leseren til et dypere og sterkere gudsforhold, et som vil farge hverdagen i større grad enn tidligere.

God lesning!

Hilsen David Åleskjær

KAPITTEL 1

ET KONSEPT TATT AV UT AV DET BLÅ

«Jeg tror Gud holder på å vekke opp oss kristne til bot og omvendelse forut for vekkelsen Han lengter etter å sende. Derfor er det nå tid for å faste.»

«Det vi trenger i vårt land er vekkelse, en ny nådetid fra Herren. Vi må falle på kne og be om at Han på nytt vil gjeste sitt folk.»

«Jeg profeterer at det vil komme en kraftig vekkelse i Levanger i 2012.»

«Hellige dere, sier Herren, for nå skal jeg gjeste mitt folk. Jeg skal utøse av min ild, og Norge skal få se min herlighet.»

«Vekkelsen i Pensacola var den største og mest langvarige vekkelsen på nesten hundre år. Men vi har den tro til Gud at vi kan gå fra herlighet til herlighet, slik at den neste blir enda større og varer ennå lenger!»

«Jeg dro til Lakeland for å få en berøring av Gud. Men jeg har fått en forsterket tro på at det kommer en ny tid i Norge også.»

«Torontovekkelsen var et bevis på at Gud endelig er i ferd med å innta Vesten. Det er veldig spennende.»

«Når vi igjen lærer å «be oss igjennom», som det het i pinsebevegelsen i gode, gamle dager, vil vi få se gamle tiders vekkelser på nytt.»

Du skal ikke vanke lenge i kristne kretser før du har hørt ordet «vekkelse» en rekke ganger. Du skal heller ikke lese mange kristne bøker eller gå på mange bønnemøter før du oppdager at drømmen om vekkelser regnes som en helt selvfølgelig del av den kristne tro for svært mange. Eksemplene over er bare noen jeg fant fram til i løpet av noen minutters leting på nettet.

Det finnes ulike definisjoner av ordet. Men så og si alle definisjoner har følgende grunntanke: «Vekkelser» er en slags åndelig oppvåkning som *Gud* sender, noe som skjer på *hans* initiativ, noe *Han* utfører når vi har bedt *Han* lenge nok om det.

Alle sitatene jeg nettopp har gjengitt, har et fellestrekk: De venter på at *Gud* skal gjøre noe.

«Vekkelser», «åndsutgyttelse» og «innhøstning» er alle begreper som har blitt blandet sammen til en slags diffus teologisk røre. I denne boka vil jeg først og fremst konsentrere meg om – og angripe – tanken om at folk skal bli frelst i hopetall som et resultat av at *Gud* sender noe annet enn det *Han* allerede har sendt. Jeg vil i denne boka hevde at det aldri vil komme noen mystisk, framtidig «sky» eller et «regn» som vil forårsake at flere kommer til tro, og at det er bortkastet tid å be *Gud* om noe slikt.

At det tvert imot er slik at langt flere vil komme til tro så fort vi får kvittet oss med hele forestillingen om en kommende «vekkelse» gitt fra himmelen i framtiden, slik at vi blir mer praktiske i hvordan vi forvalter og formidler vårt budskap her og nå, og kommer oss ut av en fantasiverden og over i virkeligheten.

Alle troende ønsker vel å se menighetene vokse. Og selv har jeg

absolutt tro på at vi kommer til å få se det. Men spørsmålet blir *hvordan* vi kan fremskynde noe slikt. Det er min påstand at nettopp vekkelsesfokuset i kristne leire er en av grunnene til at vi ikke ser flere kirkefremmede oppleve Jesus og mer åndelig brann blant troende. Ved å fokusere på vekkelse, skyter vi oss selv i foten gang på gang, og det hele virker mot sin hensikt. En av grunnene til at «vekkelsen» (i den betydning at mange opplever Jesus) aldri har kommet, er at vi i det hele tatt oppfant ordet. Vi står overfor tidenes selvmotsigelse. Det mange tenker på som vekkelsens frukt, vil vi få se i det øyeblikket vi slutter å tro på vekkelse.

I sin bok «Hunger etter vekkelse» forklarer forfatter Steve Hill (kjent fra den såkalte «Pensacola-vekkelsen») fenomenet på følgende måte:

«Gjennom hele verdenshistorien har det vært spesielle nådetider da Gud den Allmektige valgte å øse sin Ånd over landet. Iblant varte denne nådetiden bare noen få dager – men den tildelte likevel djevelen et kraftfullt slag. Andre ganger fortsatte den herlige besøkestiden i flere måneder, ja til og med i årevis, og mennesker ble badet i Hans velsignede nærvær. Forut for disse enestående nådetidene gikk vanligvis en lang periode med åndelig tørke. (...) Men et eller annet sted i landet, i en liten, sparsomt møblert hytte ville du finne et lite teppe i et hjørne – og på det teppet ville det være slitte merker etter en av Guds dyrebare hellige som hadde ligget på kne der og bedt, dag etter dag, natt etter natt. Som mødre i fødselsveer ba disse hellige om en åndelig oppvåkning i landet. Utenfor var røyken fra helvete, inne i den lille hytta hersket himmelens rene atmosfære. (...) Gud har alltid hatt en rest. De grep tak i alterhornene, og deres smertefylte rop om en besøkestid fra Gud trengte gjennom nattemørket. (...) Barer og danssteder kunne være fulle av syndere som danset med djevelen, men bare noen få hus bortenfor lå en

av Guds hellige og banket knyttnevene i det grove furugulvet mens han slynget ut brennende forbønnpiler... Det varte ikke lenge før Guds trofasthet tok herredømmet. På samme måte som Gud besvarte Brownsvilles rungende rop om vekkelse, har Han gjennom århundrene trofast vendt sitt øre til bønnekrigeren... Disse soldatene som gikk foran oss, hungret konstant etter vekkelse. Gud hørte deres rop og besvarte deres bønner.»¹

Her oppsummerer Hill – i prosaiske vendinger – den grunnleggende tankegangen mange har rundt dette. Det er mye å ta tak i her, men la meg bare få kommentere et par ting sånn på sparket:

1. Hill bruker uttrykk som «spesielle nådetider» og «besøkelsestid». Men Herren utropte et nådens år allerede for 2000 år siden, og etter Golgata har det ikke eksistert annet enn nåde hele tiden. Kranene står på fullt! Gud kommer ikke på besøk til spesielle tider. Han har vært her 24 timer i døgnet helt siden pinsedag, og er det fortsatt. Han «gjester» ikke lenger sitt folk, men bor derimot midt iblant oss.
2. Hill beskriver barer og dansesteder «fulle av syndere som danser med djevelen», og en troende som ligger og banker knyttnevene i gulvet bare noen få hus bortenfor. For meg hersker det liten tvil om at den troende burde ha kommet seg bort på puben og snakket med folk, i stedet for å ligge der og hamre i et gulv – som om det var Guds oppgave å kommunisere evangeliet til disse «synderne». Om denne «Guds hellige» ønsker at «synderne» skal danse med noen andre enn djevelen, så burde han kanskje se å lære seg et par trinn selv.

Det minner meg om en historie jeg hørte om en gruppe predikanter som hadde leid et møterom i toppetasjen på Oslo Plaza, hvor de kom sammen for å be for Oslo – mens de samtidig hadde utsikt over byen.

Og de gråt og ba om Guds ledelse. «Hvordan skal vi nå byen vår med evangeliet, Gud?» Det var da en av predikantene – han som senere har fortalt historien – opplevde at Den Hellige Ånd sa tydelig til ham: «Dere kan jo begynne med å ta heisen ned igjen.»

HVA SLAGS REGN?

I moderne kristenhet synger vi svært mange sanger til Gud med tekster a la denne:

*Send ditt regn i fra himmelen
La regnet falle på vårt land igjen*

Slike tekster er selvsagt skrevet med de aller beste intensjoner, av gode mennesker som i likhet med oss alle lengter etter å se mer av Gud i virksomhet i menighetene. Men jeg tror likevel det må forundre Ånden at vi synger slikt. For hva slags mystisk «regn» er det egentlig vi snakker om?

Gud sendte sin egen sønn til jorden, og lot Ham dø en smertefull død for at vi skulle kunne få Den Hellige Ånd. Dette skjedde for snart 2000 år siden. Og hver dag siden har Han latt denne Ånden ta bolig i alle som har bedt om den, og er på den måten med oss alle dager inntil verdens ende. Ånden er nær enhver som påkaller Ham, til enhver tid.

Men moderne kristne ber altså Gud sende et «regn», noen «glør fra alteret» eller et eller annet mystisk og udefinerbart fenomen. Jeg føler Ham rope så høyt at det gjaller i hele universet:

HVA MENER DERE EGENTLIG? JEG HAR ALLEREDE SENDT MIN ÅND, OG JEG HAR INGEN ANNEN ÅND JEG ØNSKER Å SENDE!

Det er jo en fornærmelse mot Ånden, at vi hele tiden ber Far om noe «mer», noe «annet», noe «nytt» – når *hans egen Ånd* bor på innsiden av oss og lengter etter å få komme til uttrykk i langt større grad!

Jesus sa at den som tok imot det levende vannet Han kunne gi, aldri mer skulle tørste.² Tørster vi fortsatt etter vann, eller «regn», må det være fordi vi ikke har blitt godt nok kjent med det vannet Jesus allerede har gitt oss.

Nå vil vel mange innvende at det selvsagt er snakk om større doser – eller «utgytelser» – av den samme Ånden, og ikke om en annen Ånd. Men jeg tror Gud allerede har sendt sin Ånd til oss i fullt mål. Hele Åndens vesen er allerede godt plantet her nede. For selv om Ånden er alle steds nærværende og ikke har en fysisk kropp, så er Han likevel en *person*. Og det er *personen* Den Hellige Ånd som er på jorden i dag og som bor i hjertene til de som tror. Det er ikke bare en liten del av Ham som er her i øyeblikket, men *Han selv*.

Skulle det komme noen reell ånd fra oven nå, noe som ikke bare er menneskelig suggesjon, så er det i så fall noe *annet* enn Den Hellige Ånd – og dermed noe vi bør avvise. Da er ikke avsenderen Vår Far i himmelen, men eventuelt noen av de kreftene i den «ondskapens åndehær i himmelrommet» som Paulus snakket om.³

Det er i hvert fall innlysende at vi ved vår «hunger etter regn» åpner opp for en rekke bedrag som ikke har Gud som avsender. Det har vi sett nok av eksempler på.

Jeg innser som nevnt at bønner om «regn» er et uttrykk for en ærlig og oppriktig lengsel etter å få se mer av troens liv komme til uttrykk i blant oss, og at en slik lengsel selvsagt ikke er av det onde. Likevel: Hele bildet med regn har den tankegangen at Ånden er noe utenfor oss selv. Og slik var det også en gang i tiden, før forhenget i det jødiske templet revnet, og derfor ser du flere bønner av denne typen i Det gamle testamentet.

Men sannheten er den, at om du har tatt imot Jesus som din frelser, så er Ånden *i* deg. Du er Guds tempel, Guds adresse. Vi vil

oppleve umiddelbar tørsteslukking i det øyeblikket vi innser at kilden med levende vann allerede finnes i oss.

Det er mer fruktbart å lære seg å åpne kranen, slik at vannet kan få strømme fram fra vårt indre, enn å vente på et regn fra oven som aldri kommer.

Noen vil argumentere mot dette ved å vise til vers som for eksempel Apostlenes gjerninger 4,31: «*Og da de hadde bedt, skalv stedet der de var samlet. Og de ble alle fylt med Den Hellige Ånd, og de talte Guds ord med frimodighet.*»

Her brukes begrepet «ble fylt» selv etter pinsedag, og selv om alle de tilstedeværende sannsynligvis var fylt fra før av. Noen steder leser vi også om hvordan Ånden kommer *over* folk eller *faller* på dem – som regel folk som ennå ikke har opplevd å få Ham på innsiden, og gjerne i kjølvannet av evangelieforkynnelse. Et eksempel er Apostlenes gjerninger 10.

Å bli «fylt» i denne forstand, eller at Ånden kommer «over» de som er tilstede, har jeg personlig opplevd mange ganger. Når flere troende er samlet, kan Åndens nærvær til tider merkes fysisk på en helt spesiell måte, selv om Han er *i* oss hele tiden.

Men for meg blir det noe helt annet enn at Gud lar «Åndens sky» hvile over et geografisk sted i noen dager, uker, måneder – for så å lette igjen. Eller at det fortsatt gjenstår en kommende Åndsutgytelse med stor Å, en «helt ny pinse». Jeg tror tvert i mot alle troende som kommer sammen kan få Ånden *over* seg langt oftere, i tillegg til å ha den *i* seg, dersom de bare blir mer mottakelige for den. Og en som for første gang åpner hjertet sitt for Gud etter å ha hørt evangeliet forkynt, vil i mange tilfeller oppleve at Ånden «faller over ham» – for så bli boende på innsiden for alltid.

Faktisk oppfordrer Paulus oss til å bli «fylt». Han skriver: «*Drikk dere ikke fulle på vin, det fører til utskeielser. Bli heller fylt av Ånden!*»⁴ Når han fremlegger det slik, er det tydelig at dette ikke først og fremst dreier seg om Guds initiativ, noe Han gjør i «sin time», men

derimot noe som er tilgjengelig for absolutt alle akkurat *nå*. For å si det litt banalt (og kanskje litt provoserende), så er det i dette verset underforstått at det er like enkelt å bli fylt av Ånden som å få seg en øl på den lokale puben!

For Ånden er her hele tiden, og ikke på en stadig reise fra sted til sted. Noen sier at Ånden er som vinden. Men om man leser nøyere, er det «hver den som er født av Ånden» som beskrives slik.⁵ Han er i hovedsak ikke lenger noe utenfor oss, men noe inni oss.

Derfor hevder jeg frimodig: Ved våre vekkelseskonsepter hindrer vi mye av Åndens virksomhet iblant oss, fordi vi venter på at Gud skal gi oss større «doser» av Ånden, i stedet for å bruke tid på å bli kjent med Ham som allerede bor i oss, slik at Han kan få virke på en sterkere måte.

Bare den som er tro i det små, blir satt over større – et konsept vi skal se mer på i neste kapittel. Så om Ånden på innsiden bare føles som et lite frø, bør vi sørge for at det frøet ligger i god jord, i stedet for å ignorere det og tigge Vår himmelske Far om en helt ny og fiks ferdig plante.

PIANOTIMER FOR NYBEGYNNERE

Det finnes en vandrehistorie som hevder at en kjent kristen pianist lærte seg å spille piano på overnaturlig vis. Det skal ha skjedd da den opprinnelige pianisten i et søndagsmøte meldte forfall. Vedkommende satt i salen og følte plutselig at Gud sa til ham: «*Du* skal spille piano i stedet!» Han skal ha protestert, da han aldri hadde rørt et piano før. Men i tro gikk han etter hvert opp på scenen – og spilte piano flytende. (Om denne historien er sann eller ikke, er uvesentlig, for jeg skal bare bruke den til å understreke et poeng.)

Kanskje noen har lyst til å spille piano. Og så får de høre denne fortellingen. Den gir dem gåsehud. De setter seg så på pianokrakken

og begynner å be: «Kjære Gud, gi meg pianogaven. Det du gjorde for denne personen i fordums tid, gjør det for meg i dag, du som er den samme i går, i dag og til evig tid. Amen.»

Så går det et år. To år. Ti år. Tredve år. Og vedkommende sitter fortsatt på pianokrakken og ber den samme bønningen. Uten å ha lært en eneste note.

Hvis man virkelig vil spille piano, er det mye smartere å melde seg på et pianokurs. Helt sant! Det er ikke slik at Gud vil synes du er «uåndelig» om du spiller piano i lovsangen etter å ha gått på et «verdslig» pianokurs. For Han er uansett den som gjør at du i utgangspunktet kan bevege fingrene dine.

Poenget mitt er enkelt: I stedet for å gråte til Gud om vekkelse, kan vi heller gjøre noen rent praktiske grep, som både vil få evangeliet ut til kirkefremmede på mye bedre måter – og gjøre vårt eget forhold til Gud langt mer brennende!

Gamle tiders vekkelse vi venter, store under Herren atter gjør, hørte jeg nylig noen synge. Det var både litt sterkt og litt trist. For de som sang var en liten pinsemenighet med rundt tyve gamle mennesker. På den ene side var det sterkt at disse skjønne menneskene fortsatt hadde fremtidsdrømmene i behold, at de fortsatt ventet å få oppleve nye tider i menigheten sin. På den annen side var det trist, for det var tydelig at de hadde sunget den samme sangen i flere tiår, mens de samtidig hadde gått fra å være en menighet på et par hundre til å bli en liten gjeng med overlevende. Ingen i miljøet hadde bakgrunn fra annet enn miljøet.

Jeg synes disse eldre damene og herrene skal få synge sangen også på sitt neste møte. Nå er man «aldri for gammel for Gud», som en fin bok heter, men samtidig er det selvsagt ikke slik at det først og fremst er disse tyve 80-åringene som bør pålegges å tenke helt nytt og snu opp-ned på hele sin virksomhet. Etter 80 år med det samme, synes jeg de skal få nyte sine siste år med Herren her nede og takke for at Han har bevart dem alle de årene som har gått.

Men det finnes også yngre mennesker som synger om vekkelse. Det er ikke like sterkt. De bør kanskje i stedet gjøre nettopp det de tyve pensjonistene skal få slippe: Tenke helt nytt og snu opp-ned på hele sin virksomhet!

BIBELSK?

Vekkelse er et ord du ikke finner i Bibelen. Det er min påstand at du heller ikke finner selve konseptet beskrevet der – i hvert fall ikke i de betydninger av ordet vi tar for oss i denne boka.

Nå er det jo ikke nødvendigvis slik at absolutt alt menighetene foretar seg må ha et bibelvers som begrunnelse. Ånden kan selvsagt komme til uttrykk i vår tid på måter som ikke er beskrevet i Bibelen. For å si det banalt: En menighet kan jo være god på å lage vaffer selv om det ikke står noe om «vaffeljern» i Bibelen.

Men likevel er det vel litt merkelig at vi etablerer *grunnleggende* teologiske retninger, konsepter og ideer som ikke har noen reell basis i Jesu eller apostlenes lære, men som kanskje heller går på tvers av denne. Spesielt merkelig blir det når kristne faktisk anser disse konseptene for å være «bibelske», til tross for at man da blir nødt til å begrunne dem med noen få enkeltvers tatt fullstendig ut av sin sammenheng.

Når det gjelder vekkelseskonseptet, kan det rett og slett virke som om det er tatt helt ut av det blå.

Men rett skal være rett, så la oss nå her i begynnelsen av boka se litt nærmere på de versene og konklusjonene som faktisk *blir* brukt. La oss se på de seks bibelstedene som tilsynelatende utgjør hovedargumentene til forsvarere av teorien om en kommende åndsutgytelse.

Så får leseren ha meg tilgitt at jeg ikke klarer å la være å kommentere underveis.

OM NOEN VIL STUDERE DISSE TINGENE LITT GRUNDIGERE I ETTERKANT, KAN DET VÆRE EN IDE Å GÅ RETT TIL KAPITTEL 2 NÅ, OG HELLER KOMME TILBAKE TIL RESTEN AV DETTE KAPITLET ETTER AT BOKA ER FERDIGLEST.

1.

«Vær tålmodige, brødre, til Herren kommer! Se, bonden venter på jordens dyrebare grøde. Han venter tålmodig på den, til den har fått tidligregn og senregn. Vær også dere tålmodige, og styrk hjertene, for Herrens komme er nær!» (Jakob 5,7-8)

Siden Israel har to regntider, et tidligregn og et senregn, mener mange at disse versene har en dypere betydning – at pinsedagen var tidligregnet, og at det fortsatt gjenstår et senregn, en slags «pinse nr. 2».

Man skal ha svært spesielle briller for å klare å melke noe slikt ut av dette. Men utrolig nok er dette bibelverset faktisk det viktigste og aller mest brukte for å «bevise» en kommende åndsutgytelse i stor skala.

For meg sier ikke disse versene annet enn at vi skal vente tålmodig på Herrens komme, akkurat som en bonde er tålmodig.

Men man forsøker også å underbygge tanken om et senregn ved å vise til tre viktige jødiske høytider, nemlig påsken, pinsen og løvhyttfesten. Påsken er for kristne blitt Jesu død og oppstandelse, og pinsen er åndsutgytelsen. Men det gjenstår altså en høytid som vi ikke har sett noen «nytestamentlig» oppfyllelse av ennå.

For jødene handler feiringen av løvhyttfesten både om jordbruk og historie. Den markerer årets siste innhøstning, og har også med de 40 årene som jødefolket tilbrakte i ørkenen å gjøre. I sine lignelser om endetiden, snakker Jesus mye om en kommende «innhøstning

av mennesker». Siden pinsen for jødene er en feiring av førstegrøden, og løvhyttefesten en feiring av den siste innhøstningen, tar enkelte moderne kristne helt av i sine spekulasjoner. For denne tanken kobles til konseptet med et «tidligregn» og et «senregn», slik at pinsedagen bare blir den første dosen av Ånd, mens den siste dosen skal føre til en stor innhøstning i de siste tider.

At løvhyttefesten også har med ørkenen å gjøre, får enkelte forkynnere til å snakke om den «tørre» kristenheten som plutselig skal overraskes av et «senregn» fra oven, et som skal bli mye herligere enn det første (altså pinsedag).

Slik jeg ser det, får slike forkynnere i praksis sine tilhengere til å gå rundt og vente på noe som er mer «herlig» enn Den Hellige Ånd. Ikke rart Paulus måtte advare mot «ånder som fører vill» i den siste tid⁶, for mange kristne står jo omtrent med palmeblader i hendene og ønsker slike velkommen.

Hvis det kommer et senregn som er av avgjørende betydning for innhøstningen, er det merkelig at Jesus i sine lignelser aldri trakk noen kobling mellom disse to. Han snakket mye om at Ånden skulle komme etter at Han selv hadde dratt tilbake til Far, og også mye om den kommende innhøstningen. Men aldri nevnte Han noe om et senregn i noen av disse forbindelsene.

2.

«Han er det som gav noen til apostler, noen til profeter, noen til evangelister, noen til hyrder og lærere, for at de hellige kunne bli gjort i stand til tjenestegjering, til oppbyggelse av Kristi legeme, inntil vi alle når fram til enhet i tro på Guds Sønn og i kjennskap til ham, til manns modenhet, til aldersmålet for Kristi fylde, for at vi ikke lenger skal være umyndige og la oss kaste og drive omkring av hver lærdoms vind ved menneskers spill, ved

kløkt i villfarelsens listige knep. Sannheten tro i kjærlighet, skal vi i alle måter vokse opp til ham som er hodet, Kristus. Ved ham blir hele legemet sammenføyd og holdt sammen med hvert støttende bånd, alt etter den virksomhet som er tilmålt hver enkelt del, og slik vokser det sin vekst som legeme til sin oppbyggelse i kjærlighet.» (Efeserne 4,11-16)

Det er over min forstand at disse versene kan brukes til inntekt for tanken om en kommende «vekkelse». Men man vektlegger altså begreper som «aldersmålet for Kristi fylde», og mener at det fortsatt gjenstår å bli fullt ut «fylt».

Jeg leser versene på stikk motsatt måte av «vekkelseskristne». Dette er for meg en formaning om å få ting på plass i menigheten, slik at vi kan vokse opp. Være tro i det små så vi kan bli satt over større, med andre ord.

For meg er det nettopp enkelte tilhengere av de ulike vekkelsene vi har sett de siste årene som aller mest minner om de som lar seg «kaste og drive omkring av hver lærdoms vind...»

3.

«Det skal skje i de siste dager, sier Gud, da vil jeg utgyte av min Ånd over alt kjød. Deres sønner og døtre skal tale profetiske ord. Deres unge menn skal se syner, og de gamle blant dere skal ha drømmer. Selv over mine trelles og trellekvinners vil jeg i de dager utgyte min Ånd, og de skal tale profetiske ord.» (Apg 2,17-18)

Dette utdraget fra Joels profeti siterer Peter på pinsedagen. Noen bruker denne profetien som et bevis på en kommende utgytelse, fordi de mener at de «siste tider» beskriver nåtid eller framtid, og ikke bibelsk tid.

Dette altså til tross for at Peter helt tydelig og klart sier at Ånden ble utgytt der og da, på pinsedag.

Jovisst er det sant at mange profetier har doble betydninger og flere brudd enn kontinuitet, og at ikke hele Joel 3 nødvendigvis er oppfylt ennå. Men det som i så fall gjenstår er «blod og ild og røkskyer», at «solen blir forvandlet til mørke» osv.

For ingen profeti i universet har vel blitt så ettertrykkelig oppfylt som at Gud skulle utgyte av sin Ånd! Resultatet av den oppfyllelsen merker fortsatt millioner av mennesker hver eneste dag, 2000 år etter.

Noen lager et poeng av ordlyden «*av* min Ånd», og mener at det kan tolkes dithen at vi ikke har fått hele Ånden ennå, men en liten dose *av* den.

Å basere store deler av sitt livssyn på slike diffuse tolkninger, blir for meg helt merkelig.

Andre mener at Joel 2 beskriver noe som skal skje i Israel og som ennå ikke har skjedd, og at det angivelig hintes om at jødene må ha fått sitt land tilbake for at disse tingene skal kunne skje. Og siden Joel 3 starter med «Og *deretter* skal det skje at jeg vil utgyte av min Ånd», mener man at det altså gjenstår en åndsutgytelse.

Men det blir jo det samme som å hevde at Peter ikke helt hadde skjønt greia. Greit at han opprinnelig var en fisker og ikke skriftlærd, men jeg tror da han hadde såpass snøring at han ikke bommet så totalt. Var Peter helt på jordet i denne sammenheng, ville vel kanskje også Lukas, som skrev Apostlenes gjerninger, ha lagt til en liten kommentar.

Igen blir det for meg helt merkelig, å skulle vektlegge en ganske ny og svært smal tolkning av en gammeltestamentlig profet mer enn noen av kristendommens mest elementære dogmer.

4.

«Fatt da et annet sinn og omvend dere, så deres synder kan bli utslettet, for at husvalelsens tider kan komme fra Herrens åsyn, og han kan sende den Messias som forut er utkåret for dere, Jesus, ham som himmelen skal huse inntil de tider da alt det blir gjenopprettet som Gud har talt om ved sine hellige profeters munn fra eldgamle dager.» (Apostlenes Gjerninger 3,19-22)

Dette er det eneste verset i hele Bibelen som for meg *kanskje* kan ha noe for seg når det gjelder påstanden om en kommende åndsutgytelse, på grunn av den mystiske ordlyden «husvalelsens tider», eller «tider med lindring» som det står i enkelte oversettelser.

Men også her synes jeg det krever sin helt egne tolkning, da dette tilsynelatende handler mer om Jesu tilbakekomst enn om Åndens komme eller et udefinerbart «senregn». For meg samstemmer dette verset heller med et annet bibelvers, det som snakker om at Jesus venter med å komme tilbake fordi Han ønsker at alle skal rekke å omvende seg først.⁷

5.

«For jeg vil ikke, brødre, at dere skal være uvitende om denne hemmelighet – for at dere ikke skal anse dere selv for kloke: Forherdelse er for en del kommet over Israel, inntil hedningenes fylde er kommet inn. Og slik skal hele Israel bli frelst, som det står skrevet ...» (Rom 11,25-26a)

Paulus snakker om at Israel på et tidspunkt skal bli frelst. Hvordan og når dette skal skje, finnes det uendelig mange meninger om. Paulus' ord i Romerbrevet blir parret med ulike endetidsscenarioer basert

på Åpenbaringen, og jeg kan ikke komme inn på alle disse her.

Noen mener det her er snakk om en slags nasjonal omvendelse, at svært mange jøder vil komme til tro omtrent samtidig. Om dette er rett tolkning ut fra sammenhengen, vet jeg ikke. Det vil tiden vise.

Men siden dette i følge Paulus skal skje etter at «hedningenes fylde er kommet inn», er det uansett ikke snakk om noe «senregn» eller en vekkelse som vil påvirke hele jorden.

Så for de aller, aller fleste troende, som er mest opptatt av å kommunisere evangeliet nettopp til dagens «hedninger», og som ikke har et spesielt kall til bare jøder alene, er disse versene av liten praktisk betydning for deres daglige virke.

6.

I Matteus 25 finner vi lignelsen om de ti jomfruene. Jeg skal ikke gjengi hele lignelsen her. Men den har blitt brukt på ulike måter til å beskrive en fremtidig vekkelse.

Men for meg er hele poenget med lignelsen at det *allerede* fantes olje. Det var ikke noe brudgommen skulle gi dem når han kom, men noe som var tilgjengelig for den som ville. Man måtte allerede ha olje for i det hele tatt å ha samfunn med brudgommen.

Slik også med Ånden – den er her allerede, tilgjengelig for alle som vil ha den.

De ukloke jomfruene som i lignelsen ba *andre* om å gi dem olje, minner for meg nettopp om enkelte «vekkelseskristne» – som drar verden rundt for å få noen amerikanere til å legge hendene på dem.

*

Da har vi sett på de seks mest vanlige argumentene for en kommende åndsutgytelse i stor skala. I hvert fall er det disse jeg har fått servert i

ulike bøker om vekkelse og i møter med meningsmotstandere. Der-
som du googler etter undervisning om vekkelse, vil du også oppdage
at disse seks versene er gjengangere.

Muligens finnes det nå lesere som tenker omtrent som dette:
*Dette kan da umulig være det bibelske grunnlaget for en tanke som er
omtrent like utbredt i kristenheten som selve evangeliet?*

Jo, faktisk. Dette er tilsynelatende de viktigste argumentene om
en «pinse nr. 2», og det blir lagd hele systemer og diagrammer om
endetiden basert på disse. Det finnes sikkert predikanter som har
andre og mer perifere bibelvers å trekke fram i denne sammenheng,
men tolkningen av disse vil sannsynligvis være koblet til et av de seks
avsnittene vi nå har sett på.

Slik jeg ser det, behøver man verken være utdannet teolog eller
altfor kritisk for enkelt å riste på hodet av hele konseptet.

Men hvorfor har da begrepet «vekkelse» fått et så sterkt fotfeste
iblant oss, når grunnlaget er så syltynt? Vel, det er et godt spørsmål.
Det er kanskje en drøy påstand, men personlig tror jeg at vi har en
fiende som er svært glad for at vi venter og venter på noe nytt, i stedet
for å benytte oss av det utrolig kraftige materialet vi allerede sitter
på. Det er kanskje dumt å bruke så store ord, men slik jeg ser det er
det objektivt sett langt mer sannsynlig at selveste Satan har oppfun-
net våre vekkelsesbegreper, enn at det vil forekomme en kommende
åndsutgytelse i stor skala. I hvert fall om man legger Bibelens lære
til grunn.

Nå er det selvsagt ikke slik at alle som snakker om vekkelse nødven-
digvis legger troen på en «pinse nr. 2» i begrepet. Mange bruker ordet
mer som en beskrivelse av en drøm de har, en drøm om at flere skal
få oppleve Kristus. En drøm alle troende forhåpentligvis deler. Men
jeg tror altså at drømmen lettere går i oppfyllelse om vi i verste fall
får utkrystallisert hva vi *ikke* legger i begrepet vekkelse, i beste fall
blir kvitt hele begrepet.

Gjennom årene har det overrasket meg hvor få kristne som faktisk kan redegjøre for sitt syn på «vekkelse». Forkynnere og teologer som forfekter ideen om en kommende åndsutgytelse, kommer som regel med ganske så diffuse svar om man søker klarhet i hvordan de begrunner den. De fleste er faktisk enige i at det bibelske grunnlaget er forholdsvis tynt, og at ideen krever svært allegoriske tolkninger av enkeltvers.

Men i mangel av bibelsteder og god teologi, henvises det som regel til en av disse to begrunnelsene i stedet:

1. Troen på en vekkelse er «kjekk å ha».
2. Kirkehistoriske erfaringer viser at flere åndsutgytelser er en realitet.

KJEKT Å HA?

Mange sier at vi gjør lurt i å beholde troen på en kommende vekkelse sendt fra Himmelen, fordi en slik tro angivelig gjør oss sunnere i vår kristne vandring, enten den nå har sin basis i sannhet eller ei.

Det blir hevdet at troen på vekkelse bevarer en viss balanse i Kristi kropp, slik at man ikke ender opp med individualistiske trosformler, men har en kollektiv lengsel etter mer av Gud. Stadig har jeg fått høre fra forkynnere at de er helt enige i at Ånden allerede har kommet med hele sitt vesen, men at det likevel er lurt å ha to tanker i hodet samtidig, selv om disse to tankene i høyeste grad er motsetninger.

Jeg er dypt uenig. Det å avfeie teorien om vekkelse er ikke å omfavne en individualisme. Det heller ikke å forfekte en slags selvhjelpstankegang. For det handler ikke om å utelukke det overnaturlige, men snarere om å gjøre det overnaturlige til en naturlig del av den nåværende hverdagen.

Dessuten: Hva er poenget med å ha to tanker i hodet samtidig dersom den ene av dem er regelrett løgn?

KIRKEHISTORISKE ERFARINGER

Rent kirkehistorisk kan våre moderne vekkelsebegreper være en smule vanskelige å sette i system, fordi så mange ulike – og motstridende – retninger og tolkninger har glidd i hverandre i formingen av konseptet.

Selve begrepet «vekkelse» har sine røtter i europeisk pietisme. Det å bli «vakt» var der en del av frelsesprosessen, hvor man fikk såkalt «syndenød». I den mer internasjonale pinsekarismatikken som kom senere, hvor ordet «revival» ble brukt, så man vekkelser som en guddommelig inngripen som skapte et åndelig momentum på et bestemt sted. De aller første pinsevennene anså seg selv som et resultat av nettopp en slik inngripen. Også senere bevegelser og «vekkelser», som «healing revival» og andre, så seg selv som et resultat av lignende inngripen fra Gud.

For meg hersker det liten tvil om at Gud gjennom hele historien har grepet inn i ulike kristne sammenhenger og i enkeltmenneskers liv. Helt siden Han slo Paulus i bakken i nytestamentlig tid, har Han fortsatt å overraske mennesker med sitt nærvær. Men å glede seg over det, blir for meg noe helt annet enn å tro at Han på en bestemt dato skal forandre hele verden ved en ny og kollektiv åndsutgyttelse.

Jeg tror helhjertet på at det finnes tider og stunder hvor Gud ved sin Ånd på en spesiell måte vekker til live gamle sannheter i hjertene våre, både i oss som menigheter og enkeltindivider. Men det er jo bare mulig nettopp fordi Han allerede er «utgytt» iblant oss! Pinsebevegelsen ble ikke til fordi Ånden kom til Los Angeles for første gang i 1906. Det var bare da en hel del mennesker samtidig fikk oppleve at den allerede var der.

Derfor er det forresten ganske merkelig at moderne pinsevenner snakker så mye om «vekkelse» og «regn fra himmelen», når Ånden ga seg til kjenne i pinsesammenheng for mer enn 100 år siden. Det at man en gang ble «vekket», oppleves tydeligvis som så fantastisk at

man indirekte har begynt å dyrke søvnen. «Ååå, vekk oss, Herre, vi sover!» Jamen, så stå opp, da!

At menigheter til tider har vært så døvhørte for Herrens stemme at Han så seg nødt til å ta i bruk ekstraordinære tiltak, bør tilhøre unntakene, og ikke gjøres til en hovedregel. Vi må slutte å vente på at Herren med makt skal velte sengen vår. For vekkeklokka ringte for 2000 år siden!

Det skjedde muligens langt flere helbredelser under 50-tallets «helbredelsesvekkelse» enn det som var tilfelle i årene før (og årene etter). Jeg vet ikke. Men igjen tror jeg i så fall ikke det skjedde fordi det kom noen ny «utgytelse». Om ekstra mange fikk helbredelsens nådegave innenfor en gitt tidsramme, kan det jo også ha vært fordi ekstra mange i denne perioden fulgte Bibelens oppfordring om å søke om nettopp slike nådegaver (selv om jeg ikke skal nekte for at Gud også kan ta initiativet til utdeling av nådegaver helt på egen hånd).

Selv tilhører jeg de som (i likhet med de første pinsevennene) tror at vi må komme oss tilbake til urkristendommen. Eller, som T.B. Barratt hadde som parole: *Fram* mot urkristendommen.

Og jeg har det personlige håp at vi i framtiden vil komme mer og mer tilbake til den opprinnelige kilden, til en mer «nytestamentlig» kristendomsform, og at det overnaturlige vil komme mer i virksomhet som en direkte følge av det. Men la meg få gjenta til det kjedsommelige: Dette vil ikke skje fordi Gud utøser noe mer over oss, men fordi vi forstår mer og mer av hva Han allerede *har* utøst. Jeg har et optimistisk framtidssyn, men ikke fordi jeg venter på et «senregn», men fordi jeg forventer at flere og flere troende på nytt vil oppdage hva som allerede er gitt oss, etter at man har gått lei av å prøve alt annet.

Paulus ber i sitt brev til efeserne om at de må få lys til hjertets øyne, så de ser hva de allerede har fått⁸. Og en slik bønn tror jeg Gud lengter etter å besvare, og det raskt. Han ønsker å vise oss det som har vært der hele tiden, i stedet for å gi oss noe annet.

Som avslutning på dette første kapitlet, vil jeg gjerne få gjengi noe Ruben Solvang skrev på Vårt Lands nettsider, i en debatt om emnet vekkelse:

«Min erfaring er at «vekkelse» har blitt et konsept som har oppstått på utsiden av den bibelske rammen, som en konsekvens av dissonansen som har oppstått mellom liv og lære.

Kristne har opp igjennom lest om hva en etterfølger av Jesus bør utrette: tegn og under, kjærligheten mellom troende søsken, mange mennesker som omvender seg og følger Messias osv. Når man ikke finner disse grunnleggende faktorene i noen nevneverdig grad – hverken i sin egen forsamling eller hos andre – har man laget en forklaringsmodell som skyver alt dette frem til en (forhåpentligvis nær) framtid.

Istedenfor å stikke fingeren i jorda og spørre seg; hva kan vi gjøre annerledes NÅ for å komme nærmere idealet, så har man laget unnskyldninger som gjør at man kan forsette å leve i «bekvemmelighetssonen» – bevisst eller ubevisst. Denne fremgangsmåten har vist seg å være en effektiv årsak til at sevjen får stivne – religion oppstår.»⁹

KAPITTEL 2

OPP TIL OSS

«Den som er tro i smått, er også tro i stort. Og den som er urettferdig i smått, er også urettferdig i stort.» (Lukas 16,10)

«Hans herre sa til ham: Vel gjort, du gode og tro tjener! Du har vært tro over lite, jeg vil sette deg over meget. Gå inn til din herres glede!» (Matteus 25,21)

TRO I DET SMÅ

Jesus ga mange gode prinsipper for liv, vekst og lederskap. Et av disse prinsippene er at man må være tro i smått for å være tro i større. Det er morsomt med cupfinaler, men de vinnes i stor grad gjennom fast trening på hverdager. Hvis vi hele tiden søker et fullstappet Ullevål uten å kunne spille fotball, i den tro at Treneren skal lage nok show til at alle blir fornøyde, vil vi gå på smell etter smell. Nå er riktignok seieren i en forstand allerede vunnet, men selv ikke det seierstoget Han ønsker å ta oss med i, blir særlig bra om ingen av oss har lært så mye som å gå.

Er man en intrigemaker mens man er blant «gutta på gølv», vil man sannsynligvis måtte ansette en drøss dyre advokater dersom man plutselig skulle bli sjef for et større konsern. Vi drasser nemlig alltid oss selv med oss, uavhengig av de ytre omstendighetene vi står overfor. (Det er med andre ord ikke noe poeng i å arrangere store gatemøter

på torget, dersom man fortsatt ikke har lært seg hvordan man kommuniserer med «vanlige» folk. Insisterer vi på å beholde våre interne uttrykk og former, kan vi like godt holde oss inne på bedehuset.)

Det har også vist seg at folk som vinner store lottogevinster, ofte er like blakke igjen etter kort tid. Dette forklares psykologisk med at de ikke hadde fått sitt indre til å samstemme med den ytre forandringen som fant sted. Som det har blitt sagt: Dersom du ikke vet *nøyaktig* hva du skal bruke 120 millioner på, håper jeg for din sjels skyld at du aldri vinner så mye!

Jeg tror faktisk mange menigheter ville hatt en krise om de opplevde det de kaller vekkelse, for de sliter allerede med å bevare de tre som har kommet til tro de siste årene.

La oss se for oss en mann som er kelner, mens han egentlig ønsker å eie en egen restaurant. Derfor gjør han en halvhjertet jobb, fordi han tenker: *Det er ikke her jeg skulle ha vært. Dette er ikke meg. Jeg fortjener større ansvar enn jeg har. Jeg behøver ikke være så veldig høflig mot kundene, for det er jo ikke min restaurant.* Dette er ikke mentaliteten til en restauranteier, men mentaliteten til en kelner. For saken er at en som virkelig har mentaliteten til en restauranteier, også vil gjøre en fantastisk jobb som kelner! Vedkommende vil vise kundene enorm service, fordi han ser på dem som *sine* kunder. Vedkommende vil sørge for at alle går fornøyde hjem igjen, slik at de vil komme tilbake.

Og en slik person vil sannsynligvis før eller siden få sin drøm om en egen restaurant oppfylt.

Men i enkelte kristne kretser kan det virke som om tankegangen er som dette: «Nei, vi har kanskje ikke vært så flinke til å inkludere nye i kretsen vår, men bare vent til vekkelsen kommer!» Til tider har man vært så opptatt av å «vinne massene» at det rett og slett har gått ut over enkeltindivider som var i ferd med å bli en del av miljøet. Jeg kjenner konkret til et eksempel hvor en person uten kristen bakgrunn fikk en tro på Jesus etter å ha lest i evangeliene på egenhånd.

Han oppsøkte – på eget initiativ – en bibelgruppe han hadde hørt om i sitt nærmiljø. Bibelgruppen ble så begeistret over å få inn denne nye fyren, at de umiddelbart arrangerte en rekke ekstra bønnemøter. Dette var begynnelsen på noe nytt, hevdet de. Nå skulle bygda bli frelst, Herren hadde noe på gang!

Etter tre uker med høylydte bønnemøter orket ikke den «nyfrelste» å henge med mer. Han ville heller finne seg et miljø hvor det gikk an å prate med folk om tro med litt mer senkede skuldre – og hvor han i tillegg kunne våge å ta med alle sine ikke-troende venner.

Har man en kristenkultur som er så snever at den for lengst har skremt bort de tre som kom til tro under forrige «utadrettede kampanje», er det ikke sikkert den nødvendigvis vil bli så veldig mye annerledes om det plutselig skulle renne inn 300 på en uke.

Den som er tro i det små, blir satt over større. Nå er det riktignok noen menigheter og troende som dyrker det som er smått på en feilaktig måte. Man snakker om «den lille flokk», og for å unnskyldte at man bare blir færre og færre i menigheten, siterer man bibelvers om at «mange skal falle fra» i den siste tid. Man tar sitt lave medlemstall som et tegn på egen radikalitet og rettroenhet. Om noe vokser, snakker man umiddelbart om faren for å bli hovmodig, og vekst blir i seg selv et tegn på at man har inngått kompromiss med «verden» på en eller annen måte.

Da er det bedre med det perspektivet Johannes Åpenbaring gir. Der beskrives det hvordan Menigheten en dag vil være en skare så stor at ingen kan telle den¹. Enhver som har Kristi kjærlighet i seg, vil ønske vekst og ekspansjon for Guds Rike. Og enhver som i tillegg er ærlig, vil forsøke å finne ut hvor proppen sitter dersom veksten uteblir. Det er umulig å bare la virksomheten gå sin vante gang dersom man har en oppriktig kjærlighet. «Jevne og gode virkeår», som i praksis ofte betyr «like dårlig som ifjor», er ikke noe menigheter bør slå seg til ro med.

En svært stor del av Jesu lære handler om vekst. Hans lignelser om Guds Rike handler om hvordan det utbrer seg, hvordan det vokser. Himlenes Rike er frøet som vokser seg til et tre². Det er surdeigen som til slutt gjennomsyrer hele brødet³. Jesus sier til og med at enhver som blir i Ham, vil bære *mye* frukt⁴. Og den grenen som faktisk bærer frukt, renser Han for at skal bære *enda mer* frukt⁵.

Det er ikke mulig å forbli i Ham om man bare ønsker å dyrke sitt ene, lille eple. For enhver menighet bør vekst være det naturlige. Men dessverre kan det virke som om menighetsvekst i dag bare skjer unntaksvis.

Enkelte menighetsledere opplever dette med vekst som et press, et krav. I stedet for å bli konstruktive og tenke nytt, lar de seg stresse av at veksten uteblir. Da ligger ofte lovisheten på lur. Det er trist, for det kommer aldri noe godt fra prestasjonsangst eller krampe. Og i hvert fall ikke fra lovishet. Kanskje var det en pastors prestasjonsangst som i sin tid skapte konseptet med «vekkelse»? Eller kanskje er det panikken og desperasjonen etter at *noe* skal skje, som gjør at man bruker hele årsbudsjett på å få nok en amerikansk kjendispredikant på besøk en uke, i den tro at det skal endre hele menighetens – og til og med Norges – situasjon?

Ikke vet jeg. Men jeg vet at Jesus har gitt oss en skuldersonkende oppskrift på vekst: Den som er tro i smått, blir satt over større.

Jeg er stolt over å få være med i menigheten hvor min lillebror Thomas er pastor. Og jeg husker da Thomas skulle presentere målene for Citykirken på en intern menighetssamling. Et av dem lød slik: «Vi ønsker å se fem mennesker komme til tro i løpet av det neste året som et direkte resultat av denne virksomheten.»

Ikke akkurat noe som skapte overskrifter i kristenpressen. Ikke noe som fikk salen til å blåse i trompeter og veive med flagg og brøle halleluja.

Men menigheten fikk se noe sånt som syv mennesker komme til

tro og bli en del av menighetsmiljøet det året, om jeg ikke husker feil. Jeg vet om menigheter som «er en del av en verdensvid vekkelse» som har sett langt færre komme til tro (og bli bevart i troen) enn det – i løpet av *flere år!*

Om alle norske menigheter hadde hatt samme mål som Citykirken – fem nye som kom til tro og ble bevart i løpet av det neste året – så ville hele kristen-Norge sett helt annerledes ut bare på grunn av noe så lite som det.

Vekkelsesmentaliteten ønsker seg en snarvei utenom den prosessen Jesus presenterte. Vekkelsesmentaliteten vil gjerne at Gud skal sette oss over veldig mye mer, lenge før vi har vært tro i det Han allerede har gitt oss.

Vekkelsesmentaliteten får oss til å tro at vi kan fortsette slik vi alltid har gjort, og likevel se en masse mennesker *plutselig* komme til tro – fordi *Gud* endelig gjorde noe.

Vekkelsesmentaliteten gjør at vi sjelden bygger noe solid, noe som varer. Den gjør oss mer opptatt av umiddelbar *hype* og stemning og overskrifter i de kristne avisene, enn av å virkelig bære frukt for evigheten. Den gjør at vi fraskriver oss ansvar under påskudd av å «legge alt i Herrens hender».

OPP TIL OSS

Jeg vil hevde følgende: Hvordan det skal se ut i kristen-Norge om 1 år, om 10 år, om 30 år og om 50 år, *er helt og holdent opp til oss.*

Forstå meg rett når jeg nå sier at Gud ikke har noe som helst med det å gjøre. Selvsagt har Han i én forstand *alt* med det å gjøre, fordi alt avhenger av hvor mye av Ham vi gir plass i våre liv og menigheter. Men det jeg mener er at det ikke er opp til Ham. Det er ikke Han

som bestemmer hvor mye av hans kraft vi tilegner oss. Han tok initiativet for 2000 år siden, og har allerede alle kraner skrudd på fullt. Vi behøver ikke vente på grønt lys, for Han har gitt grønt lys for lenge siden. Så nå er det helt og holdent opp til oss.

Han har ikke noe mer «regn» eller «ild» eller «kraft» på lager som Han har planer om å sende oss i framtiden. Men Han har en voldsom kraft tilgjengelig i *dette sekund* for alle dem som ønsker den. Den kraften heter Den Hellige Ånd – og er her allerede.

Charles Hadden Spurgeon (1834 - 1892) var en kjent predikant som en gang ble tilkalt av en eldre og fattig dame som var sengeliggende. Underernæring var i ferd med å ta hennes liv. Spurgeon la i løpet av besøket merke til et innrammet dokument som hang på veggen hennes. Hun fortalte at hun en gang hadde jobbet som hushjelp for en engelsk familie, og at hun hadde fått dette dokumentet av en kvinne i familien før denne døde. Hun fikk det da innrammet til minne om henne.

Men hun hadde aldri lært seg å lese, og ante ikke hva dokumentet gikk ut på.

Spurgeon tok det med til myndighetene, som bekreftet at papiret sa at den engelske kvinnen hadde gitt hushjelpen hele sitt hus og sin formue.

Her hadde hun levd sulten og fattig i 10 år, mens hun egentlig var rik hele tiden – uten å vite om det. Det hjalp henne altså ikke å være rik så lenge hun ikke visste at hun var det.

Jeg tror dette er et svært godt bilde på tilstanden i Menigheten i dag. Vi har allerede fått alt vi trenger. Men vekkelsesmentaliteten har gjort oss lite praktiske, fordi vi innbiller oss at det fortsatt gjenstår et initiativ fra Gud. Når vi derimot innser at ballen helt og holdent er i våre hender, blir vi nødt til å komme med praktiske løsninger framfor diffust tåkeprat.

Hva ønsker vi å oppnå som menigheter? Å holde våre virksomheter ved like? Å få hjulene til å gå rundt sånn noen lunde? Å utelukkende bevare dem som er oppvokst i kristne hjem fra «verdslige fristelser»?

Det er tid for å stille noen selvransakende spørsmål. For det er *våre* ønsker som er avgjørende. Herrens ønske er allerede kjent: At *alle* skal bli frelst og lære sannheten å kjenne⁶.

Han har gitt *oss* i oppdrag å formidle evangeliet. Så vi kan jo begynne med å spørre oss selv om vi egentlig er interessert i det som enkelt-individer og menigheter, eller om vi heller vil bruke tid på interne fenomener og «bølger» og karismatisk flikk-flakk. Påstanden om at disse «bølgene» på sikt vil gjøre oss i stand til å formidle evangeliet på en bedre måte, er en myte som snart burde ha mistet sin troverdighet. For så langt har alle bølger som har kommet (og ikke minst gått) bare gjort de kristne enda mer isolerte enn de var fra før, samt etterlatt seg et skremmende antall av såkalte frafalne i kjølvannet.

EVANGELIET ER GUDS KRAFT

«For jeg skammer meg ikke ved evangeliet, for det er en Guds kraft til frelse for hver den som tror...» (Romerne 1,16)

Evangeliet *er* en Guds kraft til frelse. Det skal ikke *bli* en Guds kraft til frelse en gang i framtiden.

Jeg er dessverre redd for at våre bønner om «vekkelse» i praksis er bønner om at evangeliet skal få mer kraft. Men en slik bønn er i verste fall blasfemisk, i beste fall meningsløs.

Får vi evangeliet ut, vil det skje mye. Skjer det ingenting, så er det fordi vi ikke kommuniserer evangeliet godt nok.

Den setningen du nettopp leste er den viktigste setningen i hele boka, og konklusjonen på alt det andre. Derfor skal jeg gjenta den:

Får vi evangeliet ut, vil det skje mye. Skjer det ingenting, så er det fordi vi ikke kommuniserer evangeliet godt nok.

Så enkel er sannheten.

«Og han sa: Med Guds rike er det som når en mann kaster såkornet i jorden. Han sover og står opp, natt og dag, og kornet spirer og vokser seg høyt – hvordan det går til, vet han ikke. AV SEG SELV bærer jorden grøde: først strå, så aks, så fullmodent korn i akset. Men når grøden er moden, sender han straks sigden ut, for høsten er kommet.» (Markus 4,26-29)

Jeg tror det finnes et sterkt poeng i denne lignelsen Jesus ga oss: Jorden gir vekst av seg selv, vårt ansvar er bare å plante frøet.

Det finnes en kraft i evangeliet som ikke trenger vår hjelp. Av seg selv bærer evangeliet frukt. Men vår oppgave er å få nettopp dette enkle og rene evangeliet ut – kjemisk rensert for menneskebud og loviskhet. Så vil høsten komme av seg selv. Regnet som frøene trenger er allerede sørget for.

Jeg tror ikke hele «jordsmonnet» er for dårlig, slik enkelte hevder. Tvert i mot tror jeg aldri det har vært en så stor åndelig åpenhet i vårt samfunn som det er idag. Så om jorden ikke bærer grøde, er det fordi vi ikke sår de rette frøene. Og man kan trygt si at Menigheten i det store og hele kommuniserer helt andre budskap enn selve *evangeliet* i øyeblikket. Spør du fem på gata om hva kristne er mest opptatt av, vil du få mange merkelige svar. De fleste forbinder kristne med ting som homofilidebatt og Israelfanatisme, og ikke med budskapet om Guds utstrakte hånd til menneskeheten.

Det er *derfor* vi ser så lite frukt.

At vi som Menighet har vært dårlige på å formidle verdens kraftigste budskap de siste tiårene (eller tusenårene), behøver man ikke være spesielt kritisk anlagt for å innse.

Men i dette finnes det også et håp. Det gir oss nemlig et svært godt utgangspunkt *fra og med i dag*. For noen ganger kan det å vite hvordan man ikke gjør noe, være et skritt på veien til å finne ut hvordan.

Som Edison visstnok skal ha svart, da han ble spurt om hvorfor han ikke bare ga opp, når han hadde gjort så mange mislykkede forsøk på å skape elektrisk lys: *«Disse forsøkene er ikke mislykkede. Hver gang jeg finner en måte som ikke fungerer, er jeg nærmere å finne en som fungerer.»*

Er det noe kristenheten har gjort, så er det å prøve omtrent alle metoder som *ikke* fungerer. (Den mest velprøvde og ufruktbare er kanskje bruken av pekefinger for å gi mennesker så dårlig samvittighet som mulig, slik at de plutselig skal innse sitt behov av Kristus på grunn av lavt selvbilde.) Så da kan det hende vi nærmer oss, så sant vi ikke er så i forsvarsposisjon at vi insisterer på å gjøre de samme mislykkede eksperimentene om og om igjen. Som det har blitt sagt: *«Definisjonen på dumhet er å gjøre samme ting flere ganger, og håpe på forskjellig resultat hver gang.»*

Skal evangeliet få større gjennomslagskraft i vårt samfunn, må de kristne organisasjonene og menighetene våge å tenke revolusjonært nytt i sin evangeliefremføring. Om det virkelig er slik at Jesus er den eneste veien til Gud, så kan man trygt si at vi som forvalter hans evangelium har en regelrett krise på våre hender.

På andre områder i samfunnet har man kriseplaner om noe går galt. Er nasjonens økonomi i ferd med å rakne, så fortsetter man ikke som før (Island og Hellas er muligens unntakene). På samme måte med oss som privatpersoner: Er vi blakke, kjøper vi ikke større hus og flottere bil (med mindre vi har lyst til å bli med i neste sesong

av programmet «Luksusfellen»). Er vi syke, oppsøker vi lege og tar medisiner.

Så hvorfor er det kun i kristne menigheter at man fortsetter å gjøre de samme tingene år etter år etter år, selv om man for lengst har oppdaget at disse metodene ikke bærer frukt? Jo, fordi man indirekte tror at Gud plutselig skal våkne fra en slags søvn og velsigne disse metodene!

Ikke rent få menigheter insisterer på å beholde sine virkemåter og ufruktbare tradisjoner, og kjører bare samme løp med den samme lille klikken helt til alle er døde. Kristi menighet er perfekt for ledere som ikke er spesielt opptatt av resultater. Om du gjør en elendig lederjobb i mange år, fullstendig uten vyer og visjoner, tas det nesten som et tegn på åndelighet, kan det virke som. Og det til tross for at vi ikke bare selger et eller annet produkt, men faktisk formidler *frelse*, det viktigste et menneske kan få tak i.

Alt menigheter som regel gjør, er å foreta visse småjusteringer, etter hvert som tidens tann tvinger dem fram. Systemene våre er dessuten ofte så tungroddede at det tar flere år å gjøre selv de minste forandringer. Selv ørsmå, kulturelle forandringer regnes av mange i kristen-Norge for å være så revolusjonerende at vi har gitt dem navnet «fornyelse», og gjort dem til et fenomen som må inntreffe hvert 40.nde år – i stedet for at det bare skjer en naturlig utvikling og daglig fornyelse i ethvert enkeltindivid og enhver menighet hele veien.

Jeg vet om en ungdomsleder som brukte flere år på følgende problemstilling: «Skal vi bruke overhead eller salmebøker under lovsangen?» Når slike debatter er gjeldende, og til og med blir åndeliggjort, som om overhead skulle være mer «verdslig» enn salmebøker eller motsatt, er vi et rimelig godt stykke fra å nå ut med budskapet – både innad og utad. Det er slike eksempler – som det dessverre er mange av – som gjør at jeg vil påstå at vi trenger intet mindre enn en revolusjon.

Til tider kan det også virke som om man er så glad i sine ytre

former, at man heller forandrer deler av budskapet enn dem. Man forsøker å tilpasse selve evangelieinnholdet, mens man tviholder på gammel liturgi. Det er bedre å gjøre det motsatte: Bevare evangeliet akkurat som det er, men gjøre den rent menneskelige innpakningen av Guds gave litt mer attraktiv.

Denne boka forsøker bare å trekke noen store linjer, og undertegnede skal ikke et eneste sekund innbille seg at han er i stand til å si noe fornuftig om hvilke praktiske forandringer som må gjøres i de enkelte tilfeller, for det har han ingen forutsetning for. Ikke er jeg menighetsleder, og ikke er jeg profet. Men i egenskap av å være en forholdsvis observant lekmannstroende, er jeg i hvert fall sikker på én ting: Vi trenger i det store og hele revolusjonære forandringer i måten vi kommuniserer evangeliet på!

Det er mitt håp at det finnes lesere der ute som våger å følge de drømmene Gud har lagt ned i dem, og som ser løsninger som majoriteten av oss andre ikke ser. I dette ligger det også en profetisk dimensjon. Jeg tror vi ofte har misforstått profetenes oppgave. I mine øyne er en profet først og fremst en som klarer å tenke praktisk om hvor veien går videre, og ikke en som serverer diffuse og kvasi-åndelige fraser om framtiden. Så, til alle dere *virkelige* profeter som måtte lese dette: Vi trenger dere! Vi trenger nyskapende sjeler som kan lede ved eksempelets makt, og som våger å gjøre annet enn det forventede og klisjefregede.

På Vårt Lands nettsider etterlyser forfatter Stian B. Kilde Aarebrot noe av det samme. Folk som tør å tenke nytt om hva kristendom egentlig er, men som ikke bare har det i kjeften. Personlig føler jeg meg positivt utfordret av det han skriver. For det krever så lite å skrive en bok som den du nå holder i hendene. Vi er så mange som sitter på tribunene og har meninger om det feilslåtte spillet vi ser nede på banen.

Aarebrot avslutter sitt innlegg slik: «Jeg håper på en bølge, en

folkebevegelse av kirkekritikere, som står på Bibelens grunn. Og kanskje aller viktigst: At kritikken ikke bare blir meningsytringer (for stor er folkebevegelsen av passive kristne kirkekritikere som holder sine folketaler ned i ølglasset), men at kritikken først og fremst serveres på et fat av handlinger.»⁷

3. juni 2010 hadde Vårt Land et intervju med tidligere ungdomspas-
tor Knut Tvetereid, hvor han forsøkte å svare på hvorfor det finnes så
få yngre lederkandidater som ønsker å ta over roret i de store, kristne
organisasjonene. Følgende sto å lese:

*«Jeg er ikke enig med dem som mener at det er for store forvent-
ninger som gjør at mange av oss ikke ønsker en slik fremtid.
Det er heller ikke teologien som er problemet. Klassisk kristen
teologi kommer til å overleve det meste. Problemet er at man
ikke kjenner seg som en del av historien, kulturen og konvensjo-
nene i organisasjonen, sier Tvetereid. Han sammenligner de store
kristne organisasjonene med en skute.*

*-Tenk deg at du skal ta over ledelsen av en slik skute – og opplever
at rattet bare delvis funker. Ikke bare er skuten for stor, den har
også altfor mange ratt – alle har hvert sitt. I tillegg er den over-
rigget med personell, strukturer og systemer fra en annen tid. Til
og med tittelen din – generalsekretær – høres jo ut som den er fra
det gamle Sovjetunionen. Det skal rett og slett fryktelig mye til
å snu skuta, og du tør nesten ikke ta tak i ditt eget ratt. Da er
det mye lettere å finne seg en mindre og mer manøvrerbar båt,
sier han.»*

Hans konklusjon var følgende: «Skal du bli leder i Kristen-Norge bør
du ikke være for visjonær.»⁸

Derfor tror jeg det trengs mye nyplanting. Nye organisasjoner, nye menigheter. Det er mitt håp at spesielt mange som er mellom 20-30 år skal våge å følge de kallene jeg er overbevist om at finnes der ute. Og alle andre også.

Jeg hørte om noen ungdommer som ønsket å starte en såkalt «utadrettet kafé» i regi av menigheten de var med i. De hadde friske tanker om hvordan denne skulle være. Her i landet har vi sett nok av mislykkede «vaffel-kafeer», som bare funker som alibi for kristne som vil gi seg selv god samvittighet på lørdagskvelden, og som er urkjedelige for alle som ikke er oppvokst på bedehuset. Men disse ungdommene tenkte virkelig nytt. De ønsket en kafe av høy kvalitet, en som kunne konkurrere med andre utesteder – men som samtidig var preget av evangelisk virksomhet.

Etterhvert ble de kalt inn på teppet av eldsterådet, som trakk fram et gammeltestamentlig bibelvers om å «ikke flytte på gamle grensesteiner». Underforstått: Ikke gjør noe annet enn det *vi* alltid har gjort (selv om det ikke har vært fruktbart).

Muligens vil enkelte av leserne synes det blir litt for radikalt, men mitt beste råd til disse ungdommene er følgende: Kom dere så langt bort fra den menighetsammenhengen som overhodet mulig, og realiser planene om en kafe!

Så får heller Herren dømme dette eldsterådet og grensesteinene deres. Å bruke løsrevne bibelvers til å manipulere på denne måten er uhørt. Man behøver verken være profet eller bitter for å innse at dette eldsterådet ikke vil utgjøre plogspissen i det som skal skje av åndelig verdi i vår tids ungdomsgenerasjon.

Om vi vil se ting være annerledes imorgen, må vi gjøre noe annet i dag enn det vi gjorde igår. Det er enkel logikk. Vi kan ikke lenger gjøre det samme som alltid og håpe at Gud griper inn på mirakuløst vis. For det kommer ikke til å skje.

TÅKEPRAT ELLER SANN BØNN?

De troende er Kristi kropp på jorden idag – hans armer og ben. Jesus er ikke fysisk tilstede på jorden, Han er her ved sin *Ånd*. Derfor utgjør alle de troende tilsammen Jesu fysiske kropp.

Kan det være en mulighet for at 90% av alle våre bønner er for-gjeves, fordi vi i praksis ber Gud om selv å utføre det oppdraget Han allerede har bedt *oss* om å utføre – et oppdrag som krever fysisk tilstedeværelse?

Det er greit å be Gud velsigne tante Amalie. Men jeg tror Han ofte vil svare slik: «Jeg bor i deg. Du er min representant. Og du er naboen til tante Amalie. Derfor er det *du* som skal velsigne henne!»

Jeg hørte om et møte hvor predikanten holdt en tale om ensomhet. Etterpå inviterte han alle de som følte seg ensomme fram til forbønn. Han ba Gud om å helbrede deres sår. Jeg tror Gud ønsket å svare: «Kan dere ikke heller invitere dem på pizza?» Det hjelper ikke kaste ut «ensomhetsdemonen» med høye rop og håndspåleggelse, eller be Gud sende sitt legende regn slik at ensomheten ikke skal føles så vond. Det er mye bedre å ta med de ensomme på kino (og det selv om filmen skulle inneholde scener som enkelte kristne vil kalle syndige).

«Dersom en bror eller søster ikke har klær, og mangler mat for dagen, og en av dere sier til dem: Gå bort i fred, varm dere og spis dere mette – men ikke gir dem det legemet trenger, hva gagnar da det?» (Jakob 2,15-16)

La oss si nei til ytterligere tåkeprat og heller bli praktiske i vår tro.

Jeg er glad Jesus talte i lignelser. For det gjør budskapet hans aktuelt i alle slags miljøer og til alle tider. Men til tross for bruk av bilder og lignelser, kan man ikke si at Jesu budskap er særlig diffust. Selv om

Vår Far er mer enn vi noen gang kan forstå, og høyt hevet over våre konsepter og tanker, har Han likevel gjort seg svært tilgjengelig og budskapet sitt konkret.

Men mange såkalte «vekkelseskristne» liker å bruke diffuse og kryptiske begreper. Disse begrepene høres svært åndelige ut, og kan få mange til å nikke og si «amen» og tro de har forstått dem. Men om man går inn til kjernen av det som sies for å se hva det egentlig betyr, og hvordan det i praksis kan utføres, blir det ofte god dag mann økseskaft. Det handler ofte om å åndeliggjøre praktiske problemer, og på den måten fraskrive seg ansvar.

«Vi må forløse vekkelse gjennom bønn,» hørte jeg nylig noen si. Det høres så fint og åndelig ut. Men hva *betyr* det egentlig? Det er riktig at Jesus sa vi skulle be Høstens Herre om å sende ut arbeidere. Men i kristen-Norge har vi jo nesten ikke gjort annet. Vi har brukt mer tid på å be Gud sende ut arbeidere enn vi har brukt på å gjøre vår egen del av høstarbeidet. Vi konstruerer merkelige konsepter, som «24 timers bønn i 6 måneder» og lignende. Disse får mye oppmerksomhet i kristne kretser, og menighetene stresser voldsomt for å gjennomføre slike. Dette til tross for at Jesus ba oss om ikke å være som de som tror de blir bønnehørt for sine mange ords skyld.

Hadde det vært bønn som førte til «vekkelse», hadde vi hatt «vekkelse» for lenge siden. Det er *garantert* ikke der proppen sitter i Norge i 2010. Jeg lover! Mange kristne jeg kjenner, de ber og faster allerede så mye at det er umulig for dem å be mer og samtidig fungere normalt i arbeidslivet og familielivet. Og om det bare er bønn som skal til, er det merkelig at omtrent alle landets pinsemenigheter mister medlemmer og blir mindre. For er det noe pinsevennene virkelig er gode på, så er det å be!

Det er kanskje heller ingen steder i verden hvor det finnes så mange «bønnekrigere» som i Norge. Men så er det heller ingen andre steder i verden (bortsett fra kanskje Sverige og USA), hvor de kristne lever så innesnødd i sin egen kultur.

Bønn kan faktisk være en flukt, det også. En flukt fra å bli praktisk. Det er jo så mye lettere å be for den frafalne Johan i et bønnemøte, enn å sette seg på barkrakken ved siden av ham og slå av en prat. Man får mer anerkjennelse fra andre kristne også, man fremstår som mer «åndelig» på bønnemøtet enn på puben.

Og har man problemer i ekteskapet, er det jo så mye enklere å «overlate det til Herren», eller «legge det fram på alteret», enn å ta noen praktiske grep.

Ingen andre setninger har blitt brukt oftere til å fraskrive seg ansvar enn denne: «Jeg skal be for deg!» Det høres så fint ut, men betyr ofte i praksis: «Dette er ikke mitt problem, håper du finner ut av det!»

Det finnes også mange bønner som det kan virke som om den troende ber for sin egen skyld, for å oppnå en slags selvtilfredshet, og ikke for virkelig å utrette noe. Da snakker jeg ikke om den typen bønn som bare handler om personlig samvær med Gud, hvor vi med rette bare kan nyte hans nærvær uten å måtte tenke på å «utrette» noe som helst. Nei, nå snakker jeg om den typen bønn hvor konkrete bønneemner blir lagt fram for Ham.

Selv får jeg avisen Vårt Land tilsendt hver dag, og der står det daglige bønneemner på side 3, under overskriften «I dag ber vi for...» Det slår meg hvor mange av bønneemnene som er helt diffuse. Det samme har jeg ofte opplevd på gudstjenester i kirker og bedehus. Her er et eksempel:

I dag ber vi for ...

- **Sultne barn i Afrika**
- **Helgetrafikken**
- **Spania**

Javel. Greit nok. Enten må de som ber ha en helt enorm tro, eller så ramser de bare opp ord for ordenes skyld. I hvert fall hvis den

grunnleggende hensikten med denne typen bønn faktisk er å få bønnesvar, og ikke bare å oppnå en slags egenrettferdig og god samvittighet.

Er det virkelig *bønn* å ramse opp ordene «jeg ber for barna i Afrika», bruke fem sekunder på å tenke på hvor fælt de har det med en andektig mine, for så å fortsette med helgetrafikken som neste punkt? Jeg mener ikke å latterliggjøre, men jeg vil bare bevisstgjøre de som ber slike bønner. Hva er *hensikten*? Tror man at Gud griper konkret inn i hele Afrika den samme dagen som Vårt Land-leserne ber om det? Eller ønsker man bare å bevisstgjøre seg selv?

Det siste er i så fall bra. En slik bevisstgjøring kan kanskje på sikt gjøre at man innser at ballen er i våre hender, at det er Gud som har gitt oss beskjed om å hjelpe de fattige i Afrika. Da forstår man at det er mye bedre å be for de tre navngitte fadderbarna man har i Etiopia, enn å bare slenge ut at man ber for alle barna i Afrika på generelt grunnlag. For det er svært få av de som ber bønner av den sistnevnte sorten som faktisk forventer seg svar. Og konkrete bønner som ikke er bedt i troen på at de blir besvart, er i følge Jakobs brev helt forgjeves⁹. (Om noen da vil innvende at det finnes en dimensjon hvor man bare ber om at Guds vilje skal skje, uten å ha noen formening om hva denne er, så vil jeg bare legge til at det selvsagt ikke er Guds vilje at barn sulter i Afrika. De som ikke er hundre prosent sikre på det, tilhører en annen religion enn meg.)

Jeg husker det kristne skolelaget på skolen. Der hadde vi noe av den samme formen for bønn. Vi få utvalgte satt i sirkel på gulvet i storefri med lukkede øyne, skrapte med føttene og ventet på ringeklokka i frykt for å sovne, mens enkelte av de frimodigste stotret fram noen setninger fra tid til annen. «Vi ber deg for rektor, Herre.» «Vi ber for alle elevene ute i skolegården, Herre.» «Vi ber for alle som skal opp til eksamen, Herre.»

GJEEESP! *Hva* var det egentlig vi ba om? Nei, ikke noe konkret, vi bare ba for bønnens egen skyld, siden den tross alt var en kristen plikt.

Jeg tror Herren forsøkte å svare så godt Han kunne, men vi var ikke lydhøre. Det var derfor vi ikke fikk med oss svaret hans: *«De som skal opp til eksamen, får jammen lese selv! Kom dere ut i skolegården, dere også! Det er fint vær ute!»*

Da jeg noen år senere var med i et svært så radikalt ungdomsmiljø, et som var sterkt preget av 80-tallets «Livets Ord-teologi», ba vi bønner av en helt annen type. Vi var høylydte, gikk rundt og fektet med armene i luften mens vi talte i tunger. Og vi hadde bønnemøter i et lite lokale midt i sentrum klokken seks hver morgen, før vi gikk til skole og jobb. I løpet av den timen følte vi at vi virkelig «rensket opp» i den åndelige atmosfæren over Oslo, og vi «tok autoritet» over både det ene og det andre. Ja, vi «sto i gapet» for alle de stakkarerene som befant seg utenfor vår lille krets, vi «tok ansvar i bønn». Da vi så gikk ut i virkeligheten etter endt bønnemøte, var vi så fulle av oss selv at vi nesten sprakk. Vi hadde pumpet oss opp på en ytre og hul stilart, og følte oss som ekte insidere i «den helt nye generasjonen av radikale kristne».

I ettertid tror jeg ikke vi utrettet noe som helst av åndelig verdi, verken i vårt eget eller andres liv. I likhet med skolelagsbønnene, dreide det seg bare om tomme ord og fraser, formidlet gjennom en kultur og form som ikke gjorde stort annet enn å bygge voldsomt opp under egenrettferdigheten. Selv om det var det vi trodde, var det nok ikke en eneste «åndefyrste» i hele Oslo som gjorde i buksene. Det vil si, dersom de mot all formodning lånte oss et øre, er det kanskje mulig de lo så mye at det kom en skvett.

Ikke en eneste person kom til tro som en følge av det vi holdt på med, selv om vi var aldri så høylydte. Og Gud prøvde nok som alltid å si oss noe, men vi var som vanlig ikke lydhøre. Selv tror jeg Han forsøkte å si oss noe i retning av dette: *«Gå heller hjem og sov en time til, så slipper dere å være så trøtte resten av dagen!»*

Jeg har begynt å lytte mer til mine egne bønner. For det er fortsatt mye tåkeprat der. Noen ganger begynner jeg mine bønner for

andre mennesker på denne måten: «*Kjære Gud, du ser Gøran...*»

Og hva annet kan Gud svare, enn: «Ja, jeg ser Gøran. Jeg ser alle mennesker på hele jorden, det er helt korrekt. Jeg følger med på planetenes baner og hvert atom i hvert gresstrå, og vet hvor mange hår alle mennesker på jorden har på hodet sitt. Helt korrekt, David, går du videre?»

«*Jeg bare løfter Gøran opp til deg...*»

«Ja vel? Nå har det seg slik at jeg i øyeblikket er nede hos Gøran, så jeg er ikke helt sikker på om jeg veit hva du mener, David...»

«*Vær hos Gøran nå...*»

«Ja, det er jeg. Alltid. Men akkurat nå trenger han en kameratslig klem, og siden du er en del av min fysiske kropp på jorden idag, vil jeg gjerne at du gir ham den klemmen på vegne av meg. Kan du komme bortom en tur, tror du?»

Så mange ganger slike bønner bare blir tåkeprat og floskler og kristenklisjeer – som i praksis verken betyr eller utretter noe som helst. Javisst finnes det åndelige ting som bare kan formidles på åndelig vis, men på den annen side er det jammen også mye tåkeprat som i stedet bør omsettes i praktisk handling.

Det er en stor forskjell på det å ha et ønske, og det å virkelig ha et mål. Det er lett å si: «Jeg vil at mange skal bli frelst!» Eller: «Jeg vil at ekteskapet mitt skal bli bedre!»

Men det er noe helt annet å tenke nøye over hvordan vi bedre kan kommunisere evangeliet, eller melde seg på et samlivskurs.

Kristi kropp bør omgjøre flere av sine ønsker til konkrete mål. Et mål er *målbart* (det ligger i ordet). Det er tydelig definert, det er spesifikt, og man har lagt opp en reiserute – en plan – for å komme dit. Som det har blitt sagt: «Et mål er en drøm med en deadline.» Og om en plan viser seg å ikke fungere, tviholder man ikke på den, men forsøker å finne andre veier til det samme målet.

Hensikter og ønsker er det nok av. De er dusinvare hos de fleste mennesker. Men virkelige *målsetninger*, som man i ettertid enkelt

kan sjekke om man oppnådde eller ikke, de er langt sjeldnere og mer verdifulle.

Tilstanden i dagens menighet er et resultat av hvordan Kristi kropp tenkte og handlet igår – og de målene vi eventuelt hadde eller ikke hadde. Den er ikke et resultat av at Gud holder tilbake sitt mystiske «regn», eller at vi har bedt for lite om «vekkelse». Derfor må ikke Kristi kropp lenger være som en person som venter hele livet på den store lotto-gevinsten. I stedet bør den gå ut, være kreativ, skape, bruke sine gudgitte evner!

Det finnes en vits om en religiøs mann som opplevde en storflom i bygda si. Han fikk reddet seg opp på taket av huset sitt, hvor vannet ikke kunne nå ham. Men han var fanget inn av vannstrømmer på alle kanter, og kom seg ingen vei. Dessuten kom vannet høyere og høyere hele tiden, og ville før eller siden oversvømme taket også. Da ba han: «GUD, HJELP MEG!»

Etter en stund kom det en redningsbåt kjørende, og tilbød seg å ta ham ombord. Men han svarte: «Nei, Gud kommer til å hjelpe meg, så bare kjør videre, dere!» Og båten kjørte videre.

Etterhvert nådde vannet ham opp til anklene. Da bad han igjen: «KJÆRE GUD, FRELS MEG!» Så kom enda en redningsbåt kjørende forbi, og ba ham innstendig om å bli med dem. Men igjen takket han nei, og sa: «Gud kommer til å redde meg!» Vannet nådde ham så til livet, og han bad til Gud igjen. Da kom det et redningshelikopter over hodet hans, som sendte ned en mann og en line. Men han sa bare: «Nei, bare dra videre, jeg har bedt Gud om å hjelpe meg, og Han svarer alltid mine bønner!» Til sist druknet mannen, og da han kom til Gud var han svært hissig. «Jeg ba deg om å hjelpe meg, hvorfor gjorde du det ikke?»

Men Gud svarte: «Jeg sendte deg både en og to redningsbåter, ja til og med et helikopter! Hva mer trengte du?»

SELVHJELP?

Noen vil kanskje misforstå dette kapitlet, og hevde at jeg formidler en slags lovisk tankegang. Påstander som at «ballen er i våre hender», kan jo få enkelte til å ta på seg loviske briller med en gang. For loviskheten, som kanskje er evangeliets aller største fiende, sniker seg inn overalt.

Og noen vil kanskje også tolke dette som en slags oppmuntring til «selvhjelp», til å slutte å vente på Herren og heller brette opp ermene og jobbe i egen kraft. Men da har jeg ikke formulert meg godt nok, for da har budskapet blitt totalt misforstått! Denne boka er ikke en oppmuntring til å tenke helt rasjonelt og logisk, og oppgi hele den guddommelige dimensjonen. Tvert i mot.

For det er jo kun hvis man venter på at Gud skal komme i fremtiden, at man i mellomtiden må operere i egen kraft.

Denne boka forsøker ikke å fremstille en passiv Gud som allerede er ferdig med sitt virke, og som har overlatt hele jobben til oss. Nei, denne bokas hovedbudskap er at Gud allerede er her hos oss, at Han ønsker å virke gjennom oss i *denne stund*. Blir man kjent med Ånden vi allerede har fått, vil man få den åndelige motoren, den guddommelige drivkraften i hverdagen.

Ånden gjør tilbedelse til noe mer enn tomme ritualer.

Han gjør Det nye testamentet til mer enn bare ord.

Han gir styrke til den som er trøtt.

Han gjør troen til noe mer enn bare et livssyn.

Han er en iboende kraft som gjør hver eneste dag verdt å leve for millioner av mennesker, og den kraften som løfter dem opp om ting skulle gå rett på trynet også. Mange har fått merke Ham ekstra godt

i de tøffeste stundene i sitt liv. At Åndens merkbare nærvær aldri behøver å være langt unna, uansett hva man måtte komme opp i, har fylt mange med en enorm trygghet i livet.

Å bli kjent med Ånden, er et privilegium alle mennesker har. Å kjenne hans kraft i det daglige, er mulig for absolutt alle som ønsker det.

Men skal man oppleve det, må man slutte å vente på at Gud skal ta et initiativ. Han tok det initiativet for 2000 år siden, og har gjort alt Han noen sinne kommer til å gjøre i så måte.

Jeg tror Han stiller moderne kristne det samme spørsmålet som englene stilte disiplene like etter Jesu bortrykkelse: *«Hvorfor står dere og ser opp mot himmelen?»*

KAPITTEL 3

BØLGER SOM KOMMER OG BØLGER SOM GÅR

Hva med de «vekkelsene» og «åndsutgytelsene» vi allerede har sett, vil nok noen spørre. Var ikke de av Gud?

Som du har forstått, så tror jeg ikke Gud sender sitt «regn» på bestemte steder til bestemte tider. Jeg tror det allerede er SØKK-VÅTT hele tiden, for å bruke et slikt bilde. Krana står på full gass akkurat nå, enten du bor på Lena eller på Sri Lanka.

Men hva er da det som kalles «vekkelser» i vår tid, hvis det ikke er Gud som er på besøk? Vel, det behøver kanskje ikke alltid være så vanskelig å forklare.

I noen svært få tilfeller tror jeg det kan dreie seg om regelrette demoniske bedrag. Men heldigvis gjelder dette unntakene. Som regel er det vel heller slik at når forventningene stiger i en kollektiv forsamling, åpner også flere seg opp for Gud. På den måten blir opplevelsene flere. Det blir en smitteeffekt. Noe skjer blant noen, og iveren blant de rundt øker, noe som fører til at det skjer ting med dem også. Kanskje «faller» Ånden over en krets som aldri har opplevd Ham på den måten før, slik at de tror det er noe helt unikt som er i ferd med å skje, og at de derfor må utvide møteprogrammet sitt. For de av oss som har opplevd Åndens nærvær over en hel forsamling, er det lett å forstå de som omtrent tror en ny tidsalder er på gang når det skjer. Men saken er at Ånden har kommet med sitt nærvær *over* folk gjennom hele kirkehistorien.

Men langt større er det at vi kan ha Ham på innsiden hele tiden. Det er det som gjør at en helt ny tidsalder faktisk *ble* innledet allerede på pinsedag.

INGEN SKIFTENDE SKYGGE

Det man kaller «vekkelse», kan med andre ord i utgangspunktet være noe positivt, noe som gjør at flere får en opplevelse av Gud. Men igjen tror jeg det i de aller fleste tilfeller skjer på vårt initiativ, og at vi kan oppleve Gud når som helst og hvor som helst. Jeg tror ikke Gud som regel planla noe spesielt i en bygd når det plutselig brøt ut «vekkelse», men at den rent menneskelige stemningen utviklet seg slik at langt flere ble lydhøre for den Ånden som hadde vært der hele tiden. Det var de tilstedeværende som i hovedsak utløste «vekkelsen», ikke Gud.

Vi kan be til vi blir grønne om at Gud må skru på krana, men det skjer *ingenting* før nok mennesker oppdager at den allerede står på fullt.

Det som er trist, er at noen, når de endelig oppdager dette, tror at den nettopp har blitt skrudd på, som et svar på bønn. Dermed blir de også livredde for at dette vannet snart kan bli skrudd *av* igjen, og havner i feilaktige forsøk på hellighet, i et håp om at det de anser som et fenomen skal vare så lenge som mulig.

«Hos Ham er det ingen forandring eller skiftende skygger,»
sier Jakobs brev 1,17. Det med skiftende skygge henspeiler på den tidens bruk av solur, hvor skyggen fortalte hvor mye klokka var. En gang i døgnet kastet ikke soluret noen skygge i det hele tatt, fordi solen sto rett over pinnen. Slik er Gud. Han er alltid på topp. Alltid maksimalutgaven av seg selv. Aldri i skiftende humør, handler ikke på innfall.

Det er bare å koble til kraften. Initiativet er vårt. Vi behøver ikke vente til klokka er noe annet enn den er nå, for det er ingen «skiftende skygge» i Gud.

ET MØTEFENOMEN

Hvorfor ender det som i utgangspunktet er en god ting nesten alltid opp med kaos og intriger? Jo, nettopp fordi vi gjør Guds nærvær til et slags sjeldent fenomen, og ender opp med å dyrke selve fenomenet i stedet for Gud.

Det som er skummelt med at vi gjør følelsen av Guds nærvær til et sjeldent fenomen, er at vi utvikler så mange merkelige og høyst menneskelige sidespor i forbindelse med det hele. Vi blir ansente, og begynner å oppføre oss unaturlig. I stedet for at det nærværet vi kjenner kan følge oss i hverdagen og føre til økt kjennskap til Gud, kaster vi hele hverdagen overbord for bare å være i møtesalen – i frykt for at Guds nærvær snart vil forlate stedet igjen. Siden vi har en slik mentalitet, blir det viktig for oss å oppleve så mye som mulig mens Gud er der, siden «skyen» snart går videre. Dermed skulker vi jobb og skole, setter familien til side, for å «bade i Guds nærvær» i menighetslokalet.

Det er derfor vår vekkelsesmentalitet sjelden fører til at ikke-troende får noen opplevelse av Jesus, for med en gang vi merker Ham, isolerer vi oss i våre egne miljøer for å merke så mye som mulig før det blir for sent.

Og fordi vi har en slik innstilling, vil også det hele avta etterhvert. Noe annet ville ha vært en umulighet, da måtte vi ha meldt oss helt ut av samfunnet.

Jeg gleder meg til den dagen noen opplever det de kaller «vekkelse», men bare fortsetter å ha ukentlige møter som vanlig, i tro og tillit til at Guds nærvær vil kunne oppleves så lenge vi lever – i stedet for å få

en slags religiøs krampe som gjør det hele til et tidsbegrenset fenomen med en rekke merkelige utslag i kjølvannet.

Vår anspenhet i møte med det overnaturlige, gjør vi at vi får såkalte «bølger» som kommer og går, i stedet for at vi lever et godt liv i den jevne og daglige tilførelsen av ÅNDELIG VANN – det vannet som Gud har gjort tilgjengelig for ethvert menneske til enhver tid.

Vår krampe gjør at vi ikke lærer oss å leve med det overnaturlige som en naturlig del av hverdagen, fordi vi helst vil oppleve det i altfor store doser på en gang, for siden å kunne hvile ut litt og mimre om «vekkelsestiden» vi en gang var en del av.

Vår vekkelsesfiksering gjør at Kraften aldri får noen praktisk betydning i hverdagen, men bare forblir et møtefenomen som oppstår nå og da, med noen høyst nødvendige pauser imellom.

TRE BØLGER

Vi har sett tre «vekkelsesbølger» i senere år. Først hadde vi Toronto, så Pensacola – og til slutt Lakeland.

Hva som blir den neste bølgen, er vanskelig å si. Men at en eller annen form for «outpouring» vil komme innen få år, er nesten garantert, siden så mange er så fikserte på slike ting.

Kanskje dukker det opp en «indre bilder»-vekkelse i Wisconsin? I så fall bør man nok være kjapt ute med å skaffe seg flybillett og hotellrom dersom man ønsker en «berøring», for akkurat som tidligere kommer den rike og vestlige kristenhet til å dra mann av huse.

Og det til tross for at Guds Ånd er nær alle som påkaller Ham – på ethvert sted, til enhver tid.

Når det gjelder Lakeland, så raknet jo alt til slutt også denne gang, i likhet med tidligere. De som hadde trodd at denne vekkelsen var et tegn på at Gud reiste opp en mektig endetidshær, ble forferdelig skuffet. De som mente den var et okkult bedrag, ble lettet. Mens alle vi som aldri helt visste hva vi skulle tro om alt oppstyret i Lakeland, var mer fascinert av hvor mange kameler enkelte deler av kristenheten var villig til å sluke i forbindelse med det hele.

Mange av leserne kjenner kanskje til de grove trekkene i historien rundt Lakeland-vekkelsen. Det var i april 2008 at Todd Bentley kom til Ignited Church i Lakeland, Florida, for å holde en ukes møtekampanje. Kampanjen skulle altså ende opp med å vare mye lenger, og vokse til et religiøst mediefenomen.

Men jeg tror man må et stykke lenger tilbake i tid, og se på de mer ukjente sidene av historien, om man skal forstå litt mer av det som skjedde i Lakeland...

LATTER RAIN

Det tradisjonelle, pinsekarismatiske synet på at endetiden vil bestå i en massiv innhøstning for Guds rike, iscenesatt av Gud selv, ble i 1948 sterkt radikalisert av en bevegelse kalt Latter Rain, startet av George Hawtin, Percy Hunt og George Warnock på Sharon Bible School i Canada. I 1948 profeterte en kvinne at en stor vekkelse ville komme fra denne bibelskolen. Kort tid etter ble læren om «senregnet» – Latter Rain – formalisert på Sharon, med det resultat at over 1000 pinsekarismatikere forlot sine kirkesamfunn for å bli med i bevegelsen.

Latter Rain sa blant annet:

- I de siste dager vil de kristne få de åndelige gaver i «fullt mål» og utgjøre en slags elitegenerasjon som overgår alle tidligere troende i overnaturlige manifestasjoner.
- Enhet vil oppnås i Kristi kropp etter hvert som alle menigheter underlegger seg det globale nettverket av profeter og apostler som vil stå fram.
- Menigheten vil på sikt ta over herredømmet i verden. De kristne skal «innta byer», ikke bare ved å drive misjon, med også ved å stå i bresjen for en samfunnsreformasjon som mer eller mindre vil gjøre det meste klart for tusenårsriket.
- Alt dette vil skje som en direkte følge av «senregnet», som er en massiv åndsutgytelse.¹

KANSASPROFETENE

I Kansas City i 1982 starter en energisk ung mann ved navn Mike Bickle et fellesskap – Kansas City Fellowship (KCF). Profetier er et dagligdags fenomen i kretsen. Etter hvert kommer det flere personligheter til KCF, flere av dem sterkt influert av teologien til Latter Rain. Noen av dem blir snart kjent som «Kansasprofetene». Etter store oppslag i flere kristne publikasjoner, får de innflytelse på titusener. Mer enn noen andre populariserer de Latter Rain-tankegangen. Blant disse «Kansasprofetene» er Bob Jones.

Bob Jones kommer til KCF med en rekke visjoner og fortellinger om englesamtaler og daglige reiser til «den tredje himmel». Han snakker om «Manifest Sons of God», mennesker som vil bli så fulle av Ånden at de i praksis lever herliggjort her på jorden før Jesu komme – som uangripelige overmennesker. Han sier videre at Jesu brud ikke

eksisterer på jorden ennå, men at det vil være den siste generasjonen av superhellige kristne som rettmessig får den tittelen.

I 1984 kommer så Jones med en profeti som får stor oppmerksomhet. Han profeterer at det først vil komme ti år med åndelig tørke i menigheten, etterfulgt av ti år med «den nye vin».²

PAUL CAIN OG JOHN WIMBER

I 1987 treffer Bickle på Paul Cain, som på femtitallet hadde vært en kjent helbredelsespredikant. Etter kort tid blir Cain regnet som en hovedprofet for KCF. Han blir kjent for sitt budskap om «Joel's Army», en helt ny type mennesker som vil stå fram i den siste tid og ta over verden. Han profeterer at store stadioner skal bli fulle av folk og at utrolige mirakler vil skje.³

I 1990 publiserer den karismatiske pastoren Ernie Gruen en rapport om KCF og dets mange feilslåtte profetier.⁴ Hans dokument sprer seg raskt til pastorer over hele USA, og Kansasprofetene går med på at John Wimber og hans Vineyard-menighet skal fungere som vaktbikkje, noe disse tilbyr seg⁵. Assosiasjonen med Wimber skal vise seg å øke Kansasprofetenes innflytelse.

I 1991 blir Bob Jones involvert i en sex-skandale og avsatt som forkyner. Han skal ha profetert over unge kvinner og bedt dem kle seg nakne for ham privat.⁶

LATTERVEKKELSE

1994 kommer. Til tross for sex-avsløringene har Bob Jones fortsatt en høy stjerne som profet, og mange husker hans profeti om ti år med tørke før «den nye vin». Nå har det gått ti år. Og så skjer det noe: En utbredt Vineyard-pastor, Randy Clark, får seg en «dusj av Ånden» i møtene til predikanten Rodney Howard-Browne, som kaller seg «Åndens bartender». I hans møter er det uhemmet latter som blir resultatet av åndsfylden. Denne «lattersalvelsen» er det Clark videreformidler når han senere besøker Toronto Vineyard.⁷

I Kansas City (og i de Vineyard-menighetene som er farget av undervisningen derfra) venter man nå i spenning på oppfyllelsen av Bob Jones' profeti. Raskt ser man på det som skjer i Toronto som «det» man venter på, selv om det egentlig ikke dreier seg om noe nytt, men om noe Howard-Browne har drevet med i flere år. Godt hjulpet av Jones' profeti blir «Toronto-vekkelsen» snart verdenskjent.⁸ Pastorer kommer fra hele verden for å få del i den nye velsignelsen.

Evangelist Steve Hill, som får en «berøring» i London av en Toronto-utsendt, starter sin egen vekkelse i Pensacola i Florida i 1995. Selv om Pensacola-vekkelsen skjer i en Assemblies of God-menighet og skiller seg fra Toronto på mange måter, blir det også her latter og skjelving som er i fokus. Steve Hill sier at Toronto er et forbilde.⁹

DYRELYDER

I Toronto blir det etter hvert mer og mer av dyrelyder i møtene, blant annet bjeffing, brøling og hanegal (!). Kritikerne blir mange, men enkelte viser nok en gang til en profeti av Bob Jones, om en «borgerkrig» i Guds menighet, mellom de som vil følge Åndens nye måte å virke på og de som vil holde seg til det gamle.¹⁰

Kritikken blir etter hvert så stor at John Wimber i 1996 ser seg nødt til å ekskludere Toronto-menigheten fra Vineyard. Det fører i sin tur til at Kansasprofetene ikke lenger vil være underlagt Wimber, og de danner Metro Christian Fellowship og bevarer koblingen til Toronto.

Paul Cain profeterer at Torontovekkelsen er en smakebit på den virkelig store vekkelsen. Gud vil gjøre sitt folk klar for det neste «nivået».

I 1997 dør Wimber. Mange hinter om at dette var Guds straff fordi han valgte feil side i «borgerkrigen».

TODD BENTLEY

Etter noen år er ikke «det nye» lenger nytt, og de tilreisende til Toronto blir færre. I Pensacola er det bare et par hundre medlemmer tilbake, og Steve Hill har fått et kall til å bli pastor et annet sted.

Men det er da en Todd Bentley står fram, også han sterkt influert av Bob Jones og Latter Rain-tanker. Han leder The Fresh Fire Ministry Group og har stort fokus på helbredelses-engler. Bob Jones skal også i en samtale ha røpet for ham at en engel ved navn Emma var den som hjalp til med å starte hele Kansasbevegelsen.

Noen uker etter får Bentley selv se Emma i et møte. «Hun fløt noen centimeter over gulvet,» beskriver han. Med seg har hun gullstøv som hun drysser på forsamlingen, og mindre enn tre uker etter får Bentley en kjempekollekt. Dette tar han som et tegn på at Emma er sendt for å gi menigheten økonomisk velsignelse, og at det er «finansengler» som Emma som skal finansiere endetidsvekkelsen.

Selv om fokuseringen på helbredelser er langt større, er fenomenene i Bentleys møter i stor grad identiske med dem i Toronto. Bentley beskriver hvordan en pastorkone ble fullstendig beruset av Ånden da

Emma var på besøk i et av hans møter: «Hun begynte å løpe rundt mens hun bjeffet som en hund og kaklet som en kylling.»¹¹

DEN TREDJE BØLGE

I 2005 bekjente Paul Cain til manges sjokk at han lenge hadde kjempet mot alkoholisme og homofili, og forsvant fra rampelyset en tid. Men den da 78 år gamle Cain fikk i juni 2008 tale på et stadionmøte i Lakeland. Cain sa at møtene i Lakeland var en oppfyllelse av hans profeti, og at Bentley var av «den nye rase».¹² Noen få dager etter møtet fikk Cain et slag.

Bob Jones sliter også med alvorlig sykdom og har gjennomgått flere operasjoner. Men på sine hjemmesider fortsetter han å legge ut stadig nye visjoner. På nyttårsaften 2008 skal Gud ha vist ham at Toronto var den første bølgen, Pensacola den andre og at den tredje skulle begynne samme år. At Bentley fylte arenaer, var bare første trinn i mobiliseringen av menigheten til en hellig hær av kristne som kan ta makten i de siste tider. Jones nøt selv stor respekt under Lakelandvekkelsen – ikke minst fordi Bentley kalte ham sin «åndelige far». Jones fortid ble ikke nevnt med et ord. Bentley var derimot åpen om sin egen fortid, som inkluderte vold og seksuelt misbruk av mindreårige.

NEW AGE?

Noen hevdet at det som skjedde i Lakeland var reinspikka New Age. Andre trakk linjene til gnostiske retninger, og mente at det både i Kansas City, Toronto og Lakeland var en sterk tendens til å vektlegge andre ting enn det Bibelen vektlegger.

Også her i Norge var det mange kritikere. Men flere mente at det som skjedde i Lakeland måtte være av Gud, siden folk ble helbredet og frelst.¹³ Andre forholdt seg avventende, med den tanke at det ville bli lettere å ta stilling til hva som egentlig foregikk etter at alt hadde dabbet av.

Idag er det nesten ikke noe snakk om Lakeland mer. De mest ihuga tilhengerne vil helst ikke snakke om Todd Bentley. Etter at han skilte seg og ble sammen med sin tidligere barnevakt, kan det virke som om de fleste av dem for lengst har funnet seg andre helter som er «Guds redskap i endetidens innhøstning».

Som en oppsummering på mitt lille forsøk på å sette det hele i en viss historisk ramme, kan man si at falske profetier og et allerede etablert vekkelseskonsept betydde svært mye for utviklingen i både Toronto, Pensecola og Toronto.

GAMALIELS HOLDNING OG JESU ADVARSLER

Det har vært mange av oss som ikke har våget å ta stilling til ulike bølger, fordi vi har vært redde for å ta feil i våre standpunkter. Jesus advarte jo mot å spotte Ånden, og *hva om* det hele skulle vise seg å være av Gud?

Mange av oss har i grunnen ofte inntatt samme standpunkt som fariseeren Gamaliel:

«Da stod det opp i Rådet en fariseer ved navn Gamaliel, en lovlærer som var høyt aktet av hele folket. Han bød dem å føre mennene ut en liten stund.

«Og han sa til dem: Israelittiske menn! Vokt dere vel for hva dere gjør med disse mennesker!

For en tid siden sto Teudas fram. Han utgav seg for å være

noe. Omkring fire hundre mann slo lag med ham. Men han ble drept, og hele flokken som hadde adlydt ham, ble oppløst og forsvant.

Etter ham, i skatteutskrivningens dager, stod Judas fra Galilea fram og forledet folket til å følge seg. Også han omkom, og alle de som adlød ham, ble spredt.

Og nå sier jeg dere: Hold dere fra disse menn og la dem være i fred! For er dette råd eller dette verk av mennesker, så vil det gå til grunne.

Men er det av Gud, vil dere ikke kunne ødelegge det. Ta dere i vare så dere ikke finnes i strid med Gud!»

(Apg 5,34-39)

Jeg synes Gamaliels holdning er god. Er det ikke av Gud, vil det før eller siden rakne. Er det av Gud, hjelper det ikke med 289723947 «avsløringer» og «oppgjør».

Men så finnes det også en annen og viktig side av saken. Jesus ba oss innstendig om være på vakt mot falske profeter¹⁴, og sa også at forførelser ville komme¹⁵. Paulus gikk heller ikke av banen for å kalle en spade for en spade når det skjedde merkelige ting i menighetene.

Det finnes de som oppriktig mener at enkelte av tankene i denne boka er farlige å tenke. Dette fordi de har blitt advart av ulike forkynnere mot å tenke dem. Det finnes nemlig predikanter som truer sine kritikere med bibelvers som at «du skal ikke røre ved Herrens salvede», basert på et gammeltestamentlig konsept hvor det skilles mellom «lekfolk» og «presteskap». Ja, det finnes til og med en verdenskjent forkynner som for en tid tilbake sa offentlig at enhver som måtte kritisere hans tjeneste, ville være forbannet av Gud!¹⁶

Også i Pensacola kom det mange slike trusler. Det ble servert fortellinger fra plattformen om folk som hadde kritisert de ytre fenomenene i møtet, og som siden var blitt utsatt for ulykker.¹⁷

Ikke rart enkelte usikre mennesker blir redde for å sette ord på selvfølgelige tanker. Men når pånyttfødte kristne, som Jesus ofret sitt eget blod for, er oppriktig nervøse for å stille spørsmålstegn ved at folk for eksempel galer som haner i offentlige møter, fordi de tror Gud kan bli sint på dem for det – ja, da har de virkelig blitt ført på villspor! For man behøver ikke være et åndelig geni for å kunne putte slikt i kategorien «forførelser».

De eneste som har grunn til å være redde i slike tilfeller, er predikantene selv. Forkynnere som formidler et slikt gudsbilde, har nemlig mye å stå til ansvar for. For Jesus sa:

«Men den som forfører én av disse små som tror på meg, for ham var det bedre om en kvernstein ble hengt rundt halsen på ham og han ble senket i havets dyp. Ve verden for forførelser! For forførelser må komme, men ve det menneske som forførelsen kommer ved!»
(Matt 18,6-7)

Til den det måtte gjelde, så la meg fra dypet av mitt hjerte og med all frimodighet i Den Hellige Ånd si følgende: Blir du noen gang truet med forbannelse eller ulykke om du ikke aksepterer noe du er usikker på om er rett eller ikke, så vit at slik grunnløs forbannelse aldri kan ramme deg, og at du kan forlate det møtet med verdens beste samvittighet – uten å risikere noe annet enn Guds kjærlighet!

Det var jo Jesus selv som ba oss være på vakt mot falske profeter. Om noen forsøker å gi oss dårlig samvittighet for å adlyde Jesus, er de ikke forkynnere vi bør lytte til.

La oss være svært vare overfor Den Hellige Ånd og hans virke. Men la oss aldri få dårlig samvittighet for å stille spørsmålstegn ved ting vi i ærlighetens navn er usikre på. Den Hellige Ånd er nemlig aldri den som gir dårlig samvittighet for slikt. Der hvor man vet hva som er rett, og ikke gjør det, blir det en annen sak. Men der man er usikker på hva som er rett, innebærer det å følge Jesus at man alltid stiller seg

mange spørsmål før man hengir seg til noe. For det som ikke er gjort i tro, altså full overbevisning, er synd.¹⁸

Ikke tro at du synder ved å stille ærlige spørsmål. Du synder bare om du IKKE gjør det.

KAPITTEL 4

KOPIER AV DET EKTE

Jesus er SANNHETEN.¹ Oppriktigheten. Ærligheten. Ektheten. Virkeligheten.

Løgn ærer *aldri* Gud. For djevelen er løgnens far.²

Derfor må vi alle spørre oss om vi virkelig har et nært og trygt forhold til Ham, eller om vi prøver å skape noe som ligner i mangel av det ekte.

Barn er som regel pinlig ærlige. I et møte hvor salen ble invitert fram til forbønn etter talen, gikk lillesøstra mi fram for et eller annet. Hun var da 5 år gammel. Predikanten begynte å be for de mange som kom fram, og en etter en falt de «under kraften». Da turen kom til lillesøstra mi, falt hun også. Hun reiste seg opp igjen, og gikk bort til mamma. «Mamma,» sa hun sint, «mannen dytta meg! Det er stygt å dytte!»

Ja, det *er* faktisk stygt å dytte, og det burde enkelte karismatiske predikanter få beskjed om fra noen voksne også!

Jesus elsker ærlighet. Derfor må du aldri – *aldri* – få dårlig samvittighet for å være ærlig i religiøs sammenheng. Halvsannheter er aldri til Guds ære, selv om de fører til at folk takker Gud. Skjedde det ikke noe overnaturlig, så ikke prøv å innbille deg selv eller andre at det gjorde det. Menneskelig ønsketenkning er noe helt annet enn sann tro. Noen anstrenger seg for å tro hardt nok at det skjedde noe, men de våger ikke sjekke det grundig ut, av frykt for at det ikke skulle

være slik. De vil heller holde fast på innbilningen enn sannheten.

Men Gud ikke bare tåler lyset, Han *er* lyset!³ Helbredelsene Han gjør, tåler nøye undersøkelser fra ateistiske leger som ønsker å avsløre oss (så sant de er ærlige mennesker). Tåler de ikke det, så er det vår lille religiøse sinnstemning eller mentale krampe som har vært på ferde, og ikke Jesus Kristus.

Om du er på et møte hvor alle begynner å le og riste noe helt hysterisk, og du står der og forsøker å le litt, du også, men uten å føle at noe overnaturlig driver latteren din fram, da skal jeg gi deg et godt råd:

DRA HELLER PÅ SHOW MED HARALD EIA OG BÅRD TUFTE JOHANSEN!

Det funker uendelig mye bedre enn religiøst hysteri. Dessuten er det mer ærlig.

«Vi har sagt oss løs fra alle skammelige snikveier og farer ikke fram med list. Heller ikke forfalsker vi Guds ord, men ved å legge sannheten åpent fram, anbefaler vi oss for Guds ansikt til alle menneskers samvittighet.» (2 Kor 4,2)

Det er bra om du har en voldsom åpenhet for alt som lukter av Gud. Men vær så snill, sett sperrene opp om du så bare kjenner en svak eim av falskhet. Det er ikke uåndelig å kalle en spade for en spade. Det er derimot djevlesk å kalle den for noe annet, fordi det er løgn.

Men vi må forsøke å ikke dømme folk som gjerne vil se store ting, men som havner i falskhet. Vi bør avsløre det dersom de lyver, men samtidig ikke dømme. For ofte er grunnen til at folk lager kopier at de lengter etter det ekte. Og denne lengselen gjør dem så ivrige at de rett og slett innbiller seg ting.

Men det burde ikke være nødvendig å innbille seg ting. For det er noe som er mer enn ekte for oss. Noe som ikke kan springe ut i full blomst så lenge vi er fornøyde med våre spill. Noe som bare kommer som et resultat av et nært og trygt forhold til Ham.

La oss leve *Livet*, det som bare Gud kan gi og ingen mentale øvelser kopiere. La oss ikke herme etter det, ikke forsøke å skape det i egen kraft.

RASTLØS OG EVIG SØKEN

Alle som søker skal finne. Det som er trist, er at enkelte «vekkelses-kristne» gjør selve søkingen til sin religion, selv etter at de har funnet. De tror den videre veksten i kristenlivet kommer ved nok en «ånds-utgytelse», nok en «pånyttfødelse», nok en *opplevelse*, helst formidlet via en kjendispredikant.

Dermed er de hele tiden på jakt etter det «nye», og blir ukritiske vandrere på evig søken. Akkurat som de Paulus snakket om, som *«hele tiden vil lære, men som aldri kommer til sannhets erkjennelse»*⁴.

I stedet kunne de opplevd mye mer av Guds nærvær, hver dag, om de hadde begynt å vanne frøet de allerede har fått.

FRA FORSTANDEN

«Men i en menighetssamling vil jeg heller tale fem ord med min forstand, så jeg ved det kan lære andre, enn ti tusen ord med tunger. Brødre, vær ikke barn i forstand! Vær små barn i ondskap, men vær fullvoksne i forstand! ... Om nå hele menigheten kommer sammen, og alle taler med tunger, og det så kommer inn noen ukyndige eller vantro, vil de da ikke si at dere har gått fra forstanden?» (1 Kor 14,19-20 og 23)

Hvis Paulus var bekymret for bruk av tungetale i offentlige menighetssamlinger, hva da med stønning, risting, skjelving, bjeffing og hanegal?

Jeg ber leseren lese setningen en gang til, og se det hele i litt perspektiv. At vi i det hele tatt diskuterer slike ting! Jeg mener – *bjeffing*? Hvor langt er det egentlig mulig å komme fra evangeliets enkle sannheter og urkristendommen? Hvor langt er vi villige til å gå i ekstremiteter, og hvilke tåpelige bedrag vil vi på sikt være villige til å anerkjenne som selveste Guds Ånd?

Jeg skal si det rett ut: Jeg tror djevelen jubler over at han har klart å latterliggjøre Guds forsamling på denne måten. At han kan få oppriktige troende til å løpe rundt i sirkler mens de rister og kakler som høner, midt i det man kan kalle den viktigste tiden for evangeliet i hele historien, er jo ikke annet enn oppsiktsvekkende. Om ikke Jesus kommer før den tid, tror jeg fremtidige generasjoner av troende kommer til å lure på hva i all verdens rike vi holdt på med.

Dette skriver jeg med en stor sorg. For jeg har fått oppleve Jesus og hans evangelium, og jeg vil at flere skal oppleve det samme. Det kan fort bli en kristenfloskel å snakke om at man har en «nød i sitt hjerte», men det er akkurat slik jeg føler det her jeg sitter. EVANGELIET MÅ UT, og vi må få slutt på regelrette tåpeligheter i Jesu navn.

Jeg mener absolutt ikke å si at evangeliet best formidles gjennom strømlinjede former, eller at alle kristne møter bør fremstå som velregisserte, profesjonelle talkshow-program. Men det finnes faktisk – tro det eller ei – en gyllen middelvei mellom glatt produksjon og bjeffing, mellom kjedelig liturgi og rulling i benkeradene.

Mennesker som uler og bjeffer finner man i øyeblikket bare to steder: Enkelte kristne menigheter og lukkede avdelinger. Hvis dette virkelig var Ånden som var på ferde, hvordan i all verden skulle

pastorene rundt omkring da klart å skille mellom sterk åndelighet og sterk psykose?

Aktualiteten i dette stoffet blir tydelig for meg, da jeg – under en liten pause fra skrivingen – får en kristen avis, som nok en gang forteller om en stor konferanse hvor fenomenene står i høysetet. Her beskrives det hvordan man hylr, roper, bjeffer (!) og hopper, mens en pastor står på scenen og blåser i bukkehorn og en annen vaier med flagg. For all del, sirkus er morsomt nok det, men i lys av Paulus' ord om å ikke engang tale i tunger i en offentlig samling, av hensyn til eventuelle uforstående som måtte komme inn, føler jeg dette blir reinspikka galskap.

Om man på død og liv vil bjeffe, finnes det noe fint som heter «lønnkammer» for denslags. (Det finnes også muligheter for å få terapi.)

En ting er i hvert fall sikkert: Du kan rope og bjeffe og veive flagg og blåse i bukkehorn til du blir blå av det, men det vil ikke komme flere til tro på Jesus av den grunn. Snarere tvert i mot.

INTET NYTT UNDER SOLEN

«Vekkelsesbølger» er ikke noe moderne fenomen. En av de første vi kjenner til, kom i Lille-Asia allerede rundt år 150. Bevegelsen bak fikk navnet «montanistene», og utgjorde en av de aller første store frikirkelige bevegelser. De hadde et sterkt fokus på den profetiske gave og det overnaturlige, og snakket mye om «det nye» Gud gjør.

Lederskikkelsen Montanus var skarp i sin kritikk av kirken og dens lederskap, som han anså som lunkent og frafallent.

Siden har det kommet mange «vekkelsesbølger», som alle har visse ting til felles med montanistene. De har alle fanget opp folk som i utgangspunktet hadde en sunn og sann lengsel etter noe mer enn det en ritualisert og fastlåst kirke kunne tilby. Likevel er det

dessverre et faktum at flere av disse «bølgene» i ettertid tjener best som advarsel på hvordan det kan gå dersom man ikke passer på å holde sitt sunne forhold til Kristus ved like, men i stedet gir seg av med fenomener og spekulasjoner på grunn av sin store iver. Det som ofte startet som en gudgitt og oppriktig lengsel, endte i flere av disse tilfellene opp i usunne spor, hvor man ble godtroende og villig til å svelge en del kameler.

Jeg vil gjerne få dele noe av det jeg oppfatter som en del felles kjennetegn på slike «bølger», og se om det er ting her som vi – eller i hvert fall de mer karismatiske av oss – kanskje kan trekke lærdom av.

FOKUS PÅ FENOMENER

I tillegg til å være tilhenger av en del asketiske elementer som var hentet fra andre religioner, skal Montanus ha lagt stor vekt på det ekstatiske.

Mange moderne «vekkelser» har også fokus på ytre manifestasjoner (som risting, skjelving eller uhemmet latter). Selve budskapet kommer i bakgrunnen, det hele dreier seg om *fenomener* – som for en utenforstående kan fortone seg tildels skremmende og ukontrollerte.

Når enkelte bevegelser blir så kjente for bestemte fenomener, at disse fenomenene i seg selv regnes som «beviset» på at Gud er på ferde i disse kretsene, må man jo stille spørsmålsteget om det virkelig er Ånden som står bak. Dreier det seg om forfalskninger av Ånden, er det ganske alvorlig.

I et møte inviterte jeg til forbønn (noe jeg har sluttet med), og la hendene på en person som straks falt på gulvet og begynte å le og riste. I over en halv time lå vedkommende der på gulvet og skalv og hikstlo, med noen merkelige rykninger i kroppen. Noen syntes dette var veldig sterkt og lurte på om jeg hadde fått en slags åndelig «Toronto-gave». Men jeg vil frimodig påstå at det som skjedde verken

ble formidlet av Gud eller meg eller Satan. Jeg fikk derfor mer lyst til å ringe psykolog enn å rope halleluja.

Jeg er glad ikke de troende på pinsedag startet «ildtunge-over-hodet»-bevegelsen. Hadde en slik ytre manifestasjon blitt regnet som selve kriteriet for om du virkelig var en del av den «nye greia som Gud gjør», kan jeg love at enkelte hadde fått flammer i toppen på en eller annen måte – uten Guds hjelp.

PERSONFOKUSERING

Blant montanistene var det nok et sterkt fokus på Montanus selv. Det ble hevdet på 300-tallet at de faktisk døpte i «*Faderens, Sønnens og Montanus' navn*»⁵, siden Montanus hevdet å være Den Hellige Ånd. Om dette er sant, vet jeg ikke. Men én ting vet jeg: Det er ofte en karismatisk personlighet som står i sentrum i ulike moderne «vekkelser» også. Ofte koker mye av debatten rundt det hele ned til hva man måtte mene om slike enkeltpersoner.

Profetiene i slike bevegelser er også ofte med på å styrke og fremheve profetenes stilling, da det ligger en undertone i dem om profetens store betydning.

Det er kanskje et faretegn i en del karismatiske sammenhenger at man ser på nådegaver som et slags godkjennelsesstempel fra Gud. Det er kanskje derfor man svelger hva som helst fra en person, dersom vedkommende har en eller annen nådegave å vise til.

Men kirkehistorien viser oss tydelig at folk har beholdt sin nådegave også etter å ha sporet av Veien. «*Herren angrer ikke sine nådegaver*», forteller Romerne 11,29. Underforstått: Han trekker dem ikke tilbake når Han først har gitt dem.

En annen ting er at Jesu navn fungerer. Det har en kraft,

uavhengig av hvem som formidler det. Med andre ord kan du forkynde evangeliet uten å tro på det selv, og likevel se frukter av det. Kraften ligger i selve budskapet, ikke i formidleren. Derfor uttalte Paulus også glede over de som forkynte evangeliet med falske motiver, for da ble jo evangeliet i det minste forkynt!

At det skjer helbredelser, er ikke nødvendigvis et tegn på at predikanten er en god representant for Gud. Matteus siterer Jesus: *«Mange skal si til meg på den dagen: Herre, Herre! Har vi ikke profetert i ditt navn, og gjort mange kraftige gjerninger i ditt navn? Men da skal jeg åpent si til dem: Jeg har aldri kjent dere. Vik bort fra meg, dere som gjorde urett!»* (Matt 7,22-23). I disse versene handler det ikke om falske bedragere. Det er tydelig at det her er snakk om mennesker som utførte mirakler i Jesu navn, og som oppriktig trodde at de representerte Ham. Og jeg er sikker på at enkelte av de som var i møtene til disse, faktisk opplevde den sanne Gud i dem!

Du kan faktisk møte Gud midt i en strippebule på Reeperbahn om du påkaller Ham. Så selvsagt kan man også oppleve Gud midt i en «vekkelse». Herren er nær alle som søker Ham. At noen opplevde Gud der, er med andre ord ikke noe bevis for at «vekkelsen» var en bra ting. Det er bare et bevis på at Gud er overalt. De kunne opplevd det samme på rommet sitt hjemme, men var kanskje mer mottakelig i Lakeland, Toronto eller Pensacola av rent psykologiske årsaker.

Det er viktig å forstå at Gud ikke gir sine nådegaver som belønning for lang og tro tjeneste. Derfor er det ingen motsetning mellom å anerkjenne at det skjer virkelige mirakler i et møte, og samtidig stille spørsmålstegn ved håndspåleggerens livsførsel. Problemet kan i noen tilfeller være en stor blanding av sannhet og løgn. Det gjør det vanskelig å skille de to fra hverandre.

Ja, det er et trist og gjentatt fenomen at man ofte svelger svært

mye vissvass sammen med gudsopplevelsen i slike «vekkelser», noe man kunne ha unngått om man bedre hadde klart å skille mellom de to. Det er forståelig at det er vanskelig å være kritisk til predikanten som formidlet Gud til en, men vi må alltid huske at det å akseptere gudsopplevelsen ikke nødvendigvis er det samme som å akseptere formidleren, eller alt denne hevder. På samme måte som du ikke nødvendigvis må være helt på linje med David Åleskjær i alle ting for å kunne ta til deg hovedbudskapet i denne boka. Som Paulus skriver, så er det ingen mennesker som *er* noe i denne sammenheng, enten de nå planter eller vanner. Det eneste viktige er Gud, Han som gir selve veksten.

Jeg har selv snakket med folk som opplevde Gud gjennom en forkynner som siden ble avslørt som pedofil. For dem ble det ekstra viktig å skille sin egen opplevelse fra settingen den kom i og personen den ble formidlet av. Men det var ikke enkelt, og det kan jeg forstå. For noen vil slikt føre til en alvorlig troskrise.

Det finnes mange populære helter i vår kristenkultur. Men jeg tror Gud har en annen målestokk på storhet enn det vi har. Bærebjellkene i våre menigheter er ikke nødvendigvis de som er mest i det religiøse rampelyset.

Jeg har selv opplevd en del «usynlige helter» som har betydd enormt mye for meg på min trosvandring. Du kommer nok aldri til å se disse avbildet i religiøse aviser. Men deres heltegjerning er notert Der Oppe, og skal en dag bli synlig for alle.

Disse usynlige heltene i blant oss bærer større frukt enn atten store kristne konferanser tilsammen, bare ved å være tilstede. De smitter folk med noe godt. Bare evighetens lys vil avsløre hvor mye Kristi sinn de la igjen her nede på jorden, i alle de mellommenneskelige situasjonene de kom opp i. De sparte mennesker for hundrevis av timer med sjelesorg, bare ved å gi en vennlig oppmuntring og en helbredende berøring i ny og ne.

Ingen gigantiske arrangementer med lange forbønnskøer eller voldsomme profetier på store kirkemøter. Bare hverdagslig godhet og visdom krydret av Guds Ånd. Når disse «smittebærerne» kommer inn i et rom, inn i en samtale, inn i en situasjon, forandrer atmosfæren seg umiddelbart, uten at noen kanskje tenker over hvorfor. De «lukter Kristus» overalt hvor de kommer, bare ved å være seg selv, på en naturlig overnaturlig måte. De bygger ikke luftslott og tror de er noe spesielt bare fordi andre troende setter slike luftslott høyt. Men de smitter folk med noe av virkelig evighetsbetydning. De forsøker ikke å være hele mesterverket alene, men er bare den noten Gud trengte akkurat der og da i *sitt* mesterverk.

Jeg takker Skaperen for at han har plassert en god del slike i min nærhet gjennom årene. Jeg tør ikke engang tenke på hvor jeg ville ha vært i dag uten dem.

ELITISME

Det kan virke som om det var en svært elitisk tankegang hos montanistene. Ikke minst fordi de mente å ha fått «den nye profetien», som var viktigere enn alt – inkludert de første apostlenes lære.⁶

Fordi de var svært radikale, følte de seg også hevet over den jevne kristne. De så ned på de som valgte å gifte seg. For hvordan kunne man så mye som tenke på slikt, når Jesu gjenkomst var rett rundt hjørnet? Montanistene hadde en svært lav terskel på hva som var *synd til døden*, og skulle du gå over denne terskelen, var du ikke velkommen tilbake til fellesskapet igjen. Denne holdningen ble ekstra farlig siden de vektla læren om å *binde og løse*, og mente at de hadde myndighet til å både tilgi og fastholde menneskers synder. En utilgivelig synd var for eksempel utroskap. Hadde du falt i det, var du evig forlatt uansett hvor mye du angret, fordi du hadde spottet Den Hellege Ånd.⁷

Det blir fort en svært elitisk tankegang hos de som er en del av en «vekkelse». På grunn av sin radikalitet eller sine opplevelser føler de seg hevet over den jevne kristne, og tonen er ofte nedlatende. Jeg har selv fått smake arrogant og selvrettferdig kristendom i løpet av mitt liv, og jeg har opplevd begge sider av det. Jeg har vært en del av kretser som så ned på andre kristne, og siden opplevd å bli sett ned på av de samme kretsene.

Det er i ettertid skummelt å se hvor lett det er å få en elitisk tankegang, hvor det i altfor stor grad handler om «oss» og «dem», og hvordan den lett gjør seg gjeldende i kretser som i utgangspunktet jobber for en bedre verden – eller en helligere menighet. Jeg husker vi hadde sangtekster som bygde opp under følelsen av at vi utgjorde en slags elite i kristenheten. Det var vi som skulle «innta landet», det var vi som hadde «sett det». Det var som en kristen variant av følelsen jeg hadde hatt som pønker noen år tidligere. Jeg satte min stolthet i å være *annerledes*. Å, så deilig det var, å være *spesiell*! Det var *vår* verden, og det beste vi kunne gi til utenforstående var ovenbærende og medfølende smil (eller som pønker: aggresjon).

Også blant mange gnostiske retninger i oldkirken fantes det en tankegang som sa at det kun var de som hadde «skjønt det». De hadde fått spesiell åpenbaring og kunnskap, *gnosis*, som andre ikke hadde. De kunne derfor ta seg rettigheter som andre kristne ikke kunne, siden de var «insidere» som var tiltrodd *virkelig* kunnskap.

Vi kommer alltid til å se nye bølger komme og gå i kristenheten. Og det vil alltid bli mye oppstyr rundt alt som måtte være «nytt». Med en gang det for eksempel ble litt action i Lakeland, ryddet flere kristne tv-kanaler plass til sendinger derfra omtrent døgnet rundt.

De som ikke hiver seg på slike fenomener, vil bli anklaget for ikke å skjønne «det nye Gud gjør idag», og ofte være å betrakte som «lunkne» av de som omfavner det hele. Ja, tidligere har vi til og med sett at det hele blir gjort til et grunnleggende trosspørsmål. (Jeg har

selv hørt noen indirekte si at du umulig kan være en Jesu etterfølger og samtidig ta avstand fra at folk ligger skjelvende på gulvet og kakler som høner – noe som faktisk går meget godt an!)

Som oftest er det slik at disse tingene som noen anklager sine trossøsken for å ikke være med på, er ting de selv tar avstand fra i ettertid. Som eksempel kan jeg nevne «demonbølgen», som herjet karismatisk, skandinavisk kristenhet rundt 1990. Tilsynelatende oppegående kristne sto plutselig med spyposer i hendene og skulle spy ut sine fiktive demoner på søndagsmøtene. Idag forstår de færreste av de som var med på dette hvordan de kunne la seg bedra til noe slikt, og mange er flau over å snakke om det. Men der og da ble du stemplet som «lunken» om du ikke hang deg på.

VEKKELSESKRISTNE?

Apropos elitisme, så hører jeg ofte ordet «vekkelseskristne» bli brukt. Hva er egentlig det?

Uttrykket brukes så og si uten unntak av de som selv definerer seg som slike. Og jeg kan forstå behovet av å distansere seg fra en lunken og formalistisk kristendomsform. Det behovet har jeg selv, og det har blant annet ført til at jeg foretrekker å bruke ordet «Jesustroende» framfor «kristen».

Likevel skal man være forsiktig med betegnelser som «vekkelseskristne», for man kan fort ende opp med et hult begrep som ikke er annet enn internt selvs kryt basert på en viss karismatisk kulturform.

Dersom man ikke anser «vekkelse» som noe som bare skal skje blant de troende, men mener at målet med det hele er at flere folk skal komme til tro, har man straks et problem om man kaller seg «vekkelseskristne». For man kan jo spørre: Hvor er de? Hvor er det kirkesamfunnet som ser skarer av kirkefremmede komme til tro (og bli bevart i troen) år etter år? Hvor er den norske menigheten som

virkelig kan sammenlignes med den vi leser om i Apostlenes Gjerninger?

Kanskje «kristne som ønsker seg vekkelse» hadde vært en mer passende betegnelse.

Vi står alle overfor de samme utfordringene når det gjelder å kommunisere evangeliet på en bedre måte. Og jeg tror ikke det finnes en sann Jesustroende på denne jord som ikke ønsker at flere skal få oppleve Jesus. Og absolutt alle som har blitt født på nytt og har Ånden på innsiden, er per definisjon «karismatikere», selv om de ikke er voldsomt utadvendte av natur eller liker å rope høyt og rulle på gulvene. Derfor er mitt lille råd at man slutter å bruke slike begrep som «vekkelseskristne» for å fremheve seg selv og sin egen krets.

PENGENSPØRSMÅL

Både blant montanistene og i Lakeland var det mye spekulativt snakk om penger. Jesus understreket at nådegaver og penger aldri måtte blandes på noen måte. «*For intet har dere fått det, for intet skal dere gi det*». ⁸ I mange av «kirkefedrenes» skrifter ser vi også at dette blir gjentatt gang på gang. I lys av dagens situasjonen blir det ekstra spesielt å legge merke til dette.

For la meg stille leseren et spørsmål: Har vi sett en eneste – *én eneste* – internasjonalt kjent helbredelsesevangelist de siste tredve årene, som ikke på et eller annet tidspunkt har vært i medias fokus på grunn av sin omgang med penger?

Jeg lar spørsmålet henge litt i lufta.

Selvsagt har media en trang til å koble kristne ledere med penger, enten det er rettfærdig eller ikke. Samtidig har vi sett flere tilfeller hvor media faktisk har avslørt sannheten om enkelte predikanter pengesbruk, og da særlig i USA. Det er et sykdomstegn at «internjustisen»,

om man kan kalle det for det, er så dårlig at det trengs verdslig media for å få sannheten fram i lyset.

Og enda verre er det at enkelte troende ser på slike avsløringer som forfølgelse av kristne.

Enkelte av de helbredelseevangelistene og vekkelsespredikantene vi har hatt på besøk her i landet, har presentert budsjetter som er helt sprø. For ordens skyld: Undertegnede tror ikke på noe fattigdoms-ideale for troende. Ikke i det hele tatt. Jeg tror norske menigheter trenger å bli langt mindre gjerrige, og at det er bra om både norske pastorer og omreisende evangelister blir tatt litt bedre vare på, slik at vi ikke får se så veldig mange utbrente blant dem. Vi har faktisk noe å lære av amerikansk kultur på dette området.

MEN (og det er et veldig stort men): I alt finnes det en sunn balanse. Når representanter for Jesus kommer i privatfly, blir hentet i limousine, har alle toppsuitene på Oslo Plaza til seg og sitt crew, og krever en halv million for i det hele tatt å møte opp og legge hendene på noen, er det et alvorlig sykdomstegn at det ikke blir protestert i større grad. Mange er så redde for å være «kritiske», at de aksepterer ting som både Jesus og apostlene – og «kirkefedrene», for de som måtte være opptatt av dem – forkastet med tydelige ord.

Kanskje har vi havnet i en ond sirkel: Siden den vestlige menighet er såpass fattig på overnaturlige gudstegn og nådegaver, tillater den hva som helst fra de som kan vise den noen slike. Men dermed vil den vestlige menighet også se færre nådegaver i funksjon.

Urkirken og oldkirken hadde nulltoleranse for de som gjorde seg rike på sin nådegave – og fikk da også se helbredelser og overnaturlige manifestasjoner i langt større grad enn vi.

La meg for ordens skyld legge til at jeg har til gode å møte en norsk, omreisende evangelist som er *grisk*. Er penger motivet, velger man nemlig ikke å bli evangelist – ikke i Norge.

Men det som er merkelig, er at man glatt aksepterer krav fra

amerikanske predikanter som man ville ha fnyst av dersom de kom fra en landsmann. Kanskje har det sin grunn i en slags norsk, åndelig mindreverdigthetsfølelse, hvor man antar at amerikanske predikanter kjenner Gud mye, mye bedre enn alle nordmenn?

Jeg tror uansett at dersom «lattervekkelsen» hadde oppstått i Trysil i stedet for Toronto, og med «Ronny» i stedet for «Rodney», så hadde ikke en eneste norsk pastor tatt turen. Men kanskje tar jeg feil.

FALSKE PROFETIER

Montanistene snakket mye om «det nye» og om «den nye profetien», på samme måte som mange moderne vekkelser gjør. Det er intet nytt under solen, som Forkynneren sier.

En annen lederskikkelse blant montanistene, Maksimilla, fikk en mengde merkelige visjoner. Hun mente hun var Guds store profet i den aller siste tid, og uttalte: *«Det finnes ingen annen profeti enn den jeg gir ... etter den kommer enden. Den nye profetien vil snart bli sann. Det Nye Jerusalem vil komme ned fra skyene og etablere seg i Pepuza, en by ikke langt herifra. En troende burde faste og forlate sin handelsforretning og flytte til Pepuza, hvor han bør vente på enden.»*⁹

Basert på denne profetien trodde montanistene at Jesus ville komme tilbake når som helst og etablere sitt tusenårsrike på jorden, og hele bevegelsen flyttet snart til byen Pepuza for å vente på Hamder.

Her i landet har vi vært hjemsøkt av en rekke falske og suspekterte profetier de siste årene. Senest ifjor kom det en rekke merkelige profetier over Norge på et kristent sommerstevne. Vi skulle blant annet få en ny grunnlov innen kort tid, og det var ikke måte på.¹⁰ Man behøvde ikke ha mye åndelig gangsyn for å forstå at disse profetiene var rene fantasier.

Paulus sa: «*Ringeakt ikke profetisk tale, men prøv alt...*» (1 Tess 5,20-21) Vi har ofte fått høre den første delen av verset, at vi ikke skal ringeakte eller forakte profetier. Og det har til tider blitt sagt i en viss truende form. Men den andre halvdel av verset er minst like viktig. Alt skal prøves!

Da dette skrives, er det bare en uke siden en amerikansk forkynner refset tilhørerne i Norges største pinsemenighet fordi de ikke hadde vært mer positive til de nevnte profetiene over Norge. «Når skal nordmenn oppgi retten til å forstå alt?» spurte han i sin tale.¹¹

Det han sa kunne egentlig oppfattes slik: «Kan ikke nordmenn snart oppgi retten til å prøve profetier, slik at det blir litt enklere for falske profeter å få nye invitasjoner til konferanser?»

Det er forresten interessant å se at man i oldkirken underviste at det fantes profetiske ånder som ikke var fra Gud, og at det for ubefestede sjeler kunne være vanskelig å vite forskjellen.

Antonius «den store» (ca. 251-356) advarte mot demoner som stadig åpenbarte seg for troende for å fortelle dem om ting som skulle skje i framtiden. Han sa at disse demonene ofte ville appellere til egoet: «*Når de kommer til deg om natta og vil fortelle deg om framtiden, eller presenterer seg som engler, så ikke gi dem noe oppmerksomhet, for de lyver. Selv om de roser din livsførsel og kaller deg velsignet, så ikke hør på dem, og ha ikke noe med dem å gjøre. Gjør heller korsets tegn over deg selv og ditt hus, og be, så skal du se dem forsvinne.*»¹²

Mange av de første kristne hadde jødisk bakgrunn, eller i det minste et godt kjennskap til Det gamle testamentet. Der ble ikke falske profetier sett på med blide øyne. Se bare Esekiel 13,1-9 eller Jeremia 14,14. **Men i vår egen tid har falske profetier blitt forholdsvis vanlig og tildels akseptert i mange karismatiske sirkler.** Det snakkes om å «prøve seg fram» og «øve seg opp», og dersom cirka 70% av det man sier viser seg å stemme, regnes man som en stor profet. Mange

er også mer opptatt av *hvem* som sa noe, enn sannhetsgehalten i det som ble sagt.

Men det burde ikke være mulig for kristne ledere å bruke Ånden som pressmiddel for å få igjennom sine egne prosjekter, uten å bli konfrontert med det i ettertid – om det viser seg at Ånden aldri hadde sagt noe av det de hevdet. At vi i følge 1. Korinter 13,9 taler profetisk «stykkevis», er ingen unnskyldning for å tale løgn. Det betyr bare at vi ikke bør si mer om framtiden enn det lille vi faktisk har fått åpenbart.

Dessverre er mange redde for å snakke høyt om disse tingene, da man ønsker å «ta hensyn til søskens svakhet». Men kanskje det handler like mye om mangel på respekt for Den Hellige Ånd? Det er en stor forskjell på å ha en «kjærlighet som dekker en mengde synder», og det å ha en likegladhet som uten å blunke tillater misbruk av selveste Åndens navn. Det er liten tvil om at mange moderne karismatikere i stor grad tillater ting som de bibelske forfattere hadde slått ned på.

Men mye av det har sin årsak i en oppriktig lengsel etter å se mer av det overnaturlige i den moderne menighet. Problemet er bare, som nevnt, at dess mer man forsøker å skape slikt i egen kraft, dess mindre vil man sannsynligvis få se av det virkelig ekte.

Den enkleste måten å avsløre falske profeter på, er selvsagt å se om det de profeterer slår til eller ikke. Maksimilla profeterte om en stor krig som lå rett rundt hjørnet, og etter hennes død sa et skrift: *«Har ikke hennes løgn allerede blitt avslørt? Det er i dag mer enn tretten år siden kvinnen døde, og ingen lokal eller allmenn krig har forekommet i verden. Tvertimot nyter til og med de kristne en skjor fred gjennom Guds nåde.»*¹³

I vår egen tid har det også kommet enormt mange profetier som ikke har slått til.

Enkelte av leserne husker kanskje det voldsomme fokuset som enkelte svenske menigheter fikk på Raoul Wallenberg, mannen som reddet mange jøder under 2. verdenskrig, men som siden forsvant sporløst. Det ble profetert at han var i live, at han levde i Russland, og at verden snart ville få sjokk fordi han skulle dukke opp i det offentlige. Det ble lagd sanger om Wallenberg, og hele prekner ble holdt om ham – alt i en slags «profetisk» ekstase. Og profetiene var mange, blant annet de som hevdet at han ville dukke opp i løpet av et års tid.

Enkelte dro til og med inn i Russland for å lete etter ham, basert på disse profetiene. Noen av disse fikk i ettertid alvorlige psykiske problemer. Wallenberg dukket nemlig aldri opp. Hvordan reagerte man i disse karismatiske kretsene da? Ble man sint? Ble man opprørt? Nei, man smilte, feide det under teppet, og gikk videre som om ingenting noensinne hadde blitt sagt eller profetert om Wallenberg.

I 1989 erklærte en verdenskjent helbredelsespredikant at Ånden hadde fortalt ham at Fidel Castro ville dø i løpet av 1990-årene. Han profeterte også at Gud i tillegg ville tilintetgjøre Amerikas homoseksuelle grupperinger midtveis i det samme tiåret.¹⁴ Profetien fikk mye oppmerksomhet. Både Castro og «de homoseksuelle grupperinger» finnes til opplysning fortsatt i blant oss.

I 2006 kom også en forholdsvis kjent kristen musiker med en del «profetier», som ble utgitt i bokform her i landet. Han «profeterte» blant annet at en atombombe skulle gå av i Amerika innen slutten av 2007, og at California skulle oppleve et gigantisk jordskjelv som ville føre til at millioner omkom. I tillegg skulle USA oppleve en rekke terrorangrep. Alt dette skulle være Guds straff fordi USA angivelig var delaktig i å «drive jødene fra deres hjem i Gaza».¹⁵

En ting er det teologiske aspektet ved slike profetier, siden det i praksis gir det samme gudsbildet som Osama bin Laden har. Han tror jo også at terror utfører Guds gjerning.

En annen ting er at ikke noe av dette har skjedd. «Jeg vil kreve 10 000 sjeler i Amerika for hver jøde som blir rammet,»¹⁶ sier guden i hans bok. Jeg er glad for at disse ordene umulig kan komme fra min Gud. Og så gjør det meg trist at denne «profeten» vil bli invitert til en drøss kristne konferanser også i 2011, hvor enkelte kristne vil være nøyaktig like lydhøre for hva han måtte mene om 2012. Har man ikke røtter i Kristus selv, er man villig til se mellom fingrene på sannhet og løgn.

I ettertid har han gått ut på sine nettsider og takket Gud for at katastrofene så langt har blitt avverget, noe som skal ha sin grunn i at troende begynte å be på grunn av hans profeti. Guds dom har med andre ord blitt utsatt fordi denne musikeren var lydig og ga profetien, og fordi nok folk trodde på den og begynte å be.

Det er ikke første gang falske profeter bruker det sikkerhetsnettene der... Snakk om helgardering!

For en stund siden fikk vi også en profeti fra en verdenskjent forkynner, som vakte stor oppmerksomhet. Han sa at det ville komme en verdensomspennende katastrofe innen kort tid, og at denne ville være en dom fra Gud. Spesielt Amerika ville få lide på grunn av sine synder. Forkynneren oppfordret alle lydhøre kristne å hamstre mat for minst 30 dager og oppbevare dette i sine kjellere, da det ville bli kamp om maten idet katastrofene slo til. Noe eksakt tidspunkt kunne han ikke gi, men det ville skje *snart*, så det var bare å løpe til butikken for å kjøpe hermetikk.

Hadde slikt kommet fra en Gunnar fra Toten, ville vi flirt. Men denne forkynneren er en av den vestlige verdens mest kjente, og nyter stor respekt mange steder på grunn av sitt livslange arbeide i Guds rike.

Han avsluttet sin profeti med å si følgende: «I have unburdened my soul to you. Do with the message as you choose.»¹⁷

Akkurat den var jeg takknemlig for. Jeg skal ikke si hva jeg gjorde med min utskrift av budskapet, men til mitt forsvar sa han jo at jeg kunne gjøre akkurat det jeg ville!

Som vi så, sier Bibelen at vi ikke skal «ringeakte profetisk tale». Men når noen under et dekke av kristentro forsøker å fjerne selve grunn-søylen i evangeliet, er det lov å «ringeakte» det som blir sagt. Ja, når selve verket til Han som ble «aktet for intet» på korset latterliggjøres på en sånn måte som i disse domsprofetiene, er det bare å hive dem i søpla i Jesu navn.

De siste ti årene har vi sett uendelig mange feilslåtte profetier som proklamerer dom, død og fordervelse som et resultat av Guds vrede. Det kan virke som om hver av dem får like mye oppmerksomhet i kristne medier, og at godtroende kristne hver gang har glemt avartene som kom bare noen måneder tidligere. Når det gjelder alle disse profetiene, er det bare å sitere det avdøde (og dypt savnede) Aril Edvardsen en gang sa til meg om flere av profetene bak: «De kaller seg kristne, men har ikke sett grunnpoenget i evangeliet, nemlig at *straffen lå på Ham!*»

Gud står ikke bak ulykker som rammer uskyldige i vår tid. Han har ingen mystisk mening med at barn opplever forferdelige lidelser. Skjer det vonde ting, stammer det fra helt andre adressater enn Gud i himmelen!

Katastrofer vil skje, og siden det har blitt profetert slike til alle tider, vil jo en eller annen profeti slå til før eller siden, rent statistisk. Da vil nok den «profeten» som hadde flaks med tidspunktet få ufortjent mye ære!

«Kirkefader» Justin Martyr skrev, i sin «Dialog med jøden Tryfon»:

«Det faktum at de profetiske gaver er iblant oss kristne også idag, burde få dere (jødene) til å innse at de gavene som deres folk hadde nå har blitt overført til oss. Men akkurat som det var falske profeter iblant dere mens de hellige profetene levde, så er det også i vår midte mange falske lærere, som vi har blitt advart mot av Herren selv, slik at vi skulle være forberedt ... Mange har kommet med ateistiske, blasfemiske og onde læresetninger, og feilaktig gitt dem Kristi navn. De har undervist, og gjør det fortsatt, alt det djevelens urene ånder har foreslått i deres sinn.»¹⁸

Intet nytt under solen. Vi sliter fortsatt med det samme som kristenheten gjorde i begynnelsen også.

KAPITTEL 5

FORBØNNSKØER OG LOVISKHET

Et kjennetegn ved «vekkelse» er at det blir mye fokus på det ytre, selv om det angivelig skal dreie seg om en indre fornyelse. Det er også lite rom for prosesser som går over tid, da det meste skal skje umiddelbart – om ikke av andre grunner enn at de troende som er tilstede skal få «valuta for pengene» den aktuelle kvelden.

En svært vanlig måte å kjøre «vekkelseskampanjer» på, er derfor å *invitere folk fram til frelse*. «200 tok imot Jesus», er en typisk overskrift i enkelte kristne aviser etter en møtekampanje. I praksis betyr dette som regel at de 200 kom fram til scenekanten da det ble gitt en såkalt «frelsesinnbydelse», eller «altar call» som det kalles på engelsk. Det er forskjellige avarter av praksisen, men det går grunnleggende ut på det samme. Frelsesinnbydelsen kommer som oftest rett etter selve prekenen, og er en invitasjon som blir gitt mens hele forsamlingen står med lukkede øyne og det spilles dempet musikk i bakgrunnen. Man ber så om at den som vil bli frelst skal vise det for predikanten ved å løfte en hånd. Etterpå inviteres alle som har løftet hånda fram til scenekanten, hvor de blir bedt for.

ETTER MØTET MED ETTERMØTET

Et sted jeg holdt en preken, visste jeg at det var mange ikke-troende i salen. På slutten av prekenen forklarte jeg derfor helt enkelt hvordan

man kunne bli kjent med Jesus, på en måte som alle kunne forstå. Så avsluttet jeg og satte meg.

Da fikk møtelederen fullstendig panikk. *Det var jo ikke slik de pleide å gjøre det!* Man kunne jo ikke la en slik sjanse til å skape en skikkelig ytre vekkelsesstemning gå fra seg! Møtelederen kom bort til meg og sa: «David, jeg tror mange vil *komme fram til frelse* dersom du inviterer til det. Vi må *dra inn garnet.*»

For denne møtelederen lå frelsen i det å komme fram. For slik hadde de alltid gjort det. Dumsnill som jeg iblant har hatt en tendens til å være, gikk jeg fram til mikrofonen og inviterte folk *fram til frelse*.

Et par stykker kom. Jeg understreket betydningen av å virkelig vite hva det hele dreide seg om før man kom fram. Men da ble møtelederen helt fortvilet, avbrøt meg og forklarte forsamlingen at det bare var å «komme fram og la Jesus berøre deg». Og han maste og maste og maste. «Kom fram, kom fram! Jeg tror det er *enda* flere som vil bli frelst her ikveld!»

Det er mulig han hadde rett i akkurat det. Men det var uansett ikke flere som i utgangspunktet ville *fram!*

Men han ga seg ikke. Han pekte på en gjeng ungdommer som hele tiden hadde sittet flirende på galleriet, og sa: «Dere der oppe, kom fram!» Ungdommene så på hverandre og lo, og som et morsomt innfall fra deres side, gikk de fram. Flirende.

Etter forbønnen skulle alle de «nyfrelste» inn på et bønnerom. Der inne ble det i hvert fall helt åpenbart at ungdommene ikke hadde gått fram på grunn av noen umiddelbar trang til åndelige opplevelser. De satt og fleipet og lo hele tiden, uanfektet av det som foregikk rundt dem.

Derfor ble jeg sjokkert da møtelederen likevel gikk fram til podiet etterpå, og annonserte for hele menigheten: «Halleluja! 20 stykker ble frelst ikveld!»

For denne møtelederen var et ferdig utfylt «nyfrelst-kort» viktigere enn et hjerte. Om disse ungdommene kom tilbake igjen til menigheten eller ikke, var heller ikke så farlig. For de kristnes sensasjonsbehov – eller *vekkelsesbehov* – var jo dekket for den kvelden også.

Denne menigheten hadde hatt samme antall medlemmer i alle år, selv om mange kom fram hver eneste søndag. Derfor er det ganske utrolig at *ingen* i løpet av alle de årene hadde stilt sine egne former noen kritiske spørsmål.

Resultatet av vår dyrking av former og ytre action for overskriftenes skyld, kan man se når man treffer folk som sier: «Jeg gikk fram på et møte en gang, men det skjedde ingenting. Så jeg ble ikke frelst, Jesus ville nok ikke ha meg.»

Vi hadde bygd oppunder en forventning som ikke var annet enn løgn.

Det handler også litt om respekt. Respekt for Gud og respekt for mennesker. I enkelte møter blir folk behandlet som gjenstander. Man herjer med de syke, bruker de som prøvekaniner for sin egen tro. Man roper ut sine bønner, men går *aldri* bort for å prate med de syke når man ser at de går ut av døra i like dårlig form etterpå. Til tider blir det også altfor tydelig at evangelisten på scenen er mer opptatt av å leve opp til en bestemt stil, av å være en som «står i vekkelse», enn av å virkelig nå inn med noe av varig verdi til de kirkefremmede. Man er ikke egentlig interessert i spørsmål folk måtte ha, man ønsker bare at de skal svare bekreftende på ledende spørsmål servert fra plattformen.

Praksisen med å invitere folk *fram til frelse* har i mange karismatiske kretser blitt så vanlig at man ikke engang har vurdert å se to ganger på hvor god den er. Det er få som stiller spørsmålstegn ved det hele, for det å «ta imot Jesus» har nesten blitt synonymt med «å komme fram» – som om frelsen er noe fysisk man kan gjøre.

Den mest kjente eksponenten for denne metoden, er vel kanskje Billy Graham, som i mange tiår har holdt denne typen ettermøter over hele verden. (Personlig har jeg sansen for Graham. Jeg liker originaler. Det er alle kopiene som blir patetiske. At Graham gjør det på denne måten på et stadion med 100 000 tilstede, betyr ikke at man må gjøre det slik på et lite bedehus med 100 i salen.)

Men selve praksisen er ikke veldig gammel, rent kirkehistorisk sett. Selv ikke «klassiske vekkelsevangelister» som George Whitefield, Jonatan Edwards eller John Wesley gjorde det på denne måten. Det var den presbyterianske evangelisten Charles Finney (1792 - 1875) som først satte det i system for alvor, ved å reservere de første radene for dem som i løpet av prekenen begynte å tvile på om de var frelst. Han kalte det «anxious seats». Var du ikke helt sikker på at din sak var i orden med Gud, skulle du sette deg der og bli bedt for. Han forklarte det slik: «Hvis man ikke engang er villig til å gjøre en så liten ting som det, er man ikke villig til å gjøre noe som helst for Kristus.»¹ Han så på det å «komme fram til frelse» som en slags moderne variant av dåpen, og mente at hele USA ville være frelst i løpet av tre år på grunn av den nye metoden. Han hevdet også at alle som ikke benyttet den, var imot vekkelser og «ikke-evangeliske».²

Etter ham ble Dwight Moody (1837 - 1899) den store helten i amerikansk evangelisering, og han modifiserte «anxious seats» i retning av det systemet vi kjenner best idag. Men det ble perfektionert av Billie Sunday på begynnelsen av 1900-tallet. Sunday var en berømt baseballspiller som ble frelst, og han satte i gang store korstog. Han ble inspirasjonskilde for tusenvis av unge evangelister, blant annet sin etterfølger Billy Graham.

Men andre store evangelister, som for eksempel Charles Spurgeon (1834 - 1892), nektet plent å gjøre det på denne måten, og kritiserte fremgangsmåten ganske sterkt. Men til liten nytte. Fordi denne praksisen endelig ga kristne misjonærer og evangelister umiddelbare og synlige resultater, vant den fort fram.

Spurgeons hovedargument mot frelsesinnbydelsene var at de skapte fokus på predikanten og selve handlingen det var å gå fram, i stedet for at folk så på Jesus. George Whitefield gjorde også opprør mot alt fokuset på tall, og bemerket at mange lyttere var som steingrunn – slike som tok imot Ordet med glede med en gang, men som ikke hadde noen rot. Derfor ville han aldri oppgi antall omvendte før det hadde gått en viss tid.

Mange har også i senere tid reagert på det voldsomme fokuset på at tilhørerne skal ta en «bestemmelse for Jesus». Tro er noe som må komme fra hjertet, og man kan ikke presse fram en tro. Det vil alltid være feil å legge direkte press på viljen, for dersom en bestemmelse presses fram, vil den aldri være personlig og oppriktig fra hjertet. Dette mener mange er grunnen til de store tallene av «frafalne»: De som kommer fram rekker aldri å ta noen egen og gjennomtenkt beslutning, da de kommer under et akutt press fra predikanten og en følelsesladet stemning. På denne måten risikerer enkelte også å bli «vaksinert» mot Kristus. (En vaksine er til opplysning en liten dose av noe, akkurat for liten til å være farlig, og fører til at immunforsvaret reagerer imot nettopp den tingen i ettertid.) De tror de har prøvd Jesus, og aviser Ham derfor i fremtiden. Predikanten lover dem en opplevelse der framme, og når opplevelsen uteblir, tolker de det som at evangeliet ikke er sant.

Når man leser i kristne aviser at «200 har blitt frelst», kan det dessverre i mange tilfeller leses slik: «180 har blitt vaksinert mot Kristus for all framtid.» I 1977 kom den første undersøkelsen i kjølvannet av en del «crusades» i USA, i bladet Eternity Magazine. De hadde undersøkt en kampanje som var et samarbeidsprosjekt, hvor hele 178 menigheter var involvert. I løpet av kampanjen var det 4106 mennesker som kom fram til frelse, noe som ble slått stort opp. Men det viste seg at kun 3 prosent av disse ble med i en lokal menighet i etterkant. Et annet korstog hadde vunnet 18 000 for Kristus, men Church

Growth Magazine skrev i ettertid at 94 prosent ikke ville være med i noen menighet. I Texas var det hele 30 000 som «ga sitt liv til Jesus», men etter seks måneder kunne man til tross for mye leting kun finne 30 av dem. Og et ledende amerikansk kirkesamfunn skrev i sitt blad at de hadde ført 384 057 til Jesus ved hjelp av ulike kampanjer, men da noen ønsket å følge opp sannheten i dette, måtte de innrømme at de ikke kunne gjøre rede for 361 074 av dem.

Predikanten John Kennedy blir sitert i boka *The Invitation System* av Iain Murray, og hevder at alle forsøk på å gjøre troen til en handling, handler om loviskhet. «Ved dette systemet blir tro presentert som en handling man gjør for å oppnå frelse, og man går langt for å forklare hvor enkel handlingen er. Det blir som om den frelessøkende spør: 'Hva er tro, og hvordan gjør jeg det?' Og loviske predikanter kan lett forklare det, og gjøre hele omvendelsen til en ytre handling i stedet for en indre forvandling.»³

Slik mener han man har erstattet Jesu blod med en slags formel som skal gjentas etter predikanten, en såkalt «frelsesbønn» – en formel som gjerne inneholder så mange interne kristenuttrykk at den kirkefremmede som gjentar den, ikke aner hva han selv sier.

Det finnes også stadig flere pastorer som ser sannheten i argumentene til evangelisten Asahel Nettleton, som døde i 1844. Han mente at invitasjonssystemet forsøkte å høste planten med det samme frøet var sådd, og at man dermed gravde opp frøet for tidlig, slik at det døde og ikke fikk vokse.

Fred G. Zaspel skriver følgende i *The Altar Call - Is it helpful or harmful?:* «En persons villighet (eller mangel på villighet) til å gå fram i en kirkebygning, forteller ingenting om vedkommendes villighet overfor Kristus. (...) Men når folk har blitt undervist at 'dette' er måten folk blir frelst på, kan det i begynnelsen være vanskelig å tenke annerledes.»⁴

Men han appellerer til evangelister om å gjøre nettopp det: Helt enkelt tenke igjennom saken. Han mener den beste måten er å gjøre det slik man gjorde det i alle de 1800 årene før det nye systemet ble så populært, nemlig at man rett og slett forkynner evangeliet uten å presse folk til valg der og da.

Han henviser til pinsedagen, da det var tilhørerne selv som spurte Peter om hva de skulle gjøre for å bli frelst, etter at hans tale stakk dem i hjertet. Zaspel mener vi må ha større tro på kraften i evangeliet og dets virkning i mennesker, og ikke ødelegge forkynnelsen med menneskelige teknikker.

Han sier videre at hele invitasjonssystemet flytter fokuset bort fra Gud og til et fysisk sted i lokalet. Og for den som kommer fram, flytter det fokuset fra det som kanskje var i ferd med å skje i hjertet, til en anspent situasjon der man står foran masse mennesker og gjentar ord fra en annens munn.

HÅRSÅRE PREDIKANTER

Her i landet er det så vidt jeg vet ikke gjort noen skikkelige undersøkelser på dette med «frelsesinnbydelser». Men for et par år siden var det en kampanje som fikk store oppslag i en del kristne medier på grunn av det høye antallet av folk som hadde blitt frelst. 100 stykker skulle ha «tatt imot Jesus» på fire kvelder i en middels stor by.

Da jeg som journalist skulle undersøke saken noen måneder senere, møtte jeg mye skepsis fra enkelte av hovedaktørene. Min første henvendelse var et enkelt spørsmål om hvorvidt de visste hvor mange av disse 100 som ble med i lokale menigheter i etterkant. Allerede da kom de i forsvarsposisjon, og virket ikke interessert i å snakke om det. De avfeide det med at det ikke var gjort noen undersøkelse på dette. Jeg gjorde da «undersøkelsen» selv, noe som ikke var vanskeligere enn å ta en rask ringerunde rundt til de få menighetene

som var medarrangører av kampanjen, og som hadde fått ansvaret for å følge opp de «nyfrelste». De kunne fortelle at det tilsammen var 10 av de 100 som fortsatt var en del av miljøene.

Nå er det selvsagt mulig å ha en tro på Jesus i hjertet uten å være aktiv i menighet. Så hvor mange som blir tillagt menighetene i etterkant, er egentlig ingen god målestokk for hvor mange som faktisk blir bevart i troen. Og det var heller ikke poenget med det jeg skrev i min artikkel den gang. Artikkelen var en helt objektiv sak om selve konseptet med å invitere fram. Jeg tok ingen stilling for eller imot, bare intervjuet folk med ulike oppfatninger.

Likevel fikk jeg i etterkant en bitter og sår mail fra kampanjens hovedpredikant. Han brukte store ord. «Hvorfor vil du ødelegge min tjeneste?» spurte han blant annet. Det ville jeg da absolutt ikke. Jeg ville bare stille noen ærlige spørsmål, som denne predikanten i grunnen burde ha stilt seg selv for lenge siden – spørsmål som ikke gikk på ham personlig, men på vår felles kristenkultur.

Men han var ikke særlig interessert i sannheten om de tusenvis han hadde oppgitt som frelst på hjemmesidene sine i løpet av det året. Han var mest interessert i ryktet sitt.

Jeg traff en gang en desillusjonert kristen på byen. Han var ikke lenger aktiv i den misjonerende organisasjonen han hadde vært en kjent profil i. En av grunnene var at han hadde hatt ansvaret for oppfølgingen av de som hadde «kommet fram» på organisasjonens mange kampanjer. Av alle de som hadde fylt ut såkalte «nyfrelst-kort», kunne han fortelle at de aller, aller fleste enten slang på røret eller var unnvikende da han ringte dem – bare en uke etter. De virket flau over det de hadde vært med på.

Likevel hadde ikke organisasjonen justert tallene sine da de oppga antall «frelste» i sine tiggebrev til potensielle støttepartnere. Slik uærlighet hadde stjålet fra ham hele gleden ved å vitne om Jesus.

LOVISKHET

Ofte har en lovisk forkynnelse blitt brukt for å få folk fram til «omvendelse» i ymse vekkelseskampanjer. I enkelte av møtene i Pensacola var fordømmelsen og pekefingeren så sterk, at jeg kan huske at selv ungdomspastorer kom i tvil om sin egen frelse. Det syntes mange var sterkt. Men egentlig var det tragisk. Å gjøre noen i tvil om deres stilling i Kristus, er aldri av det gode. Det kan få mange fram til forbønn, og gjøre at du som predikant får en viss oppmerksomhet. Du kan få mange tårer og masse anger. Men du svekker i praksis den troendes kraft i møte med fristelser. Jeg tør påstå at slike «omvendelser», som for enkelte omtrent har blitt en årlig foreteelse, sjelden fører til noen varig frukt eller vekst. Det trykker bare folk ned, og er med på å bevæpne Den Onde i hans kamp mot troende. Det er nemlig han som er Anklageren med stor A, og han fryder seg om han kan få mennesker til å bli opphengt i egne mangler og skrøpeligheter.

Det finnes en utbredt tanke om at dersom menigheten bare blir ren og hellig nok, så vil Ånden falle – som en slags belønning.

Men det vil jeg si er å misforstå selve kristendommens grunnleggende prinsipp. For det er jo Ånden som er selve *utgangspunktet* for å kunne leve et hellig liv. Hellighet som ikke er direkte forårsaket av Ånden, blir som regel bare kristenkultur, menneskeskapt religion, egne gjerninger og prippenhet.

La meg si litt mer om dette. For slik jeg ser det, er behovet for strenge bud nært beslektet med vekkelsestankegangen. For i begge tilfeller handler det om en ignorering av det faktum at Ånden er i oss – NÅ! Derfor er det ikke merkelig at disse to konseptene har funnet hverandre.

«Kan jeg fortsatt gjøre det-og-det dersom jeg tror på Jesus?» Slike diskusjoner er det mange av. Men jeg tror de fører oss inn på et sidespor.

Budskapet vårt er nemlig at ethvert menneske kan få selveste Guds *Ånd* på innsiden. Da handler det ikke lenger om «DU SKAL!» eller «DU SKAL IKKE!», men om å leve et liv inspirert av den *Ånden*.

Ja, jeg vil si det så sterkt jeg kan: Ved å sende sin *Ånd* til jorda, har Jesus nullet ut alle religiøse regler og bud. Det som er faren med religiøse krav som sier «DU SKAL IKKE!», er at de begynner i feil ende. For om det er andres krav som bestemmer hva som er feil og ikke for oss, lærer vi aldri å bli kjent med Guds stemme selv.

La oss for eksempel si at noen er litt for flinke til å baksnakke andre. Og la oss si at en pastor sier at dette er synd, og at de derfor slutter med det av den grunn. Det er selvsagt uansett bra at de slutter å baksnakke. Jeg mener ikke at vi ikke skal snakke om moral i samfunnet. Og selvsagt kan man som troende inspirere hverandre til å bli bedre mennesker, slik alle mennesker kan gjøre. Men nå snakker jeg om vår *religiøse* forkynnelse. For i dette eksempelet har de ikke kommet en millimeter nærmere Gud i prosessen.

For «rett liv» fører oss ikke nærmere Gud, og såkalt «synd» fører oss ikke lenger unna Gud. Overfor Gud handler det ikke lenger om rett og galt, for Han har uansett tilgitt oss alt. Men det handler om et *forhold*.

Han vil at vi skal bli kjent med Ham. Og vi vil automatisk slutte å baksnakke etterhvert som vi lar hans *Ånd* gjennomsyre livene våre i større grad.

Vi kommer altså ikke nærmere Gud ved å slutte å baksnakke, men slutter å baksnakke når vi kommer nærmere Gud. Hvordan vi lever, er en frukt av det som er i oss. Og forskjellen er himmelvid, vi snakker om to vidt forskjellige religioner.

Men mange religiøse mennesker vil alltid angripe symptomene i stedet for å helbrede sykdommen. I stedet bør fokuset i vår religion alltid ligge på vennskap med *Ånden*, for da vil fruktene komme av seg selv. I stedet for å si til folk: «DU MÅ BÆRE FRUKT!», så kan

vi heller vise folk hvordan de kan bli en gren. Ellers risikerer man å få folk til å begynne i feil ende, og dermed havne i egenprodusert frukt som bare fører til en feilaktig religiøs stolthet.

Det som virkelig er sprøtt, er at man også drasser med seg alle sine bud og regler når man forkynner evangeliet til utenforstående. Man forsøker å bruke skrevne bud og regler som en slags pisk til Kristus, ut i fra tanken at folk plutselig skal innse sitt behov av Ham på grunn av en følelse av å være skitten. Jeg tror ikke det er rett rekkefølge. En fordømmende forkynnelse oppnår sjelden det som var dens mål, den klarer bare å gi folk lavt selvbilde eller gjøre dem hissig, lenge før forkynneren får formidlet noe som helst om Guds nåde.

En slik måte å forkynne på, baserer seg ofte på en misforstått tolkning av Galaterne 3,24. I enkelte oversettelser har det nemlig stått at

«Kristus var vår tuktemester til Kristus».

Men enhver som leser verset i sin sammenheng, vil jo se at det er snakk om inntil Kristus. Bibelselskapets 2005-oversettelse har bedre norsk: *«Slik var loven vår vokter til Kristus kom ... Men nå når troen er kommet, er vi ikke lenger under vokteren.»*

Som nordmenn i 2010 har vi da heller aldri vært under den jødiske loven. Å kreve at en ikke-kristen først må akseptere gammeltestamentlige regler for i det hele tatt å kunne få en opplevelse av Jesus, er fullstendig bakvendt og idiotisk.

I så og si alle tilfeller jeg kjenner til hvor folk har kommet til tro på Jesus i senere år, har de gjort det fordi de fikk oppleve Guds kjærlighet og kraft, etter å ha åpnet seg opp for den. Først etterpå, da følelsen av å være elsket av Gud virkelig var etablert i deres sjel, begynte Ånden å peke på områder i livet hvor det kanskje kunne være bra med en forandring.

Det er ikke sånn at umenneskelige krav skal skape et desperat behov av Guds nåde i folk flest. Nei, det er direkte ondt å trykke folk ned for at de skal innse sitt behov av Gud. Det er snarere Guds

nåde som skal bli så etablert i oss, at vi etterhvert frimodig kan ta opp kampen mot ting vi sliter med, fordi vi vet at vi i utgangspunktet er elsket, og at Han ønsker å hjelpe oss.

Jeg ville aldri ha talt strengt til mitt eget barn om jeg ikke var sikker på at det følte seg elsket av meg. Det burde nesten være forbudt for kristne å reise pekefingeren mot noen de ikke er hundre prosent sikre på at virkelig har erfart Guds kjærlighet.

Forkynnelse av Ånd, nåde og ubetinget kjærlighet gir ikke folk tillatelse til å synde, slik noen hevder. Nei, budskapet om Guds nåde skaper en kjærlighet til Skaperen som fører til at man gir Ånden plass i sitt liv. Den som er tilgitt mye, elsker mye.

Vi er frie til å gjøre *akkurat* hva vi vil nå. Det er *ingen* lover vi må følge for å tilfredstille Gud.

Dersom det fører til at noen av oss vil skeie fullstendig ut og gå *bort* fra alt som er godt, så bør vi gå alvorlig i oss selv. For da har vi jo ikke noe virkelig forhold til Gud, uavhengig av hvordan vår livsstil er per i dag.

For dersom det kun er lover og regler som gjør at vi ikke skeier ut, tør jeg påstå at vi ikke kjenner Gud i det hele tatt. For om vi virkelig kjenner ham, så vil det være *kjærligheten til Ham og de Han har skapt* som driver oss til våre handlinger.

Er det bare lover og forbud som holder oss unna ondt, kunne vi like godt vært satanister, for Gud er bare interessert i det som gjøres av hjertet.

Juan Carlos Ortiz skriver i sin fantastiske bok «Virkelig fri»:

«Når du gjør ting for å oppfylle bud, ødelegger dette ditt forhold til Gud og gjør brudd på alt som heter kjærlighet. Tenk deg nå jeg ble gift og følte at jeg ikke hadde kjærlighet til min hustru. Vel, så kjøper jeg en bok som heter Hvordan en ektemann skal

oppføre seg. «La oss nå se hva denne boken sier». Den sier at du skal gi din hustru et kyss hver morgen. Nåvel, - neste morgen sier jeg: «God morgen, Martha, er du klar til morgenkysset?» ... Så! Nå har jeg fulgt det påbudet, – jeg kan krysse det av». Men så sier Martha: «Hør nå her, – kysser du meg for å adlyde et påbud, eller fordi du føler noe inne i deg som gjør at du vil gjøre det?» «Å nei, langt ifra, – jeg føler ikke noe som helst, jeg vil bare passe på å lyde budene, slik at jeg kan komme til himmelen.» «Da, min kjære, tror jeg heller at jeg vil være kysset foruten!» Når vi gjør ting for å adlyde Loven, ødelegger det forholdet. Det må komme fra hjertet, ellers har det ingen verdi, det er URENT. Hvis vi adlyder bud fordi vi vil til himmelen, vil det si det samme som at vi mener Gud må betale oss for den innsatsen vi har gjort. Gud er nødt til å gi meg noe til gjengjeld, fordi jeg har vært så snill og flink. Da blir det et temmelig tvungent forhold.»⁵

La meg få lov til å dele litt fra egen erfaring: I løpet av livet har jeg lært at det er utrolig mye som går for å være hellighet, som i bunn og grunn bare stammer fra menneskers ondskap. Et menneske som har et ondt hjerte, han ser ondskap i alt. Men for den rene er alt rent. Det er bare en ting som blir skapt av strenge bud og regler: *Religiøs stolthet*.

Selv har jeg ikke noe annet å skryte av enn Ånden. Og så vil jeg skryte av Guds kjærlighet til meg. Den er den kjærligheten som har gjort meg til et bedre menneske, og det er også den samme kjærligheten som vil plukke meg opp om jeg skulle drite meg ut igjen. Jeg er ikke perfekt selv om jeg har Guds Ånd på innsiden, og ting kan fortsatt gå på «hue og ræva» noen ganger. Men da virker Ånden som en trekork: Du kan trykke den under vann så mange ganger du vil, men den popper alltid opp igjen.

Men den tiden jeg fulgte masse religiøse regler for å føle meg god

nok, var det som om jeg hadde et anker rundt foten hver gang jeg ramlet uti.

For å bruke nok et haltende bilde: Når jeg kjørte i grøfta tidligere, sa de religiøse kravene: «Du er ikke verdig å kalles bilist!» Så fortsatte jeg bare skamfullt å kjøre i grøfta for å ikke forstyrre de andre bilene, og humpet av gårde med en følelse av å ikke være bilist. Noe som ikke var særlig sunt for bilen.

Mens med Ånden er det slik at om man kjører i grøfta, kommer den som Falken med en eneste gang, og får deg opp på veien igjen. Og uten å fordømme sier den bare: GOD TUR VIDERE!!! Og alt er dekket av forsikringen vi har i Jesus.

Jeg kjører fortsatt i grøfta noen (les: mange) ganger, men nå blir jeg i hvert fall ikke sittende der lenge av gangen, slik jeg ble da jeg levde etter lov og bud og regler.

Dette er det kristne budskapet. Men det er ikke det Kirken har presentert til folk. Vi som tror har holdt fram pekefinger i stedet for å stå med utstrakte armer. Mens vi har skjult våre uendelige lagre med iskaldt drikkevann, har vi brukt tiden på å anklage folk fordi de er tørste.

Også lurer vi samtidig på hvorfor ikke flere blir med i våre menigheter, og dikter opp konsepter som «vekkelse».

På dette området trengs en total revolusjon.

KAPITTEL 6

I DAG HJELPER HERREN

*«Gårsdagen er forbi, morgendagen kjenner ingen, men I DAG
hjelper Herren.»
(Ukjent)*

HVERDAGEN

Jeg husker jeg bodde hos farfar og farmor, som nå er hjemme hos Jesus, en sommer da jeg var liten. Hver morgen satt farfar nede i stua og leste Bibelen og hadde sin lille private «andaktsstund». Det kunne pappa siden fortelle at han hadde gjort helt fra da han selv var liten.

I vår heseblesende tid har vi mye å lære av en slik jevn, trutt livsstil. Vi kan ikke leve av en flott middag hver søndag, eller en feit hamburger på sommerkonferanser. Nei, den daglige frokosten er mye viktigere.

Det er ikke så mange som beundrer en grunnmur. Men om ikke den er solid, står hele huset i fare for å rase sammen. Et kristenliv bygd på ettermøter blir sjelden solide saker.

Vi har lett for å se framover. Én dag kommer «vekkelsen», én dag blir vi de gode menneskene vi later som om vi er (forhåpentligvis før vi blir avslørt). Men samtidig som Gud ber oss ha blikket rettet framover, er Han også HERREN JEG ER. Hvilket navn! Ikke bare Herren som var eller som kommer, men som *er*. NÅ!

Gud er tydeligvis opptatt av det daglige, jevne. For det første har Han ny nåde hver morgen¹, så vi slipper å se bakover. Og Gud vil ikke at vi skal ha noe uoppgjort når vi legger oss heller, og derfor ber Paulus oss om å «ikke la solen gå ned over vår vrede.»²

Det man kan kalle «nyttårsforsett-mentaliteten» er svært vanlig blant mange troende. Vi gjør et rykk nå og da, enten det gjelder kollekter eller personlige gjennombrudd. Vi går fram til forbønn og tar et nytt *standpunkt* eller foretar en ny *omvendelse* på en leir, konferanse eller et møte.

Men det er noe stødigere over det enkle, daglige. Herren er Gud i dagliglivet, ikke bare i forbønnskøen.

Det finnes selvsagt også rom for det mer intense og konsentrerte samværet med Gud. Innimellom kan man søke Herren på en spesiell måte. Men dette vil bli mye enklere og kraftigere dersom vi også lever det daglige livet med Ham. Dessuten tror jeg sjelden det er fruktbart å «søke Gud» ved å gå noen meter lenger fram i et møtelokale og få en svett hånd fra en predikant i pannen.

Jeg tror at en sann og varig omvendelse så og si alltid skjer når den troende er alene med Gud. Å gå fram i et møte for å vise at man har omvendt seg fra en eller annen synd, handler som regel bare om markeringsbehov og oppmerksomhetstrang. I enkelte kretser har det nesten blitt status å vise at man er skamfull.

Derfor gleder jeg meg til den dagen en predikant holder en tårevåt preken om å følge Jesus, og deretter bare sier som Nike-reklamen: JUST DO IT! Det vil være mer fruktbart enn å skape en tårevåt seanse ved scenekanten, en seanse som ofte bare er basert på folks dårlige samvittighet.

*En mann hadde to sønner. Han gikk til den ene og sa:
'Min sønn, i dag skal du gå og arbeide i vingården.'
'Nei, jeg vil ikke,' svarte han. Men senere angret han og gikk.
Faren gikk så til den andre og sa det samme til ham. 'Ja, herre,
det skal jeg,' svarte han. Men han gikk ikke.
Hvem av disse to gjorde som faren ville?*

(Matteus 21,28-31)

Det er ikke noe poeng i å presse folk til å si at de skal arbeide i vingården gjennom dempede pianotoner og manipulerende forbønnsinvitasjoner. Det er også helt meningsløst å presse folk til å si «ja til Jesus» første gangen de er innom et møtelokale. For det er langt større odds for at det er den som sto med armene i kors på bakerste rad, som faktisk kommer tilbake igjen.

Å BLI KJENT MED FAR

Enkelte går rundt og venter på å få store profetier over livet sitt, gjerne fra en eller annen berømt predikant. Men det burde ikke være noe stas at Herren må bruke andre mennesker for å kommunisere til oss. For det tror jeg bare Han gjør overfor de som er svært lite lydhøre. Vi burde alle selv bli i stand til å fange opp hva Herren sier. Jeg har selv opplevd at folk har profetert over meg, og ved et tilfelle førte det til en sunn kursendring i livet mitt. I ettertid ser jeg at Gud hadde forsøkt å formidle noe til meg i lang tid, men at jeg rett og slett var for hjernevasket av min kristne kultur til å høre godt nok etter. Derfor måtte Han gjøre noe drastisk; Han måtte få en predikant til å peke på meg i et offentlig møte, kalle meg fram til plattformen, og gi meg budskapet så direkte at det var umulig å misforstå. På denne tiden var jeg ganske fersk i mitt kjennskap til Gud, altfor A4-kristen til å virkelig kjenne hans hjerte, og det var derfor Han måtte gjøre det på den måten.

Hadde Han gjort det slik i dag, hadde jeg blitt oppriktig trist. For jeg håper virkelig at jeg nå ville ha vært i stand til å fange opp de samme signalene på egenhånd.

Når du kjenner noen, behøver du ikke lure på hva de mener om en sak. Jeg går ikke i årevis og lurer på om pappa liker biff eller ikke. Jeg kan nemlig gå til ham og spørre, og kjapt få høre: «JAAAAAA!» Jeg trenger egentlig heller ingen ønskeliste fra lillebror når det er jul. For jeg vet hva slags musikk han liker, og hvilke konsertbilletter han vil sette pris på. Hvorfor? Fordi jeg kjenner ham.

Er det virkelig alltid så enkelt når det handler om Gud? Nei, ikke alltid. I hvert fall ikke for meg. Men slik vil jeg at det skal bli. For jeg ønsker å lære Ham bedre å kjenne for hver dag som går. *Jeg ønsker ikke bare å ha kjennskap til hva kristne generelt pleier å forby på Guds vegne, for det er kunnskap som er så altfor enkel å tilegne seg. Nei, jeg ønsker å vite hva virkelig gleder Ham!*

Det kan ta tid å bli godt kjent med Herren, siden vi lever i en støyende tid. I vårt vestlige, teknologiske samfunn blir våre sanser bombardert hele tiden. Forskere har hevdet at vi mottar mer informasjon i løpet av en uke enn man gjorde i løpet av et helt år for hundre år siden. Uttrykket «å vente på Herren» er derfor mer aktuelt i vår tid enn tidligere. Det kan ta tid å falle til ro og virkelig komme dit hvor man er ansikt til ansikt med Vår Far.

Men er vi trofaste i det enkle, daglige, vil eventyrene begynne. Er vi tålmodige, vil hverdagen få en stadig økende overnaturlig dimensjon.

Har du sett 3-dimensjonale «prikkebilder» – også kalt «stereogrammer» – før? Til å begynne med er det bare en masse udefinerbare prikker. Men etter hvert som du stirrer en stund, former prikkene til slutt et mønster.

Første gang du ser et slikt bilde, kan det ta over tyve minutter å få

øye på motivet. Men når du først har sett det én gang, fanger øynene dine det mye lettere neste gang, og etter hvert tar det max fem sekunder. Slik er det med Gud også. Etter hvert som vi bare lever med Ham *nå*, i det daglige, vokser hans sinn fram i oss. Vi vil oppleve å bli kjent med Ham, «likesinnet» med Ham. Vi vil finne «kanalen» Han befinner seg på, slik at vi slipper å søke i det uendelige hver gang vi ønsker å høre fra Ham.

Jeg har tidligere i boka snakket om meningsløs bønn. Men så finnes den andre og langt mer konstruktive formen for bønn, hvor vi rett og slett bare er sammen med Gud på en konsentrert måte. I stedet for alltid å komme framfor Ham med vår ønskeliste, som om Han var julenissen, kan det være bra bare å tilbe eller være stille i hans nærvær, forsøke å fange opp de signalene Han sender, de ønskene *Han* har.

Akkurat som de aller fleste troende ønsker en stadig sterkere opplevelse av Åndens nærvær i livene sine, tror jeg Ånden på sin side også lengter etter å bli en større del av våre liv. Men jeg tror ikke forholdet mellom oss og Ånden blir så uendelig mye sterkere av at vi får en «dusj» eller «berøring» under en slags kollektiv ekstase på en eller annen stor konferanse med en amerikansk kjendispredikant på besøk. Jeg tror snarere et godt forhold skapes av et daglig og trutt fellesskap med Ånden i «lønnkammeret», hvor vi vokser i åndelig modenhet og kjennskap til Ham.

Joda, det er absolutt mulig å foreta en omvendelse eller få en «fornyelse» – eller en kraftig gudsopplevelse – i et bestemt øyeblikk som man siden kan se tilbake på. Og et slikt øyeblikk kan selvsagt gjerne forekomme på en konferanse, en leir eller et møte med mange andre tilstede. Der hvor to eller tre er samlet i Jesu navn, kan jo Åndens nærvær ofte merkes ekstra godt, siden så mange bringer Ham med seg. Jeg har selv hatt enkeltopplevelser med Gud som har brent seg inn i sjelen, og som farger hverdagen og gudsbildet til denne dag. Noen av dem fikk jeg alene, andre sammen med trossøsken.

Men jeg tør likevel påstå at det ikke er slike enkeltopplevelser man vokser av i det åndelige livet. De viser i grunnen bare behovet av vekst, eller gir en lyst til å vokse i kjennskap til Ånden.

Det blir nesten som med dårlig samvittighet (som enkelte «veksler» liker å spille på for å få mange fram til forbønn): *Dårlig samvittighet kan i enkelte tilfeller starte en god prosess, men er aldri noe godt redskap i selve prosessen.*

En vedvarende rekke av gåsehud-opplevelser i møter og konferanser vil aldri gi oss særlig åndelig vekst. Vekst kommer av det daglige livet med Ånden, hvor vi blir litt sterkere i Herren for hver dag som går. Vekst kommer ikke av å hele tiden søke at Ånden skal falle over oss, men av å innse i større grad at Han allerede bor i oss.

PROSESSER

I kristne miljøer, hvor det ofte er sterk vektleggelse av «før» og «etter», og hvor de radikale og umiddelbare miraklene og frelsesopplevelsene ofte blir gitt størst oppmerksomhet, tror jeg det er uhyre viktig at man ikke undervurderer verdien av *prosesser*.

Det gjelder på flere områder. Som vi har sett, vil for eksempel enkelte pastorer gjerne ha folk til å «ta imot Jesus» den første kvelden de er innom et religiøst møte, og manipulerer dem i enkelte tilfeller til å komme fram til forbønn. I stedet tror jeg altså det ville vært bedre om et menneske kunne fått frihet til å lukte nærmere både på budskapet og miljøet uten å føle presset hele veien.

Også når det gjelder ulike former for helbredelse, tror jeg det skjer flere mirakler gjennom prosesser enn gjennom umiddelbare hendelser. Det ene er ikke mindre verdt enn det andre. «Mange går glipp av det overnaturlige fordi de hele tiden søker det spektakulære,» hørte jeg noen si. Det er utrolig godt sagt. Når man setter stekeovnen på

250 grader, blir den ikke så varm i samme sekund. Men det betyr ikke at den ikke fungerer.

Ikke minst er det viktig å innse at psykisk helbredelse *alltid* er en prosess. Gud helbreder, men Han driver ikke lobotomi. Et tre som nettopp har falt, vil fortsatt ha grønne blader noen dager, selv om det i praksis er dødsdømt.

Jeg tror det var min lillebror (og pastor) Thomas som sa at man ofte har et overdrevent bilde av hva Gud kan utrette i et enkeltmenneskes liv på en dag, mens man samtidig sterkt undervurderer hva Han kan gjøre i løpet av et år.

Det er farlig om vi skaper overflatiske mennesker i menighetene. Jeg tror det blant annet er flere tidligere brukere av ecstasy og andre hallusinogener som sliter voldsomt med diverse ettervirkninger rundt i ulike menigheter. Men de holder det skjult. For alle andre har jo hørt at de har tatt imot Jesus og blitt *fri*, og å da røpe at de likevel sliter vil jo «skade vitnesbyrdet». Men de sliter, og en uærlig form for kristendom gjør at helbredelsesprosessen tar mye lenger tid enn nødvendig.

Ofte jobber menigheter veldig med å få mennesker med alvorlige problemer til Jesus. Helt til de blir troende. Da blir de krysset av på lista, og man går videre til nestemann. Men det er *løgn* at alt blir greit i samme sekund som man begynner å tro på Jesus, og mange sitter skuffet og frustrerte tilbake fordi kristne bygde opp under en forventning om at det var så enkelt.

La oss heller få menigheter hvor vi tør å være bønn ærlige med hverandre, og ikke må ivareta en slags «gladkristendom» som gjør oss irrelevante for alle mennesker utenfor våre lykkelige klikker. Vi trenger ikke mere plastikk i verden i dag. Det vi trenger er *liv*. Og gjerne levd liv.

Gud kan uansett bare ta oss videre fra det stedet vi faktisk er, og ikke fra det stedet vi kanskje innbiller oss at vi er. Derfor er det å stikke fingeren i jorda alt annet enn å være vantro.

Når man i større grad omfavner prosesser, kan man samtidig i større grad omfavne NÅET. Det er en enorm kraft i ordet NÅ. Vi slipper å vente med å kjenne Gud til vi har blitt gode nok. Vi slipper å vente med å få ut fingeren til Herren sender en engel som maler store bokstaver på veggen vår.

Vi kan begynne NÅ. Der vi er. Akkurat nå. Vi kommer aldri til å være høyere elsket av Gud enn det vi er akkurat NÅ. Ånden kommer aldri til å være på jorden i større grad enn Han er akkurat NÅ.

TROENS HVILE

Det er noe som kalles «troens hvile», og det er noe helt annet enn «troens stress». Jager man hele tiden de store enkeltopplevelsene, får man et slitsomt og ufruktbart liv. Julaften hver dag er egentlig ikke noe mål i seg selv.

Det største for meg er først og fremst det enkle, daglige Jesuslivet jeg føler på innsiden. At jeg kan merke Ånden der inne – det er det virkelige *store* mirakelet. Han gjør det overnaturlige til noe naturlig, og hjelper meg også å oppføre meg naturlig i møte med det overnaturlige.

Det er trist at så mange forsøker å lage vekkelse og bevegelser og styr og opplegg hver gang de merker litt mer av Gud enn til vanlig. For det er bedre å omsette den kraften i noe sunt og solid som varer og vokser, i stedet for å lage en kortvarig hype av det. Det overnaturlige er lite tjent med å ha krampaktigheten eller fanatismen eller stresset som følgesvenn. Jeg tror det trives best dersom det får lov til å farge vårt hverdagsliv på en aktiv, men avslappet, måte.

Det undervises mye i kristne kretser om ikke å være lunken. Jeg tror en annen grøft er minst like farlig, nemlig det man kaller «overåndelighet». Jeg kjenner faktisk langt flere kristne som ligger i den

grøfta enn i den «lunkne» grøfta. De får angst og blir anspenne dersom samtaleemnet er noe annet enn Bibelen eller Jesus. Spør du dem hvor mye klokka er, er den ti på halv dommedag. De gjør hele kristenlivet til et eneste racer-løp, og får magesår før de har fylt 30. I tillegg til at de gir andre magesår. Og dette tror de er å være «brennende», mens det i realiteten har fint lite med sann åndelighet å gjøre.

Vi er heller ikke bare ånd. Gud skapte oss med sjel og kropp også. Å søke Herren er ikke å stresse og kave i «åndelige» krampetreknin-ger. Nei, å søke Herren er det samme som å søke fred. Det er å bli overnaturlig naturlig. Det er å leve et godt, avslappet liv med Ham. Først når vi hviler i troen og nåden, kan store ting skje og visjoner oppfylles.

I denne sammenheng vil jeg også nevne at det er viktig å ta vare på sin personlighet. Det er skremmende når visse stilarter og uttrykksformer gjøres til mer «hellige» enn andre. Det er for eksempel merkelig at omtrent alle eldre damer i pinsebevegelsen legger an en sytende fisteltone hver gang de skal tyde tungetale, eller at svenske karismatikere absolutt skal bokse i luften mens de ber. Slikt er kanskje uskyldig nok i seg selv, men det å knytte Ånden for sterkt til visse former – som vi kanskje alle gjør mer enn vi aner – er noe vi må være på vakt overfor. Sann åndelighet får fram den personligheten Gud har gitt deg. Sann åndelighet får fram det gudgitte talentet du har fått fra naturens side. Men påtatt og menneskeskapt åndelighet – som Jesus til stadighet kjempet imot – vil som regel holde slikt nede. Derfor bør det blinke noen varsellamper om menighetsmiljøer blir altfor uniforme. Å ha enhet i Kristus er ikke det samme som å være prikk like. Enheten bør ligge i nettopp Kristus, ikke i menneskelig kultur. Bevar personligheten din!

Føler du deg stressa, som følge av at du prøver å fullføre en bestemt livsoppgave? Stress preger svært mange mennesker som ubevisst forsøker å tilfredsstille Gud eller seg selv med gjerninger.

Tenk deg livet ditt som denne streken:

X-----X-----X
Start   Vandring   Mål

En del mennesker forblir ved startpunktet hele livet, fordi de aldri våger å GÅ noe sted!

Andre mennesker kaver avgårde langs streken i superfart, fordi de må nå målet så fort som mulig. De føler kanskje at de må bevise for seg selv og andre, ja til og med Gud, at de klarer å nå det.

De er ikke trygge på selve *vandringen*. Men det er den som er *livet*.

Om vi reiser på ferie til sydlige strøk, hva er målet da? Å komme seg så fort som mulig gjennom oppholdet, og fortest mulig tilbake til Norge, slik at man kan si til alle at man har gjennomført turen?

Nei, målet er jo å ligge på stranda og vifte med tæra. Selve oppholdet er målet.

Hensikten med våre liv er ikke at vi skal fullbyrde våre «kall» eller våre oppgaver så fort som mulig. Hensikten med våre liv er at vi skal leve. Leve Jesus-livet. Selve vandringen er livet, og **VEIEN ER VÅRT MÅL!**

Vi må puste ut. Kose oss. Leve et avslappet, men spennende liv med Jesus. Det handler om trygghet. Om å være trygge på at vi en dag vil komme i mål. Om å være trygge på at Han leder oss på de rette stier, skritt for skritt. For først da kan vi virkelig våge å gå.

Det spennende livet med Den Hellige Ånd kan vi begynne å leve akkurat der vi er nå. Det krever ikke at vi får en klam hånd i pannen fra en amerikaner på en stor kristen konferanse mens tusen kristne har hendene strekt ut mot oss. Nei, det krever bare at vi senker skuldrene, lukker øynene og stille sier: «Jesus...»

BRENNENDE HJERTER OG SENKEDE SKULDRE

Ja, vi trenger en revolusjon i Kristi kropp. Ja, verden må få høre evangeliet. Det er ikke tid for å sove.

Men det er like fullt tid for å hvile i nåden. Det krampaktige og anstrengte bærer aldri frukt, og vekkelser har nesten alltid vært preget av disse to tingene. Det er gjennom de daglige og gode forandringene, gjennom en stadig økt kjennskap til Åndens stemme, at de store revolusjonene vil skje i våre åndelige liv.

Som menigheter og enkeltindivider trenger vi i mange tilfeller en sunn følelse av hast når det gjelder å skape forandringer. Men vi trenger absolutt ikke stress.

Det er noe fantastisk med miljøer og mennesker som har en kombinasjon av brennende hjerter og senkede skuldre. Det er slike som kommer til å «vinne verden». Og jeg har det optimistiske håp at det bare vil bli flere og flere av slike.

Jeg treffer stadig folk som stresser for å finne «Guds plan med sitt liv». De forsøker å finne sitt «kall», og er i praksis passive mens de venter på at Gud skal komme med en slags skrift på veggen. De er som motorer som ruser på tomgang; de lager mye lyd, men kommer ikke en meter framover.

Om du er en av dem, er mitt råd at du glemmer slike ord som «kall». Det er nok et eksempel på et ord som kristne vektlegger i langt større grad enn Bibelen.

Du er kalt til å følge Kristus. Verre er det ikke. Lever du ut det Jesus-livet du har på innsiden, lever du allerede i Guds plan med ditt liv. Fyller du opp kjøleskapene til folk du vet er blakke? Inviterer du «nerdene» på festene dine?

Det er slike ting som er ditt kall.

KONTINUERLIG FORANDRING

Vi nærmer oss slutten av denne boka. For å gjenta det viktigste, så er det som følger:

Evangeliet er en Guds kraft, og om vi får ut det evangeliet, vil menighetene vokse. Vokser våre menigheter ikke, er det fordi vi ikke får ut evangeliet. Og i så fall trengs forandringer.

Så la oss til sist se enda litt mer på dette skumle ordet «forandring». For enkelte er nemlig all forandring en eneste stor trussel. De bruker alle sine forsvarsmekanismer overfor forandringer, og føler i det store og hele at *det meste* var mye bedre før. Men absolutt all vekst innebærer forandring. I naturen er forandringer nedfelt som en naturlig del av de aller fleste prosesser. Og visse forandringer vil være uungåelige uansett hvordan vi stiller oss til dem.

Vi bør alle forsøke å utvikle en fascinasjon for ting som *ikke* funker – i stedet for å la dem være et stadig irritasjonsmoment eller havne i forsvarsposisjon. Vi bør ha som mål å bli slike som *elsker* å løse problemer – ved hjelp av nettopp forandringer. I samfunnsliv og forretningsliv er forandring en selvfølge. Insisterer man på å fortsatt selge VHS, vil man kun betjene et nisjemarked. Ja, skal man virkelig gjøre det bra, må man ikke bare evne å tilpasse seg forandring, men også være i stand til å *forutse* forandring – eller, enda bedre, kanskje til og med *skape* forandring.

I menighetsliv kan man i dette også trekke inn en profetisk dimensjon.

De som ikke oppdaterer seg og forandrer seg, vil bare oppleve medvind i en begrenset tidsperiode. Men så finnes det dem som klarer å holde på i tiår etter tiår, ved at de oppdaterer seg hele veien – uten å miste det som er unikt for dem. Er man i kontinuerlig forandring og i stadig utvikling på en bevisst måte, slipper man (kanskje) å foreta en ultradramatisk forandring hvert tiende år. Da slipper man (kanskje) også å oppleve så mange av de store krisene som *tvinger* fram akutt og brutal forandring enten man vil eller ikke. Vi vil oppleve forandringer uansett. Det er opp til oss om de skal fylle oss med frykt eller begeistring.

NOEN TING ER EVIGE

Noen ting er evige. Det er viktig med noen røtter. Uten noen form for absolutter i livet, vil man være en kasteball for andres innfall. Men har man identifisert det som er unikt og viktig for en, er det også lettere å foreta forandringer, fordi man vet at kjernen aldri trues av det.

Når det gjelder Kristi kropp, så er evangeliet og samfunnet med Ånden selve kjernen. De tingene risikerer man ikke å rokke ved, selv om man skulle finne litt nye måter å gjøre ting på i menighetene. Alt man risikerer ved forandringer er å utfordre og styrke troen på en god måte, fordi man blir mer bevisst på selve kjernen av den. Men enkelte norske menigheter er livredde for forandring, fordi de har sin trygghet i ritualene, metodene – i alt det ytre. Hadde de hatt sin trygghet i selveste Skaperen – og i det indre – hadde de vært istand til å tilpasse sine ytre virkemåter etterhvert som tiden går. Da hadde det ikke vært noen trussel. Jeg synes det er trist at noen gjør sine ytre ritualer til kjernesaker.

Vi behøver aldri å miste vår personlighet i et forsøk på å tilpasse oss forandringer. Det er stor forskjell på å være et tre uten røtter, og å være et tre som klarer å svinge seg i vindkastene nettopp fordi det *har* røtter. Det er ikke sånn at det som funker for oss nå, alltid vil funke på den måten. Men de samme tankene og grunnprinsippene som ligger bak det hele, de kan bevares gjennom framtidige forandringer. Vi bør lande hva som er viktige og evige sannheter, og hva som er mindre viktige ting hvor vi kan tåle forandringer. Problemet til mange er at de har blandet de små med de store, og tror de vil miste hele sin personlighet (eller religion) om de forandrer *noe som helst*. Men det ikke sant, og det kan man avgjøre helt enkelt ved å finne ut hva som er absolutte og evige verdier – og måle enhver forandring ut i fra dem.

Se for deg en stor elv. Den har en klar retning, den skal til havet. Og nåde deg om du kommer i veien for den planen, da kan du drukne! Likevel: En elv er fleksibel. Den går ikke i rett linje, men tilpasser seg enkelt landskapet uten å miste retningen. Vi har vel alle opplevd å sette oss noen mål som vi ikke klarte å oppnå. Men det er ikke nødvendigvis sikkert at målet dermed er håpløst, det er kanskje bare å ta en annen rute.

SMÅ OG STORE FORANDRINGER

Har man et stort problem, kan det innebære at man bør foreta en stor forandring. Om man i sitt personlige liv vantrives noe vanvittig i jobben og på det stedet man bor, er det sannsynligvis en ide å si opp og flytte til et helt annet sted. Ja, rett og slett gjøre *noe helt annet!* Verden er full av spennende ting, og vi er ikke forpliktet til å gå i de samme mønstre, på de samme stedene, med de samme holdningene som vi alltid har gjort. Men noen ganger kan en overreaksjon gi oss et enda

større problem enn det vi i utgangspunktet hadde. Det er lurt å alltid la løsningen stå i proporsjon med problemet. For om man så drar til den andre siden av kloden, så vil man fortsatt ha med seg *seg selv*. Så om det er der problemet egentlig ligger, hjelper det ikke mye å flytte.

Har man egentlig bare et lite problem, så trengs det kanskje bare en liten forandring. Ofte kan små forandringer utgjøre store forskjeller, så det er ikke *alltid* det er behov for drastiske tiltak. En enkel oppskrift er vel rett og slett å forandre seg helt til det fungerer, å foreta akkurat så mange forandringer som er nødvendig. Kanskje behøver vi ikke alltid snu hele vår verden på hue (bare i noen tilfeller). Det er kanskje heller snakk om å forandre det vi gjør med det vi allerede har.

Kanskje mange menigheter bare er noen små forandringer unna en eksplosiv vekst?

Men i det store og hele tror jeg vi trenger noe så dramatisk som en revolusjon – eller reformasjon, om du vil – i kristen-Norge. Ikke en panikkartet og overflatisk hype som gjør alle slitne etter noen år. Ikke enda en «vekkelse». Men en dyptpløyende og gjennomgripende forandring av hvordan vi kommuniserer verdens kraftigste budskap til vår omverden.

Det er opp til oss. Det er grønt lys.

SLUTTORD

VEKST ELLER FORVITRING?

Sokrates hevdet at alle ting går igjennom tre faser: Vekst, stabilitet og forvitring. I vekstfasen vokser alt seg større, under stabilitetsfasen er det ingenting som forandrer seg, og i forvitringsfasen blir ting mindre – og ender etterhvert opp der de var før veksten startet.

Men hans elev Platon mente etter mye fundering at dette var feil. Han mente at det ikke fantes noe som het «stabilitet». Alt er i forandring hele tiden, den eneste forskjellen er at noe vokser og noe forvitrer. Ingenting er stabilt, det er enten på vei opp eller ned.

Har Platon rett (og det er nok store odds for det), kan det være lurt å gå litt i seg selv og tenke igjennom ulike områder av livet. Er det vekst eller forvitring som finner sted?

Dersom vedlikehold er en illusjon, bør vi forsøke å bli i vekstfasen, enten det gjelder i våre kjærlighetsforhold og andre relasjoner, våre menigheter og kristne fellesskap, eller hva som helst annet vi regner blant de gode tingene i våre liv.

Hva om vi spoler tilbake et år, og spør oss selv om vi har utviklet oss i riktig retning? Har vi gått skritt i retning av våre drømmer og visjoner, eller har vi beveget oss bort fra dem?

Og hva om vi spoler hele fem år tilbake og spør oss selv de samme spørsmålene. Eller ti år. Hvor var vi da, og hvor vi er vi nå?

Vokser det vi brenner for, eller tørker det inn?

Det kan være sunt med noen selvransakende spørsmål til tider. For om svarene er negative, kan det føre til positive endringer i stedet for å trykke oss ned.

For det er jo nemlig mulig å stille de samme spørsmålene til seg selv *neste år* også!

Vekst kommer som en følge av aktivitet. Passiv venting vil ikke føre oss noe sted. Så la oss bruke vår energi og vår kreativitet. For ting som står stille, blir gjerne stående stille, mens ting som er i bevegelse, skaper en fortsatt bevegelse. Det er lettere å styre en skute som allerede er ute på havet, enn en som står ankret opp ved land. I stedet for å bare sitte og vente på at et mirakel skal skje, eller at en ytre omstendighet skal forandre livet vårt eller verden rundt oss, så kan vi GÅ UT og forandre ting selv, slik Jesus har bedt oss om. Vi kan bruke fantasien og finne på *et eller annet*!

For Gud er allerede med oss. Ja, Han er faktisk *i* oss, og vil inspirere og lede våre skritt langs veien.

For tyve år siden hadde norske frikirker mange tekster som handlet om å «innta landet». Vi var Josva-generasjonen, ble det sagt i mange prekener. «Norge skal bli frelst!» ble det proklamert med trompetfanfarer og høye hallelujarop.

Nå, tyve år etter, er situasjonen i de fleste av disse menighetene – sett fra evangelisk perspektiv – ikke blitt særlig bedre. Mange av de store bastionene i norsk kristenhet – de som sang mer frimodig og høyere enn noen andre – har også forsvunnet helt eller blitt halvert i løpet av samme periode.

Det var ikke noe i veien med framtidsoptimismen og gløden, men et eller annet sted langs veien dullet vi oss inn i interne problemstillinger og mistet totalt evnen til å formidle budskapet til utenforstående på måter som ikke bare appellerte til oss selv.

Men hvordan skal det være om tyve år fra nå? Det er det vi som bestemmer. Kanskje vi denne gangen skal blåse mindre i trompeter og ta flere samtaler med folk utenfor vår egen leir. Ikke hele tiden trykke gasspedalen helt inn mens bilen står i fri, men heller senke skuldrene og prøve å finne førstegir.

«Grunnen til at så mange mennesker aldri kommer noe sted i livet, er at når mulighetene banker på døra, er de ute i hagen og leter etter firkløver.»

(Walter P. Chrysler)

TAKK!

Takk til de tre nydeligste jentene i hele verden, Victoria, Frøy og Marianne, for at dere gir meg så mye inspirasjon i hverdagen.

Takk til Kjartan Lindøe, Eirik Hordnes, Jørn Elias Teien, Elisabeth Westerlund og Sturla Sævereide, som har fungert som henholdsvis redaktører og korrekturlesere.

Takk til Karl Inge Tangen for å ha satt meg på sporet av litteratur og den historiske bakgrunnen til begrepet «vekkelse».

Takk til Geir Lie for å ha satt meg på sporet av røde tråder rundt såkalte «altar calls».

En del av stoffet om «de tre bølgene» i kapittel 3 og «frelsesinnbydelser» i kapittel 5, er hentet fra artikler jeg tidligere har skrevet for Vårt Land. Takk til den avisen og redaktør Erling Rimehaug for fine skriveoppdrag og konstruktive innspill på tekstene.

En stor takk rettes også til følgende personer:

Jostein Skaar

May Tove Stensrud-Svendsen

Benjamin og Elisabeth Asplund

Verner Landfastøyen og Hermon Forlag

Solvei Eriksen

Eirik Stillingen

Geir Holten

Ruben Solvang

Raymond Holt

Anita Åleskjær Gjermundsen

Carl-Erik Gjermundsen

Stefan Nygård

FOTNOTER

KAPITTEL 1: ET KONSEPT TATT UT AV DET BLÅ

1. «Hunger etter vekkelse. La vekkellesilden spre seg» av Stephen Hill. Agape Forlag, 1999.
2. Joh 4,14
3. Ef 6,12
4. Ef 5,18
5. Joh 3,8
6. 1 Tim 4,1
7. 2 Pet 3,9
8. Ef 1,18
9. «På tide å våkne fra drømmen». Innlegg lagt ut av Ruben Solvang i tråden «Ny åndsutgytelse i endetiden» på <http://www.verdidebatt.no> 8. august 2010. Gjengitt med tillatelse.

KAPITTEL 2: OPP TIL OSS

1. Åp 7,9
2. Luk 13,18-19
3. Luk 13, 20-21
4. Joh 15,5b
5. John 15,2
6. 1 Tim 2,4
7. «Bibelsk kristendomskritikk». Innlegg lagt ut av Stian B. Kilde Aarebrot på <http://www.verdidebatt.no> 26. april 2010. Gjengitt med tillatelse.
8. «Mener skuta er umulig å styre» av Alf Gjørund. Vårt Land, 3. juni 2010.
9. Jak 1,6-7

KAPITTEL 3: BØLGER SOM KOMMER OG BØLGER SOM GÅR

1. For mer om Latter Rains teologi, se <http://latter-rain.com> eller Wikipedia.
2. Denne profetien fikk tilnavnet «The Butler-Baker Prophecy». Mange av Bob Jones' tidligere profetier har blitt fjernet fra nettet, men han fortsetter å legge ut nye på sine hjemmesider, <http://bobjones.org>. Der finnes også arkiv med ulike profetier fra de to siste årene. For mer om Bob Jones, se http://www.cephas-library.com/evangelists/bob_jones_shepherd_rod.html.
3. Paul Cains profeti kan du se på http://www.youtube.com/watch?v=oE1vhW3_J4&feature=related, hvor noen har lagt lydsporet over bilder fra Lakeland, i et forsøk på å bevise at vekkelsen var oppfyllelsen av profetien.
4. Hele rapporten kan du lese her: <http://www.birthpangs.org/articles/kcp/Abberent%20Practises.pdf>
5. «Controversial Prophetic Movement is Incorporated into the Vineyard» av William M. Alnor and Robert Lyle. Christian Research Journal, våren 1990.
6. «Minister removed after confession of Sexual Misconduct.» Olathe Daily News, 31. November 1991.
7. http://www.grmi.org/Richard_Riss/history/rclark.html
8. Mine kilder til Bob Jones' innflytelse, er folk som selv har vært på innsiden av bevegelsen, men som ønsker å være anonyme. Men hvor mye Jones faktisk farget forståelsen av det som skjedde i 1994, kommer for eksempel fram i boka «The Lost Art of Intercession: Restoring the Power and Passion of the Watch of the Lord» av Jim W. Goll (Destiny Image Publishers, 1997). Et av flere nettsteder som også snakker om dette, er <http://endtimespropheticwords.wordpress.com/2008/05/11/prophesy-bob-jones-role-in-toronto-blessing-brownsville-lakeland-what-comes-next-civil-war-in-the-church/>. Problemet med både dette og enkelte andre, er at de trekker ekstreme konklusjoner den andre veien, som at Torontovekkelsen er Anti-Krist osv. For andre røde tråder anbefales «'Toronto' in Perspective» (Redaktør: David Hilborn, Carlisle: Paternoster Press, 2001), selv om jeg ikke er enig i alt innholdet. Et utdrag fra denne, «A Chronicle of the Toronto Blessing and other related

events», kan leses på http://www.eauk.org/theology/key_papers/loader.cfm?csModule=security/getfile&pageid=9137

9. På <http://www.deceptioninthechurch.com/pensacola.html> ligger en rekke artikler om Pensacola. De er svært kritiske og ikke alltid like objektive, men du får likevel servert en god del fakta.
10. En av grunnene til at Bob Jones fortsatt hadde en høy stjerne, skyldtes ikke minst at Rick Joyner forsvarte ham. Joyner hadde selv omfavnet borgerkrig-profetien, og brukte dette bildet i flere av sine «profetiske» bøker. Her er et eksempel på hva Joyner skrev om Jones etter skandalen: <http://www.harvestnet.org/lookback/GUP.htm>
11. Følgende sto å lese på Todd Bentleys hjemmesider desember 2008, men ble fjernet like etter, da kritikken ble voldsom: «Now let me talk about an angelic experience with Emma. Twice Bob Jones asked me about this angel that was in Kansas City in 1980: “Todd, have you ever seen the angel by the name of Emma?» He asked me as if he expected that this angel was appearing to me. Surprised, I said, “Bob, who is Emma?» He told me that Emma was the angel that helped birth and start the whole prophetic movement in Kansas City in the 1980s. She was a mothering-type angel that helped nurture the prophetic as it broke out. Within a few weeks of Bob asking me about Emma, I was in a service in Beulah, North Dakota. In the middle of the service I was in conversation with Ivan and another person when in walks Emma. As I stared at the angel with open eyes, the Lord said, “Here’s Emma.» I’m not kidding. She floated a couple of inches off the floor. It was almost like Kathryn Khulman in those old videos when she wore a white dress and looked like she was gliding across the platform. Emma appeared beautiful and young-about 22 years old-but she was old at the same time. She seemed to carry the wisdom, virtue and grace of Proverbs 31 on her life. She glided into the room, emitting brilliant light and colors. Emma carried these bags and began pulling gold out of them. Then, as she walked up and down the aisles of the church, she began putting gold dust on people. «God, what is happening?» I asked. The Lord answered: «She is releasing the gold, which is both the revelation and the financial breakthrough that I am bringing into this church. I want you to prophecy that Emma showed up in this service-the same angel that appeared in Kansas city-as a sign that I am endorsing and releasing a prophetic spirit in the church.» See, when angels come, they always come for a reason; we need to actually

ask God what the purpose is. Within three weeks of that visitation, the church had given me the biggest offering I had ever received to that point in my ministry. Thousands of dollars! Thousands! Even though the entire community consisted of only three thousand people, weeks after I left the church the pastor testified that the church offerings had either doubled or tripled. During this visitation the pastor's wife (it was an AOG church) got totally whacked by the Holy Ghost – she began running around barking like a dog or squawking like a chicken as a powerful prophetic spirit came on her. Also, as this prophetic anointing came on her, she started getting phone numbers of complete strangers and calling them up on the telephone and prophesying over them. She would tell them that God gave her their telephone number and then would give them words of knowledge. Complete strangers. Then angels started showing up in the church. I believe Emma released a financial and prophetic anointing in that place. That was the first angel that I have ever seen in the form of a woman. Some angels I've seen seemed like they were neither male nor female. However, Emma appeared as a woman who was like a Deborah, like a mother in Zion. When she came, she began to mentor, nurture and opened up a prophetic well. The people in the church began having trances and visions and the pastor began getting words of knowledge and moving in healing. That congregation also saw more financial breakthrough than they had ever seen before. I was at another meeting in Atlanta when my wife, Shonnah, saw two financial angels walk into the service and pour oil out on the pastor. Shonnah then knew there was financial breakthrough coming. That night two people wrote the pastor cheques for \$16,000 and \$17,000 and others also wrote cheques to Fresh Fire for thousands of dollars, which we used for missions to the nations. In addition, many people experienced great financial blessing as well. The day after this angelic visitation one guy had millions of dollars released to him-he had been waiting for about 10 years for this breakthrough. All this financial release came because my wife saw two financial angels walk up and stand on the platform. Can you imagine? We need to pray for the Father to give us financial angels for our lives, our church and region. With this angelic assistance, we will prevail and overcome the warfare trying to hold back our financial breakthrough. Some of you don't know how to use the angels in intercession like this. You don't even know whether it's OK or not....»

12. Hans opptreden i Lakeland kan du se her: <http://www.youtube.com/watch?v=oR6JraFDtLk&feature=related>
13. <http://www.idag.no/aktuelt-oppslag.php3?ID=14787>
14. Mark 7,15 og Matt 24,11
15. Luk 17,1
16. <http://www.youtube.com/watch?v=7wAQ5ftiEqE&p=EF4545F3296B72E1&playnext=1&index=7>
17. Dette hørte jeg selv eksempler på i kassetter utgitt av Brownsville Assembly of God Church in Pensacola. På <http://www.pfo.org/nonproph.htm> kan du også lese om hva pastor John Kilpatrick «profeterte» mot Hank Hanegraff, leder for Christian Research Institute, etter at han hadde kommet med negative bemerkninger mot «vekkelsen» på CNN's Larry King Live: "I'm going to prophesy to you that if you don't [stop criticizing the Brownsville Revival] ... within 90 days the Holy Ghost will bring you down.»
18. Rom 14, 23b

Annen aktuell lesning:

<http://www.claywatts.com/endtoday.htm>

<http://www.deceptioninthechurch.com/8.htm>

KAPITTEL 4: KOPIER AV DET EKTE

1. Joh 14,6
2. Joh 8,44
3. Joh 8,12
4. 2 Tim 3,7
5. «The Earliest Christian Heretics. Readings from their Opponents.» Redaktører: Arland Hultgren og Steven A. Haggmark. Fortress Press, 1990.
6. «Montaism. Gender, authority and the New Propechy» av Christine Trevett. Cambridge University Press, 2001.
7. Ibid.
8. Matt 10,8b
9. «Montaism. Gender, authority and the New Propechy» av Christine Trevett. Cambridge University Press, 2001.
10. Det finnes mye på nettet om akkurat dette. Se for eksempel:

http://arnehelgeteigen.weblogg.no/1248246864_22jul2009.html og
<http://www.idag.no/aktuelt-oppslag.php3?ID=16383>

11. <http://www.k-s.no/artikkelside/article/16821>
12. «From Nicene and Post-Nicene Fathers, Second Series, Vol 4. Redaktører: Philip Schaff og Henry Wace. Buffalo, NY: Christian Literature Publishing Co., 1992.
13. «Montaism. Gender, authority and the New Propechy» av Christine Trevett. Cambridge University Press, 2001.
14. «The Spirit tells me - Fidel Castro will die - in the 90's. Oooh my! Some will try to kill him and they will not succeed. But there will come a change in his physical health, and he will not stay in power, and Cuba will be visited of God ... The Lord also tells me to tell you in the mid 90's, about '94-'95, no later than that, God will destroy the homosexual community of America. But He will not destroy it - with what many minds have thought Him to be, He will destroy it with fire. And many will turn and be saved, and many will rebel and be destroyed.» (Sagt av Benny Hinn i et tv-sendt møte i Orlando Christian Center, 31. desember 1989.)
15. «Den kommende dom»(?) av Maurice Sklar. Esca Forlag, 2006.
16. Ibid.
17. <http://davidwilkersontoday.blogspot.com/2009/03/urgent-message.html>
18. <http://www.earlychristianwritings.com/>

KAPITTEL FEM: FORBØNNSKØER OG LOVISKHET

1. <http://www.gospeltruth.net/cgfworks.htm>
2. Ibid
3. «The Invitation System» av Iain Murray. Banner of truth, 1967.
4. «The «Altar Call» – Is it helpful or harmful?» av Fred G. Zaspel. Word of Life Baptist Church, Potsville, PA, 1998.
5. «Virkelig fri» av Juan Carlos Ortiz. Ansgar Forlag, 1977.

KAPITTEL 6: I DAG HJELPER HERREN

6. Klagesangene 3, 23
7. Ef 4,26

OM FLÅTT FORLAG

Flått Forlag vil snike seg inn på deg med sine utgivelser. Og når vi først har bitt deg, er det mulig det gir ettervirkninger for livet.

Flått Forlag er et engasjert forlag. Vi har hørt at de fleste forlag opplever kampen mellom børs og katedral på huden. Vi liker verken børsene eller katedralene, så vi ignorerer hele kampen og velger en tredje vei – det uhemmede engasjementet.

Flått Forlag vil spre flere budskap, men et av dem vil regnes som viktigere enn andre. Forlaget ønsker hovedsaklig å spre Budskapet gjennom bøker, men også gjennom seminarer, temahelger, foredrag, fester, brevskrivning, debatter, samtaler, avisinnlegg, turer, mailer, presanger, spark i ræva, utstillinger, middagsinvitasjoner, blomster, postkort, overraskelser, artikler, intervjuer, humor og stunts.

Flått Forlag vil dyrke det impulsive i de tilfellene hvor inspirasjonen tillater det, og det kan noen ganger være kort vei mellom idè og utsendelse av produkt. Men de prosjektene som trenger tid på seg for å få kvalitet, skal få akkurat så lang rugetid som de måtte behøve.

Flått Forlag lar seg inspirere av andre nystartede forlag den siste tiden, som med et glimt i øyet forsøker å redefinere hva et forlag er, og hvordan det skrevne materialet skal presenteres. Dialogen mellom skribent og leser vil få mer rom enn det som har vært vanlig ved tidligere bokutgivelser.

For informasjon om kommende utgivelser, følg med på:

<http://davidsliv.blogspot.com!>

Ønsker du å spre denne boka til andre, kan ytterligere eksemplarer bestilles på hqfilm@gmail.com. Du kan også sende en SMS med din bestilling til 941 23 634. Pris pr. bok er 199,- + porto.

Vi tilbyr også følgende pakkepriser:

10 stk for 1500,-

100 stk for 10 000,-

Frakt kommer i tillegg.